XIV. évfolyam. Budapest. 272. szám. Október, 1880. Péntek 1.

Hirdetések és nyiltterek
felvétetnek árszabály szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.

Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Rudolf Mosse, 40. rue notre dame-des-Victoires (place de la Bourse.)
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80

Egy szám 6 krajczár.

Parlamenti és nemzeti kérdés.

A magyar parlamentben most már nyiltan föl van téve a kérdés, hogy mit keres az osztrák-magyar államközösség hadi ereje és hadi tekintélye a dulcignói halászbárkák előtt. Persze csak a mi magyar parlamentünkben van a kérdés föltéve és csak a magyar kormányhoz van a kérdés intézve. A világnak összes képviselőtestületei és kupaktanácsai közül, melyeknek okuk és alkalmuk lehet a keleti válság alakulatai iránt némi érdeket tanusitani, talán egyikben sem jelent hasonló kérdés kevesebbet, mint épen a magyar nemzet választott képviselőinek souverain gyülekezetében. — Ha a bukaresti deputatuluk gyülésében vagy épen a czettinjei disznóőrző nobilisek tanácsában intéznének hasonló kérdést a külügyminiszterhez — mert hát Montenegrónak is van külügyminisztere, mint azt Madarász József ma a képviselőházban találóan megjegyezte — Európának bizonyosan több oka volna rá figyelni, több tényleges befolyást várhatna attól a dolgoknak menetére. Mi nálunk a mi m. k. miniszterelnökünkhöz, Tisza Kálmánhoz, szól a kérdés. Nos, a magyar parlamentnek tekintélyével legelőbb és legkönnyebben bánik el Tisza Kálmán. Ha kérdést intéztek hozzá, válaszolni is fog rá, ugy mint épen ő szokta és ő érti.

Tudjuk már. Legjobb esetben ötöl és hatol ravasz furfanggal, álnok szócsavarással. Ha pedig határozott biztositást, kedvező igéretet is tenne nyilatkozatában, akkor bizonyosan hazudik és okvetlenül azt várhatjuk, hogy mindannak mit igért, ép ellenkezője fog bekövetkezni. Es azután bármilyen ember volna is Tisza Kálmán, lenne bár lénye a megtestesült őszinteség és volna bár eltelve a legnagyobb hódolattal a magyar parlament tekintélye iránt, hát mit is tehet ő azokról a dolgokról, melyek az osztrák-magyar államközösség nevében történnek és a magyar állampolgárok legfontosabb érdekeit érinthetik. Ej hát Madarász József interpellációja épen csak azt bizonyitja, hogy benne vagyunk a dicső osztrák-magyar államszövetségben, a 67-es alku minden áldásaiban, és ha Bécsben a Ballplatz fönséges régióiban olyan határozatokat hoznak, melyek milliók vérét és vagyonát érdeklik, biz ott a mi vérünk és a mi vagyonunk forognak kérdésben. Igen, rólunk intézkednek ott, de nélkülünk is intézkednek. Tovább e kérdésre nincsen felelet.

Bécsben legfölebb csodálkozhatnak, hogy a mi parlamentünkben oly állhatatosan kedvelik a kérdések luxusát, egyébként pedig talán nincs is kifogásuk az ártatlan passzió ellen. Tisza Kálmán mit tehet egyebet mint semmit, és ha megszorul, még a semminél is kevesebbet, azt, hogy hazug feleletekkel kifizeti a kérdéseket. Madarász József mit tehet egyebet, mint a mit eddig is tett, ha bőséges okot talált eddig rá, hogy a függetlenségi pártnak legyen rendithetlen kitünő bajnoka, jövőre is mindig csak több okkal lássa ezen pártnak elveiben a haza boldogságának egyedüli utját. A parlamentnek mameluk többsége pedig mi egyebet tegyen, mint azt, mi épen a mameluk ösztönöktől kitelik, nagy tetszéssel vegye tudomásul, ha Tisza Kálmán furfangos ügyvédi válaszokat ad és hazug igéreteket tesz és utólag kissé kelletlenül, és fonnyadt arczczal vegye tudomásul azt is, ha a válaszok fogásoknak, az igéretek hazugságoknak bizonyultak. Mert az 1867-iki alkotmány, dicső alkotmány, egyedül üdvözitő alkotmány és benne ez alkotmányban kell találnunk a dolgoknak bölcsen megállapitott rendjét!

Magyar parlamentnek kérdése számba nem vett jelentéktelen kérdés nem bir semmi befolyással, az események intézésére, de azért a kérdés föl van téve komolyan, határozottan az egész országnak visszhangjával. Mert a föltett kérdés ma már valóban a magyar közvéleménynek egyhangu kérdése. A honpolgárok milliói vivódnak ujra az aggodalmas tünődéssel, hogy a rohamosan fenyegető válságok, a mindenfelől tornyosuló viharfelhők, a keleti kérdés tengerárjának erős hullámverése között milyen delejtüt követ az osztrák-magyar külpolitika. Andrássy grófot követte a külügyek vezetésében Haymerle báró, bosnyák okkupáczió kérdése, az oktalan hadvezetés, a könnyelmü vérpazarlás, szertelen pénzáldozatok már nem szerepeltek a parlamenteknek és a nyilvános vitáknak napirendjén, és külpolitikánk alapjául a gyülöletes háromcsászár szövetség helyébe az elég rokonszenvvel fogadott két császárszövetséget hirdették ki nekünk. A mit Andrássy gróf rosszul tett, ugy tartották, Haymerle báró nem fogja folytatni a mi Andrássy gróf örökségéből jó maradt, annak Haymerle báró alatt mindig jobbá és gyümölcsözőbbé kelle válnia. Vajjon mi hát a mi politikánk a keleti kérdésben most, hogy ujra az akczió ideje látszik bekövetkezni? Az események milyen találkozása, az eszmék micsoda láncolata szülte azt, hogy az osztrák-magyar államok lobogójával páncélos hajók vitorláznak az albán kikötők előtt, gyilkos lövegekkel készülnek megtámadni egy hazájáért és jogaiért küzdő népet, háborus bonyodalmakba sodorhatnak Törökország ellen? Talán a mi monarchiánk érdekeiért történik-e ez? Vagy hát a szoros szövetségnek Németországgal ez e a sokat várt áldásos következménye? Vagy mi voltakép uj érdekezimboraságba kerültünk Oroszországgal, Angliával és más hatalmakkal, melyeknek vagy a felforgatás, vagy Törökország tetemeiből uj konczoknak zsákmányolása képezi világos czéljukat?

Mondhatják, hogy monarchiánk hajói csak épen az európai hatalmak összehangzásának kedvéért vesznek részt a közösen elhatározott demonstráczióban. De hát mi az az európai közösség? Szövetségünk Németországgal azt a reményt ébresztette, hogy a mi érdekeink fognak irányt adni az európai hatalmak beavatkozásának a kelet kérdéseibe. — Most pedig látunk egy európai közösséget, melynek vezéreszméjét Gladstone kölcsönzi és melynek legbuzgóbb képviselői az orosz államférfiak? Vajjon Gladstone gyakorol-e hát döntő befolyást a mi külpolitikánkra, az angol premiernek, a ki önönmagát az egész monarchia és kivált Magyarország ellenségének jelentette ki Európa előtt, ő neki tesz-e a mi külügyérségünk kész szolgálatokat? Beust mondotta egykoron, hogy nem látja Európát. — Ma bizony látjuk az egész Európát, ott van a gravozai kikötőben páncélos hajókolosszusok képében, de a mi rosszabb, az egész Európában teljességgel nem birjuk megkülönböztetni a saját érdekei által vezetett Ausztria-Magyarországot. A közvéleményt méltó nyugtalanság fogja el. Ujra fölmerül a kérdés, nem-e titkos czélok, allattomos nemzetellenes szándékok vezetik e a bécsi politikát? Nem-e ismét a terjeszkedési vágyak udvari pártja intézi a rejtett szálakat, rohan most készséggel bele bármi ostoba és ferde akcióba azzal az egyetlen reménynyel, hogy kapzsi ösztöneinek kielégitésére nyerhet jó hulla prédát? A kérdés föl van téve a parlamentben, de föl van téve a nemzet részéről is. A nemzetnek kérdését Tisza Kálmán semmi ravasz vagy hazug felelettel elütni nem fogja. A parlament a maga nyomorult tehetetlenségében elhallgathat, de a nemzet szava annál kiáltóbbá kell hogy válljék.

Budapest, szept. 30.

Az országgyülési „Függetlenségi kör“ okt. hó 1-én d. u. 5 órakor értekezletet tart. Tárgy: Az 5-ös bizottság jelentése.

Az 1881-ik évi költségvetési előirányzat — a Bud. Corr. szerint — a pénzügyminiszter által hétfőn fog a képviselőház elé terjesztetni.

A képviselőháznak a közoktatásügyi miniszter által annak idejében beterjesztett a középiskolákról szóló törvényjavaslatra vonatkozólag, a közoktatásügyi bizottság részéről egy jelentés lett előterjesztve. A kormány — irja a Bud. Corr. — fel fogja kérni a képviselőházat, hogy e törvényjavaslatot illetve az arra vonatkozó bizottsági jelentést még az őszi ülésszak folyamában vegye tárgyalás alá. — Valamely uj középiskolai törvényjavaslatnak beterjesztése ennélfogva mint teljesen fölösleges — a minisztérium részéről nem is terveztetik, bárha a miniszter a törvényjavaslat tárgyalásakor egyes szakaszokra nézve valószinüleg módositásokat fog javaslatba hozni.

A prágai Pokrokot értesitik Bécsből, hogy Sennyey báró legközelebb terjedelmes programmal lép fel az országgyülésen s hogy pártja tetemes megerősitésén fáradozik.

Felhivás

Veszprémvárm egye függetlenségi párti választóihoz.

Mocsáry Lajos tisztelt barátommal, mint pártunk országos elnökével jövő október hó 3-án Veszprémbe megyek, hogy a veszprémi kerület választóinak jelentést tegyek az országgyülés eddigi működéséről s hogy egyuttal közreműködjem pártunk megyei szervezésében.

Bokros teendőm nem engedik, hogy barátaimat s elvtársaimat személyenként levélben hivjam meg a szervezkedési tanácskozásra. Ez uton kérem fel tehát őket, hogy a vármegye egész területéről a fent megjelölt napra Veszprémbe jönni sziveskedjenek.

A mint a választók politikai nézeteit ismerem: meg vagyok győződve, hogy kellő szervezkedés és összetartás mellett minden kerületben biztos leend pártunk győzedelme.

Budapest, 1880. szept. 30.

Eötvös Károly.

Budapest, szeptember 30.

A flotta demonstraczió tragikomediájáról a következő ujabb hirek érkeztek:

Czettinjében Radonich montenegrói külügyminiszternek raguzai utjából való visszatérése után értekezlet tartatott, melyen résztvettek a hatalmaknak Czettinjében székelő összes képviselői is. Mint egy budnai sürgöny jelenti a montenegróiak akcziója egyelőre s mindaddig elmarad, mig a berlini szerződést a'áirt hatalmak uj határozatokat nem hoznak. A montenegróiak azt várják a nagyhatalmaktól, hogy nekik gondoskodni kell arról, hogy Montenegro a neki odaitélt uj területet birtokba vehesse. Czettinjében különben attól aggódnak, hogy a porta Montenegróhoz intézott deklaracziójának közvetlen következése az lesz, hogy a francziа s a német hajók visszahivatnak a demonstráló hajóhadtól. A berlini kongresszuson résztvett hatalmak, közös akcióját Czettinjében is igen valószinütlennek tartják s csak is Oroszország s Anglia tényleges segélyére számolnak.

Gravozai sürgöny szerint a montenegrói nép legkevésbé sem vágyódik Dulcignó után (savanyu a szőlő!) csak a fejedelemnek az akarata ez, ki előszeretettel viseltetik az eszme iránt, hogy népét a birkatolvajlás helyett kereskedelmi s tengerészeti tevékenységre szoktassa. Hogy Nikita e szép eszméje népénél mily fogékony talajra talál, eléggé kitünik, hogy a berlini szerződés által Montenegrónak odaajándékozott kikötő városban, Antivariban eddigelé, a helyőrségen kivül, egyetlenegy montenegrói sem telepedett meg, noha számtalan montenegrói házat s telket ott ajándékba kapott.

Egy gravozai távirat szerint az okos montenegróiak, most miután oly hősiesen nem merték megtámadni az albánokat, készek lennének az általuk eddig meghódithatlannak bizonyult dulcignói kerület helyett pénzbeli kárpótással megelégedni.

Több tőzsdén a tegnapi nap folyamán az a hir volt elterjedve, hogy a hajóhadak visszahivatnak s október 10-kén Berlinben uj konferenczia ül össze. Az Agence Havas szerint, eddig alaptalan mindazon hir, mely egy uj kenferenczia összelépéséről és a Boszporuszban történendő hajóhadi tüntetésről szól.

A szultánnak a német császárhoz intézett kérelméről még a következőket jelentik: A szultán táviratilag kereste fel Vilmos császárt, hogy legyen közvetitő közte s a hatalmak közt. Vilmos szintén táviratilag válaszolt, sajnálatát fejezte ki, hogy kivánságának nem tenet elegei. Kéri a szultánt, hogy hajtsa végre a berlini szerződést, melynek végrehajtásáért az összes hatalmak szolidarisak. A berlini kabinet a szultán e lépéséről értesitette a többi hatalmakat.

Ma angol minisztranács tartatik. Gladstone s Granville váratlanul Londonba érkeztek. A miniszteranácsot főleg a keleti dolgok uj alakulása fogja foglalkoztatni. A „Pall Mall Gazette“ szerint a keleti kérdés szolgáltatta a legfőbb okot a miniszteranács tartására. A keleti kérdés kezdete óta, Angliára nézve kritikusabb pillanat — az emlitett lap szerint — még nem volt. Ha az európai összhang véget ér is, de legalább le lesz rántva a szultánról az álarcz, s kiderül, hogy az albánok ellenállásáért egyedül ő felelős, s hogy az ugynevezett albán hazafiság nem egyéb, mint Európa akaratának végrehajtása ellen irányuló ellenszegülés leple.“

A France megbizható forrásból ismerteti a franczia hajóraj parancsnokának adott utasitásokat, melyek ugy hangzanak, hogy e hajóraj ne vegyen részt a Dulcegno ellen való katonai exekucióban, de vissza se vonuljon, hanem pusztán jelenléte által szankczionálja a hatalmak akcióját. A franczia kormány már csak azért is elővigyázatos, mert Németország szintén kevés hajlandóságot mutat az albánok elleni erőszakos fellépésre. A franczia tengerészeti miniszter meghagyta Lafont tengernagynak, hogy őt naponként táviratilag értesitse s mitsem tegyen, mielőtt Párisban azirányt előbb kérdést nem tesz.

Budaából sürgönyzik, hogy az osztrák-magyar főkonzul Lippich magához hivatta a dulcignói liga fejeit s intette őket, hogy a hatalmak akaratához alkalmazkodjanak, de elutasitó választ nyert.

Skutariból több mérnök San Giovanni di Meduaba ment, hogy ott a kikötő s az utak kiépitése végett tanulmányokat tegyenek. Ugy látszik a török kormány Meduát uj Dulcignóvá akarja átalakitani. Az uj Dulcignora annál nagyobb szüség van, mert Dulcigno lángokban áll. Mint a Timesnek Raguzából sürgönyzik, Dulcignót az albán liga parancsára hamuvá égették.

Riza pasa főhadiszállását Maragóba, a montenegrói határ közelébe helyezte át. Czettinjéből is jelentenek uj készülődéseket. Még alig hangzott el a közkaczaj, melyet fölidézett a szájhős montenegróiak gyávasága, kik midőn már ütött a tett órája, nem merték megtámadni az albánokat, már is hangzatos sürgony érkezik Montenegro fővárosából, a montenegróiak uj készülődéseiről. E sürgöny szerint Montenegró fejedelme az összes fegyverfogható férfiakat zászló alá hivta. Tiz nap alatt az állitólag 23.000 főt számláló egész montenegrói hadseregnek az albán határra kell vonulni. A hadsereg mozgósitásához s ellátásához szükséges eszközöket egy nagyhatalom adja.

A görög hadikészülődésekre vonatkozólag Athénből azt irják, hogy eddig tiz korosztályt hivtak zászló alá, ami, ha a katonaszökevények mind és pontosan beálltak volna, 131,000 emberből álló hadi létszámot képezne. A jelentkezők és besorozottak száma azonban e számnak alig harmad részét teszi. A hadiszolgálat alóli fölmentés végett beérkezett folyamodások eddig már 20,000-re rugnak. Mindennek daczára a kormány azt hiszi, hogy okt. 21-ig 60,000-nyi hadsereg fölött fog rendelkezni. Háboru esetében azonban mindezen erőmegfeszités aligha fog czélra vezetni.

Angolország egyelőre meg akarja tartani Kandahárt s e végből Phayre tábornok visszamaradó dandárának létszámát tizezerre emelik. Ha Abdurrahman emir hatalma a tavaszig kellőképen megszilárdul, akkor a várat át fogják neki engedni. De ha Kandahárt annektálják, az Argandab-völgyben katonai gyarmatokat fognak szervezni. Az angoloknak Ejub khán fölött vivott győzelme jelentékenyen hozzájárult Abdurrahman hatalmának megszilárditásához. Az emir legközelebb látogatást tesz az indiai alkirálynál. Egyik udvaroncát, ki azt a hirt terjesztgeté, hogy Ejub khán megverte Roberts tábornokot, halálra korbácsoltatá.

Rochefort a hajóhadi tüntetésről.

Henri Rochefort irja az „Intransigeant“-ban: Dulcignót bombázni gyávaság. Megfontamodni a dulcignoiak elől szintén gyávaság. Diplomacziánk e helyzetbe hozta vitézségünk régi hirét. Törökország famozus felosztása, melynek romjain az európai hatalmak már is osztozkodnak, jogosság tekintetében teljesen azonos Lengyelország felosztásával és valószinüleg épen oly keserü gyümölcsöket fog teremni. Franczia-ország, miután részt fog venni az emberevők e lakomáján látja, fogja orra előtt elhurczolni az étkes tálakat és üres gyomorral fog eltávozni. Különben, ha teljesen jóllakva hagyná is el a lakomát, az egész dolog ezért nem kevésbé büntetésre méltó. Albá-

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

A szépen mosolygó hölgy.

BOUVIER ELEK REGÉNYE.

ELSŐ RÉSZ.

Páris éjjel.

I.

Váratlan vizbeesés.

A nyár végén volt. Tikkasztó meleg nap után viharral fenyegető borus éj következett, a Szt.-Lajos-sziget városnegyedben mély csend uralkodott. Az égen sürü felhők tornyosultak, és a vihar eme hirnökei még növelték az éj sötétségét. Egyedül a régi Lambert-palota volt kivilágitva; e fényes lakot Lereau épité, és Lesueur és Lebrun rendezte be. E palota hirre vergődött, mert Czartorisky herczeg fényes estélyeket adott benne. A sziget végén feküdt, egy hiddal szemben, melyet nehány év előtt leromboltak és mely „mászó hidnak“ neveztetett. A rakpartok ei voltak hagyatva. Az éj koromsötét és a parton égő lámpák fénye csak gyéren világitá meg a környezetet. A fák leveleit meleg és tikkasztó szél lengeté. A viz hullámzott és önkénytelenül jajgatásra emlékeztetett a mint a partokat mosta.

A rakparton a palota bejárata előtt néhány uri fogat állott és a kocsisok szitkozódva köpenyeikbe burkolództak.

A sötét eget időnként egy czikázó villám hasitá át.

A városházán reggeli három órát ütött.

A rakparton egy lélek sem volt; az uteczákon senki sem járt. Még az őrjárat is egy koresmába vonult és megszüntette körutját.

Midőn a szél süvöltve érinté a rakpartot és felkorbácsolta a habokat, a zenének elhaló hangjait is messze elvitte.

E pillanatban egy csinos fiatal ember, Vallée de la Saussaye Ágoston, lement a fényes palota széles lépcsőjén. Nem is gyanitá mily fenyegető az idő. Midőn az inas átadta felöltőjét és fel akará segiteni, nem fogadta el, hanem karjára vette.

A termekben tikkasztó meleg volt, ő friss lég után vágyott, és gyalog akart haza menni. Reggeli három órakor estélyi öltözetben sem okozunk feltünést. A rakpart közelében a de la Monnaie uteczában lakott; ez körülbelül egy fél órai ut volt, és a rakpartok Párisban még nappal sem igen látogatottak. Zsebéből szivart vett ki, az inas gyertyájánál meggyujtotta, és kilépett a ruhatárból, hogy a csarnokba menjen; akkor meghallotta, hogy a kertben a szél hevesen rázza a fák leveleit, és az ajtók nehéz függönyei szintén heves ingásba jöttek.

A fiatal ember rögtön visszament, felvette felöltőjét, jól beburkolta nyakát és azután kiment a rakpartra. Midőn körültekintett, igy szólt:

— Az ördögbe! most czélszerübb lenne kocsit fogadni.

Körülnézett, de sehol nem talált bérkocsit.

— Eh mit! gyorsan megyek, egy negyed óra mulva hon leszek, még az eső előtt haza érhetek.

Ezt majdnem örömmel mondá; ő nagyon jó gazda volt. Eljárhatunk gazdag emberek estélyeire a nélkül, hogy ezért hozzájuk hasonlók legyünk, és talán Vallée de la Saussaye Ágoston azon fekete ruhás szegény helyzetében volt, ki Ponsard ur szinmüvében igy szól: „Én nem ebédeltem, hogy keztyüt vehessek magamnak.“

De la Saussaye ur daczolni akart az idővel: felöltője gallérját felhajtotta, fejét leesüggeszté, és a rakparton futni kezdett; átment a Mária hidon, bekanyarodott és a városház felé tartott.

A sürü felhőket időnként egy villám hasitá szét, mely sajátságos fényével megvilágitá a partot és a vizet. Egyszerre a fergeteg ijesztően, hevesen kitört; iszonyuan mennydörgött és az eső sürü cseppekben szakadni kezdett.

A fiatal ember most még jobban futott; gallérjával félig elfödte fejét és testét előhajtva előretörtetett. Ruháiról csak ugy csurgott a viz, midőn az Arcole hidhoz ért; fejével oly hevesen összeütközött valakivel, hogy majdnem elesett.

Most feltekintett, és egy ifju hölgyet látott, kit ezen összeütközés majdnem a földre teritett. Már mentegetőzni akart, de a nő hevesen fölegyenesedett, és mielőtt még az ifjunak ideje lett volna egy mozzanatot tenni, vagy tizenkét lépésnyire futott, felmászott a hid karfájára, és a folyóba ugrott.

Az ifju e jelenetet csak a villám fényénél látta. A nő ifju és izgatott volt, igen pongyolán öltözve, ruházata egy szoknyából, és egy otthonkából állott; mindez az eső következtében a testhez tapadt. A fiatal ember felsikoltott és segélyért kiáltozott, de egy erős menykő csapás mindent elfojtott.

A fiatal ember nem habozott; a látottak hevesen felizgatták; egész testén borzadály futott végig, felegyenesedett, lerántotta felöltőjét, azután kabátját, és a hidra futva, ugyanazon helyen a vizbe ugrott, hol a villám fényénél az ifju nőt eltünni látta.

De la Saussaye Ágoston nagyon jó uszó volt; valóban nagy bátorság kellett ahhoz, hogy valaki ily lelkinyugalommal a vizbe ugorjék oly helyen, mely a Szajnának talán legveszedelmesebb pontja.

A féktelen habok elsodorták az uszót, ki a viz ellenében akart uszni. Miután már egyszer elkövette e merényletet, és a hid alá jutott, engedni kellett az árnak, és egyelőre nem számithatott reá, hogy partra jusson.

A fiatal ember tiz-tizenkét méternyi távolban a hidtól ismét látható lőn, és a szerencsétlen nőt gallérjánál fogva magával vonszolta.

Ő egy pillanatra a viz alatt volt, és csak nagy erőmegfeszitéssel hozhatta fel a testet.

Midőn ismét levegőt érzett, mohón lélekzetet vett, és megrázta fejét, hogy elháritsa haját, mely szemébe lógott, ő körül akart nézni.

Most a vizen lebegett, de hasztalanul iparkodott egy helyben maradni. A villám fényénél — segélyt reménylve, — a hidra és a rakpartokra nézett. Minden el volt hagyatva. Csak önmagára számithatott.

Most azon volt, hogy a szerencsétlen nő feje a vizen kivül legyen, csupán ösztönszerüen uszott és átengedte magát az árnak. Igy elsodorva egy régi hid alá ért. Itt volt a legnagyobb veszély.

Midőn e sötét helyről kivergődött, már egy kissé szürkülni kezdett, szemei is megszokták a félhomályt, most már jobban látott és azon volt, hogy mielőbb a partra jusson.

Egyszerre félni kezdett. A hölgy kit a viz felett tartott, mindig nehezebb lett és nem mozdult többé. A fiatal ember szive összeszorult, és attól tartott, hogy halottat tart karjaiban.

Sietnie kellett, hogy mielőbb a partra jusson.

Ekkor kezével megragadta a nő otthonkáját; a könnyü öltöny fentartotta a habok felett; igy ugy szólván az egész test a vizen kivül volt. A fej bágyadtan esüggött le vállaira, és e látvány az ifju ereiben megfagyasztá a vért. Most még jobban sietett, és miután karjait nem igen használhatta, lábszáraival erélyesen uszott, hogy a partra jusson.

Végre az uj hid közelében partot ért. Hogy felmehessen a kőlépcsőn, magával kellett vonszolni a nőt. Még mindig ruhájánál fogva vonta maga után, és a másik kezével támogatta.

Midőn felértek, karjaiba vette és a partra tette, mert a test az átázott ruháktól nagyon nehéz volt. Midőn letette volt, visszafordult és körültekintett, lement a rakpartra, hol a viz locsecsanása hallatszik.

Senkit sem látott. A fekete felhőket időnként egy-egy villám hasitá át; az ég zengett, és az eső csak ugy szakadt.

Kétségbeesetten visszajött. Mitevő legyen? Segélykiáltását nem hallá senki.

Most a nőre hajolt, kit oly csodásan megmentett a halál torkából, fejét térdeire tette, halántékait dörzsölte és életre akarta hozni; kezével a szív verését érzé.

A nő élt! E szerint még megmenthető volt; de rögtöni segély kellett, és itt senkire sem számithatott.

A fiatal ember felkiáltott:

— Ejnye no! én két lépésnyire lakom innen, majd ápolni fogom.

Ezzel sietve felemelte a szerencsétlen nőt; miután ifju és erős volt, felemelte a testet, vállára tette, és mintha egy gyermeket vinne, a rakpart lépcsőin felfelé kezdett futni.

— Mennyire csodálkozott volna egy elkésett magányos, ha ily borzasztó viharban e képet látja: egy fiatal ember ingujjakban tökéletesen átázva, éjnek idején, a rakparton futott és egy hullát vitt vállain; a villámok czikáztak, az ég zengett, és az eső záporként ömlött. De ott nem járt senki; Páris aludt, sőt a rendőrök is a zivatarra bizták a város őrizetét. A de la Monnaie uteczába érve, a fiatal ember kétszer csengetett; az ajtó kinyilt, a fiatal ember sietve betette maga után és nevét kiáltá, nehogy a kapus jobban szemügyre vegye és tiltakozzék egy idegen nő megjelenése ellen e jó rendben tartott házban.

Ágoston a földszinten lakott. Sietve felzárta ajtaját, és még sebesebben betette maga után.

Valahára hon volt!

Szobájába ment, a testet ágyára tette és kimerülve egy székre hanyatlott.

Néhány másodperczig igy maradt, a történtek egészen elkábitották, az első pillanatban nem fogta fel, mily hősiesen viselte magát, és egyszerüen azt a kérdést intézte önmagához, hogy mit csináljon most e nővel.

Hát ha meghal?

Mivel igazolhatná-e holttest jelenlétét szobájában?

Ezre a gondolatra felszökött, gyertyát gyujtott, és az ágyhoz közelitett.

Az ifju nő még mindig magánkivül volt, de a szabályos lélekzet bizonyitá, hogy életben van.

A fiatal ember megkönnyebbülve kiáltott föl;

— Ó él! de sietve ápolni kell.

(Folytatása következik.)

Lapunk számához egy iv melléklet van csatolva.

hia feldarabolása csak az első lépés, de már is érezteti e lakoma keserü utóhatását, mely lakomát bombák moraja fogja befejezni. Ha valamely népnek joga volna a mi tiszteletünkre, az albán nép az, mely Epirus alatt egykor utolsó védbástyája volt a keletnek a rómaiak invaziója ellen. Akkor Perseus király harczolt Aemilius Paulus ellen államai függetlensége és autonomiájáért, épen a hogy ma a dulcignóiak Seymour lord ellen védekeznek, ki igen jó angol ahhoz, hogy az ellenséggel egyedül vegye fel a harczot, mint egykor a római tábornok és öt vagy hat nemzet hadihajóit hivja fel segélyül és ezek közepén foglal helyet, hogy minden oldalról védve legyen. Az öreg Epirus ezen fiai képviselik ma, mondhatni kizárólag, a Keleten az intelligencziát, — a vitézséget és hazaszeretet, — ugy hogy a törökök majdnem minden orvosa és tudósai albán származásuak. A szultán maga is nem rég Albániában volt kénytelen nagyvezéret keresni. Meglehet, hogy épen előnyei e kiváló fajnak szolgáltak vesztére. Minő joggal bátorkodnak ők városukat védelmezni, hiszen mai napság a divathoz tartozik megadni magát mindenkinek? Az ő erélyességük a legkeserübb guny és az, hogy nem akarják magukat megadni meggyalázása Vinoy emlékének, mit az Adria minden vize sem fogja lemosni.

A mi bennünket vigasztal, az azon remény, melyet mi még sohasem alapitottunk hasztalanul a földrajzi tudatlanságra, mely 1870 óta minden expediczióink akár tengerészeti, akár szárazföldi parancsnokaink mindenkorra hiresekké tette. Már be is jelentették a tengerészeti miniszteriumnak, hogy Dulcigno az egyedüli város, melyet lövöldözni lehet. Közelebbi vizsgálatok után most már kiderült, hogy e vitéz város az egyetlen az egész tengerparton, melyet bombázni anyagilag lehetetlen. Oh mennyire felismerlek Marguerite! (Ez kedvencz idézet az idősebb Dumas egyik munkájából: „La Tour de Nesle“.) A talaj egyenlőtlen volta folytán s mert a tenger felőli részen nagy hegység védi, a város még tudomást sem fog venni a golyókról, melyek lábainál a földbe furódnak és azt fogja képzelni, hogy az egyesült hajóhad az ujszülött spanyol herczegnő születésének ünneplésére lövöldöz. A nevetséges helyzet, melybe e város bombázói jutnak, kik oly várost bombáznak, melynek lakói erről mit sem tudnának, nem kerülte el a nagyhatalmak figyelmét és miután Dulcignót bombázni lehetetlen, elhatározták Muzurát bombázni, mely valamivel közelebb tekszik. Az olvasó érteni fogja, hogy a nagyhatalmaknak ez mindegy. Ők tüzéreket küldtek oda azon feladattal, hogy lövöldözzenek, tehát lövöldözniök is kell. — Ha te nem voltál, hát akkor a testvéred volt, és ha Dulcignot nem, hát Muzurát kell bombázni. De vajjon Muzura alkalmas-e e szerepre? Amint látszik, ez elsánczolt hely magaslatai miatt épen oly nehezen hozzáférhető, mint Dulcigno. A hamozus Seymur — valószinüleg utóda azon hires Seymournak, ki nálunk e gunynév alatt: Arsouille lord (utczai gyerkőcz lord) lett népszerü — ha jól vagyunk értesülve, a következő sürgönyt küldötte a tengernagyi hivatalnak: „Dulcignot nem lehet bombázni. Muzurát sem. Mit bombázzunk hát?

Mire a parancsnokság, ha jól értesültünk igy felelt: „Bizony isten, minthogy ön épen az adriai tengeren van, bombázza Velenczét, ez még mindég jobb mint semmi.“

Rochefort tréfás modorban e czikkében csak azon nézetnek ad kifejezést, mit az összes franczia sajtó, pár kormánylap kivételével, magáénak vall. Francziaország résztvételét a hajóhadi tüntetésben majdnem minden lap helyteleniti.

Az ügyvédrendtartási javaslat tárgyalása.

— V-ik ülés. —

— szept. 30.

Fölvétetett a javaslat II. fejezete, mely az ügyvédjelöltekről szól.

A 8-ik §-ra nézve, mely a bejegyeztetés feltételeit sorolja fel, **Vajkay** Károly a §. 1-ső pontjába a jogi tanfolyam bevégzésének igazolásán kivül, az eddigi megállapodásoknak megfelelőleg, azt is fölvétetni kivánja, hogy a jogtudorságra vezető első szigorlatot letette, mert ha ettől számittatik a gyakorlat, ezt kell a jelöltség beleegyezésének egyik föltételévé is tenni.

Ezen javaslatot elfogadtatott, továbbá elhagyandónak határoztatott a 8-ik §. 3-ik pontja.

A 9-ik §. első bekezdése azon módositással fogadtatott el, hogy tervezett s a gyakorlatban meg nem tartható határidők helyett a bejegyzési kérvények, a beadásukat követő legközelebbi választmányi ülésen mondattak ki elintézendőknek.

Kihagyatni határozta továbbá az értekezlet, azt is, hogy az ügyvédjelöltek bejegyzése tárgyában hozott határozatok a kir. ügyészszel is közöltessenek s ennek felebbezési jog adassék, mert ugy találta, hogy ez teljesen felesleges és csak hiába nehezitené az eljárást.

Mellőztetett végre a 9-ik §. utolsó pontjának azon intézkedése, hogy a gyakorlat számitása 8 nappal a gyakorlatba lépés ideje előtt kezdődhessék s az értekezlet az eddigi állapot megtartása mellett volt, mely szerint a praxis a bejelentés napjától számittatik.

A 10. §-ból kihagyatott a 4-ik pont, mint a mely a kezelésben igen nagy bajokat okozna s legnagyobb részt negativumnak, hogy t. i. valakinek magaviselete ellen nincs észrevétel, evidencziában tartására vezetne.

Egyebekben ugy ezen szakasz, mint a 11-ik §. észrevétlenül elfogadtatott.

A 12-ik §-ban felveendőnek mondatott ki azon intézkedés is, hogy a más kamara területére átmenni kivánó jelölt folyamodványának átküldése alkalmával az illető töröltessék egyuttal az eddig illetékes kamara lajstromából; továbbá a fix határidő helyett itt is a fennebbi módozat jelöltetett ki.

A 13-ik §-ban, a magaviseletről való kétszeri jelentés feleslegesnek találtatván s e szakasz első bekezdése egyébirant is félreértésekre szolgáltathatván alkalmat, e helyett az értekezlet a budapesti ügyvédi kamara felterjesztésében ajánlott szöveget fogadta el, mely igy szól:

„A biróság, hatóság stb., illetőleg ügyvéd, köteles a kamarát a nála gyakorlaton levő ügyvédjelölt magaviseletéről évenként deczember havában értesiteni.“

Ha az ügyvédjelölt gyakorlatát 30 napon tul félbeszakitja, vagy lakhelyéről távozik, az ügyvéd ezt az oknak megemlitésével köteles a kamarának 8 nap alatt bejelenteni; s ugyanesak 8 nap alatt akkor is jelentést tenni, ha a jelölt irodájából végképen kilép.

A 13. §. második bekezdése akkép módosittatott, hogy a bejelentés elmulasztásának birsága az ügyvédre szorittatott, más főnökökre nézve pedig, kik nem állnak a kamara fegyelmi hatósága alatt, az mondatott ki, hogy a mulasztó az igazságügyi miniszternél feljelentendő.

A 14. §-ban foglaltak, már az előző tárgyalások folyamán el lévén intézve, ugyszintén az ügyvédgyakornokokról szóló III. fejezet szintén el lévén ejtve, ezen fejezet alkalmából, csak a helyettesités kérdése képezte eszmecsere tárgyát, melynek az lőn eredménye, hogy a kamaránál bejegyzett jelölt helyettesithesse főnökét, hogy továbbá helyettese cselekményeért s főnök vagyoni felelősséggel tartozzék.

Ezen eszmecserénél kiemeltetett egy részről, hogy a felek s főnök érdekében a helyettesitésre csak akkor volna bocsátandó a jelölt, midőn már a jogtudori oklevelet elnyerte s igy a tételes jogokból is kellően megvizsgáltatott; másrészről azonban döntőleg hatott annak figyelembe vétele, hogy ez a fenforgó viszonyok közt igen nagy nehézségekkel s hátrányos következményekkel járna.

Még a fővárosban is, hol az ügyvéd könnyebben kaphat segédet, a jelöltek jutnának azon helyzetbe, hogy nem levén használhatók helyettesitésre, nehezen kapnának alkalmazást, s igy soktól elzáratnék e mód gyakorlaton tenni.

Vidéken pedig, hol ugy is nehezebb segédet kapni, kénytelen volna az ügyvéd egy helyett, a mennyi most a legtöbb irodában elég, még egyet, t. i. egy jogtudort is tartani s ily segéd fokozottabb igényeinek eleget tenni, mi aránytalanul sujtaná helyzetét.

Nincs különben is semmi sem veszélyeztetve, ha a bejegyzettnek azonnal helyettesitési jog adatik, mert hisz sommás ügyekben, különben is meg van engedve oly meghatalmazott is, kinek semmi képzettsége nincs, egyéb ügyekben pedig egyszerü teendőkre szoritkozik a működés.

A helyettesités ily mérvü megengedéséből mind e mellett engedhető bajok a jelen perrendszerrel önként megszünik.

Szóbeliség mellett az ügyvéd maga lesz hivatva plaidirozni.

Attérvén ezután az értekezlet az ügyvédi kamarákról szóló IV. fejezetre; a 20-ik §. első bekezdése helyett, az 1874. 34. t. cz. e tárgyra vonatkozó szövegezésének megtartása fogadtatott el, mert a tartalom lényegében ugy is egy s e mellett az ujabb szövegezés indokának keresése félreértésre adhatna okot.

A 20. §. 2 ik és 3-ik bekezdései észrevétel nélkül elfogadtattak; a 4-ik bekezdés azonban, tekintettel arra, hogy legczélszerübb, ha a tagdij behajtásra nézve a kamara a viszonyokhoz alkalmazkodhatik — azon módositással fogadtatott el a dijak beszedését illetőleg, hogy azok fizetési idejét és módját a kamara határozza meg.

Mellőztetett továbbá ezen bekezdésből, hogy az ügyvédjelöltekre is tagilletmény vettessék ki, s az ezekre nézve csupán a beiratási dijak tartattak meg.

Hosszabb vitát idézett elő ezen §. utolsó bekezdése.

Szentgyörgyi nem véli helyesnek, hogy a tagdijjal hátralékos passiv választási képességből kizárassék, mert ellentét van abban, hogy későbbi szakaszok szerint ugyan azon állomásokra birság terhe alatt szorittatik, a melyektől itt elzáratik.

Azt elfogadja, hogy a választmány határozata alapján mindjárt végrehajtásilag s perrendszerüleg szorgalmaztassanak a tagdijak, de ezt kellőleg kellene formulázni.

Manojlovics E. nem fogadja el a javaslatot, mert, ha az ügyész a kamarai határozat alapján még perrendszerüleg kénytelen szorgalmazni a behajtást, ez sok költséggel jár.

Inditványozza, hogy a kamara választmánya rendelje el a hátralékos ellen a végrehajtást és keresse meg behajtás végett a járásbiróságot.

Hódossy J. pártolja a javaslat azon intézkedését, mely nemcsak az akczió, hanem a passziv választásból kizárja azokat, kik tagdij kötelezettségöknek meg nem felelnek, mert vannak, kik ily állásokra vágynak. Az ily állások a mellett, hogy teherrel járnak, járnak joggal is. Tapasztalat szerint továbbá a dij nem mindig azért nem fizettetik, mert nincs rá tehetség. Hisz a ki halasztást akar, vagy nem tudja fizetni, csak pár sor irásába kerül s a szegénység igazolására elfogadtatott ket kartárs aláirása. Vannak, kik hanyagságból, sőt a kik malicziából nem fizetnek s az intézménynyel daczolnak. Ezek irányában igen kivánatos, hogy ne legyenek azon helyzetben, mint a kik ebbeli kötelességeiket is pontosan teljesitik.

A kiemelt szempontoknál fogva szükségesnek tartja még tovább menni s ajánlja a budapesti ügyvédi kamara felterjesztését, mely szerint a ki, a nélkül hogy elengedtetett volna, tagdiját az év végéig sem fizette ki, ellene fegyelmi büntetés alkalmaztassék.

Szentgyörgyi: nem tartja a kamarákat hivatottnak, hogy végrehajtást rendeljenek el, sem a dijfizetésre végrehajtáson kivül egyéb eszközt nem tart szükségesnek.

Győry: A végrehajtás nem vezett kellő eredményre, mert az csak hivatalból foganatosítható, miután az ügyész nem lehet minden egyes esetnél jelen.

Különben is a ki a kamara fennállására oly fontos kötelességét mulasztja el, mint a tagdij-fizetés, akkor, mikor azt könnyen is fizethetné és midőn annak, ki nem képes ugy is elengedtetik, vagy ha halasztást kér, ilyet nyerhet, az bizonyára ép ugy kötelességmulasztás, mint bármi más s indokolva van a Hódossy által tett inditvany.

Berczelly Jenő. felhozza, hogy előfordult praeczedensek szolgáltak a javaslatnál irányadásul.

Volt eset, hogy a kamarai választmány birságért végrehajtást rendelt, s a legtőbb biróságok elnökei, megkérdeztetvén, ezt nem vélték megengedhetőnek.

Hasonlag egy kamara törölte a tagdijjal hátralékos tagját, de a kuria ezt megváltoztatta.

Azt, hogy a ki hosszabb ideig sem fizet tagdijat, töröltessék a lajstromból, e javaslat egy későbbi szakasza tartalmazza, de csak az egyszerü törlést.

Semmi esetre sem járulhat azonban azon nézethez, hogy az fegyelmi esetnek tekintessék, sem ahhoz, hogy már egy év lefolytával bekövetkezhessék az egyszerü törlés is. Ajánlja, hogy a javaslat értelmében ez 3 év mulva történjék.

Manojlovics. Az elnökök a mostani törvény alapján helyesen vélekedtek, de itt de lege ferenda van szó.

Vajkay. A kamara saját tagjai felett fegyelmi hatóságot is gyakorolván, helyes, hogy felruháztassék a végrehajtás közigazgatási uton való elrendelésével s a biróság ezt foganatositsa, mint az adóknál is történik.

Helyesnek látja azon felfogást is, mely a szándékos vagy vétkes mulasztásban fegyelmi esetet lát s e következményt az illető, mint kifejtett, könnyen elhárithatja, mert ha nem képes fizetni, elengedés vagy halasztásért folyamodik.

Hogy azonban fizetés esetén ismét könnyebben felvétethesse magát, jobb az egyszerü törlés.

Ezen nézethez a többiek is hozzájárulván s még rövid eszmecsere folyván az idő felett, mely után a közlés kimondandó; következő megállapodás létesült:

hogy t. i. a 21. §. végpontjának az aktiv s positiv választásra vonatkozó része elfogadtatik,

a tagdijakra nézve a végrehajtást a kamarai választmány rendeli el s foganatositás végett a székhelyén levő királyi járásbiróságot megkeresi, —

a ki tagdiját a második év végéig sem fizeti le, anélkül hogy az elengedtetett volna, a lajstromból töröltetik.

Ezzel az ülés befejeztetett.

Legközelebbi ülés okt. 2-án.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük mult hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

október hóra	—	—	1 frt 80 kr.
október—november	—	—	3 frt 60 kr.
október—deczember	—	—	5 frt — kr.

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

☞ *Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (himző-utcza 1, szám alá) küldendők.*

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— szept. 30.

— **Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Országgyülés. Egyletek; társulatok. Közgazdaság. Tárcza: A nők, a kik ölnek és a nők, a kik szavaznak.**

— Időjárás. Európában: A légnyomás kevés kivétellel ismét nagyobbodott. Délen és keleten közepes (760—762), a többi részekben nagy (765—770). A szelek Németországban nyugatiak, Francziaországban keletiek, Ausztriában északiak. Az idő többnyire, borus, hüvös. Hazánkban: Többnyire északi és északnyugati szelek mellett inkább száraz; eső helyenkent esekély van. Kilátás: Hazánkban általában véve derengő-borongó, száraz időt várhatni továbbra is. Helyi rövid, csekély esők lehetnek. Budapesten ma derült enyhe idő volt. Reggel a hőmérő állása + 9 R°.

— Személyi hirek. Budapestre érkeztek: Pejacsevich László gr. horvát bán Zágrábból, Esterházy István főispán Pozsonyból, Beöthy L. főispán Hevesből, Csáky A. főispán Mindszentről, Bujanovics J. altábornagy Bécsből. — B.-Csabáról irják nekünk, hogy Nogál János helyettes püspök szept. 27-én délután oda érkezett. Kigyósról lovas banderium kisérte a csabai határig, hol szintén banderium várta és kisérte be a városba. A bérmálásra, mely ott 1868. óta nem tartatott, 1400-an jelentkeztek. — Laubhaimer pécsi kanonok, volt egyetemi tanár és rektor, mint a Függ. Hirl. irja, kanonoki állásáról és jövedelméről le akar mondani s zárdába vonul vissza. Dulánszky püspök, kivel szándékát közölte, egy évi gondolkozási időt adott neki. — Hegedüs Károly állami középtanodai igazgató a közokt. miniszter megbizásából Bécsbe utazik, az iparkiállitás tanulmányozása végett. — Szabó József püspök és esztergomi érseki helyettes ma ülte meg papságának 50-ik évfordulóját. Szabó 1805-ben született Mező-Komáromban s 1830. szept. 30-án lett pappá. — Abaujmegye tegnapi közgyülésén megyei árvaszéki pénztárnokká Dióssy J. földbirtokos, árvaszéki ülnöknek Osváth Imre, szolgabirónak a cserenáti járásba Frindt Antal választattak meg. — Vasváry-Kovács József ismert szinész okt. 2-án fogja megülni 30 éves szinészi pályájának jubilaeumát. — Kühnel Ignáczné asszony, jótékonyságáról ismert fővárosi urhölgy, mint sajnálattal értesülünk diftheritisben megbetegedett.

— A hadmentességi dijról szóló törvény értelmében a főv. tanács a dijfizetésre kötelezettekkel tudatja, hogy az adófelügyelő az 1879-iki hadmentességi dij kivetésével elkészült és az egyénenkinti kimutatás október hó 4-étől bezárólag 11-dikéig, tehát nyolcz napon át közszemlére fog kitétetni mindenütt a kerületi adóhivatalokban, a számviteli helyiségben, reggel 8 órától déli 12 óráig. Ezen idő alatt a lajstromokat mindenki megvizsgálhatja s ha magára nézve sérelmesnek, igazságtalannak találja, a kivetés ellen a fellebbezést október 12-től 26-ikáig benyujthatja a fővárosi adófelügyelőnél (vámház-palota I. em.) Megjegyzendő, hogy első végzésnek mindig a kivetés vétetik; tehát a felebbezés felett 2-odfokulag a közigazgatási bizottság itél. Két egyenlő végzés ellen nem lehet felebbezni. Eltérő végzéseknél a III. foku felebbezést a pénzügyminiszterium intézi el, egyetértésben a honvédelmi miniszterrel.

— Állami tisztviselők árváinak kegydijazása. A király f. évi szept. 2-án kelt elhatározásával a magyar minisztériumokat s a magyar állami számvevőszék elnökét felhatalmazá, hogy az állami tisztviselők árvái számára a király által három évi időtartamra engedélyezett kegydijakat, a mennyiben az illetmény czimében, öszegében, vagy az érdeklettek életviszonyaiban változás nem állott be, — a király különös felhivása nélkül, mindazáltal csak a magy. kir. pénzügyminiszterium előleges hozzájárulásával, folytatólag három évről három évre saját hatáskörben engedélyezhessék. A pénzügyminiszter erről oly figyelmeztetéssel értesité az alárendelt pénzügyi hatóságokat és hivatalokat, hogy a mennyiben államtisztviselők árvái, ezentul kegydijaik élvezetének meghosszabbitására vonatkozó kérvényeket közvetlenül hozzájok nyujtanának be, ezen kérvényeket ne utasitsák vissza, hanem azokat érdemleges tárgyalás és elhatározás végett külön felszerelve az illetékes miniszteriumhoz s illetőleg az állami számvevőszékhez terjeszszék fel. Tudakozódás esetében pedig az érdekelt felek értesitendők, hogy ilynemü kérvényeiket azon hatósághoz intézzék, amely a kegydijnak engedélyezésére vonatkozó értesitést kiállitotta.

— Örvendetes czáfolat. Ujpestről a következő sorokat vettük: Folyó évi junius havában több fővárosi hirlapban azon hir közöltetett mintha Szentes József pénztárnok kezelése alatt levő pénzekből nagyobb összegek hiányoznának; most azonban miután a pénztári rovancsolás hatósági közegek közbejöttével teljesittetett, határozottan állithatni, hogy a pénztárban semmiféle hiány nem mutatkozik, amiért is a képviselőtestület folyó hó 13-án tartott kijelölő gyülésében a választás utján betöltendő pénztárnoki állomásra Szentes Józsefet első helyre egyhangulag kijelölte. Tisztelettel kérjük ezen közleményünket becses lapjában felvenni. Kelt Ujpesten, 1880. szeptember hó 29-én. A képviselőtestület megbizásából, Horváth Ferencz biró. Beniczky Antal jegyző.

— Csiky Gergelynél. Világoson Aradmegyében érdekes összejövetel volt a napokban. Bartók Lajos és Márkus Miklós meglátogatták Csiky Gergelyt s néhány napot töltöttek nála. Csiky és Bartók ez alkalommal egy-egy szinművet fejeztek be, melyek a nemzeti szinházban fognak előadatni, Márkus Moliére egyik darabjának forditásán dolgozott szintén a nemzeti szinház számára.

— Czéllövés Pécsett. A honvédtisztek czéllövése, mely szept. 27 én volt Pécsett, a következő eredménynyel folyt le: 400 lépésről: az 1-ső dijat, a király által adományozott Lancaster vadászfegyvert Weisz Pál hadnagy, 2-ik dijat, szintén a király által adományozott horgony órát Konkolyi Lajos, 3-ik dijat a király által adományozott 5 drb aranyat Wenninger József hadnagy, 4-ik dijat, az V-ik honvéd kerület tiszti kara által adományozott thea szelenczét Horváth Béla őrnagy, 5-ik dijat, az összes betétek felét vagyis 40 frtot Kelen Géza hadnagy nyerte. — 300 lépésről: (melyben a császári tisztek is pályázhattak) 1-ső dijat, a király által adományozott arany órát Szita Béla hadnagy, 2-dik dijat, a király által adományozott látcsövet Zsoldos Ferencz őrnagy, 3-ik dijat, a király által ajándékozott 4 aranyat Imelics János hadnagy, 4-dik dijat, az V-dik honvédkerület tisztikara által adományozott hévmérőt Juhász Kálm. százados, 5-ik dijat, az összes betétek 1/4-részét vagyis 20 forintot Vadászy Ambrus nyerte. — 200 lépésről: 1-ső dijat, a király által adományozott Werndl karabély-fegyvert, Wache József, főhadnagy; 2 dik dijat, a király által adományozott látcsövet Csertenszky Ferencz, főhadnagy; 3-dik dijat, a király által adományozott 3 db. aranyat, Letenyey Béla, hadnagy; 4-dik dijat, az V. kerületi honvéd tisztikar által adományozott szivarhamutartót Zrinyi József főhadnagy, 5-ik dijat, az összes betétek 1/4-ed részét v. i. 20 forintot Forster József hadnagy nyerte. — Az V. kerületi honv. tisztikar által rendezett II-ik versenynek, melyre csak a honv. tisztek pályázhattak, eredménye a következő: 400 lépésről 1-ső dij, József főherczeg által adományozott arany óra lánczczal, a főherczeg monogrammjával diszitve; ezt Takács Ferencz hadnagy nyerte, 2 ik dijat, Hollán Ernő által adományozott ezüst bilikomot Mikulás Károly főhadnagy, 3-ik dijat a honv. miniszterium által adományozott forgó pisztolyt Sztutinkay Zsigmond hadnagy, 4-ik dijat, az V. honv. ker. tisztikara által adományozott dohányzó készüléket. Kiss Győző hadnagy, 5-ik dijat, a fennmaradt betétek felét Memlauer Károly alezredes nyerte. 300 lépésről: 1-ső dijat, a honv. miniszterium által adományozott Lancaster vadászfegyvert Hirsch Mór hadnagy, 2-ik dijat Forinyák Gyula ezredes által adományozott ezüst órát lánczczal Salamon Géza százados, 3-ik dijat, a 8-ik honv. huszár ezred tisztikara által adományozott szivartartót Schreiner kerületi segédtiszt, a 4-ik dijat az V. honv. ker. tisztikara által adományozott téntatartót Muraközy Ferencz, 5-ik dijat, 20 forintot Kovács Dénes nyerte. 200 lépésről: az 1-ső dijat Graef altábornagy által adományozott ezüst thea készüléket Adamecz Imre, 2-ik dijat Jelentsik ezredes által adományozott vadászfegyvert Fuchs Antal főhadnagy, 3-ik dijat, az V. honv. ker. tisztikara által adományozott ébresztő-órát Zrinyi József főhadnagy, 4-ik dijat, ugyanazok által adományozott tintatartót Juhász Ernő hadnagy, 5-ik dijat, 20 forintot Adamecz Gyula hadnagy nyerte.

— Házasságok. Suhayda István ügyvéd, Pestmegye tiszti ügyésze ma jegyet váltott Leeb Péter nyugalm. minisztertanácsos, jelenleg a földhitelrészvénytársulat tanácsosának leányával Leeb Ilka kisasszonynyal. — Kozma Sándor kincstári orvos mult szombaton tartotta esküvőjét Körösmezőn, Buzáth Izabella kisasszonyhyal. — Ezüst menyegzőjét ünnepelte meg tegnap este Molnár Endre fővárosi kereskedő és bizottsági tag. Az ünnep a Szikszay-féle étteremben folyt le, s a főváros részéről Ráth főpolgármester, Kammermayer Károly polgármester, Gerlóczy alpolgármester, Szilágyi Dezső, Thaisz Elek főkapitány s többen voltak jelen. A felköszöntők egymást érték az ünnepelt párra, mely meghatottan fogadta az őszinte jó kivánásokat.

— A szatmár-nagybányai vasut érdekében, melynek tervein a miniszteriumban már hónapok óta dolgoznak, ma küldöttség járt a kormánynál. A küldöttség tagjai voltak: Ivánka Imre, Stoll Károly, gr. Teleky Géza, s dr. Tóth János Nagybánya város küldöttje. A miniszterek a képviselőház egyik szobájában fogadták őket. Tisza, br. Kemény, Ordódy Pál és gr. Szapáry Gyula voltak jelen. Tisza és b. Kemény igen biztatólag szólottak s minden támogatást megigértek, hanem Ordódy őszintén kijelentette, hogy erről a vasutról ugyan nem tud semmit, de megkérdezi a tanácsosát s holnap fog választ adni a küldöttségnek.

— Katonai hirek. A közös hadseregbeli ujonczok, minden évben október 1-én szokták bevonulni. Ez évben takarékossági szempontból 26 nap illetőleg egy hóval később kezdetik meg a tényleges szolgálat. Az idei ujonczok egy része október 26-ara, másik része pedig november elsejére hivatott be, miáltal a kormány tetemes összeget takarit meg. — A fővárosban valamint a vidéki helyőrségeknél szolgáló egyévi önkénytesek ma délben bocsájtattak szabadságra, tegnap pedig a vizsgák eredményéhez képest, kaplárokká, szakaszvezetőkké és őrmesterekké neveztettek ki, legtöbben azonban nem vitték többre a közlegénységnél.

— A földárja által okozott kár körüli eljáráshoz. Előfordult azon eset, hogy a föld árja által okozott károk folytán benyujtott kérvények a kir. kataszteri igazgatósághoz tétettek át oly czélból, hogy azok a kataszteri igazgatóság által, a pénzügyi törvények és szabályok hivatalos összeállitásának a földadóra vonatkozó I. füzete 3-dik fejezetének d) része értelmében, mint adótárgy változási ügy tárgyaltassék. — Ez eljárással szemben a pénzügyminiszter most kijelenti, hogy a földárja által okozott károk adótárgyváltozás alapjául nem szolgálhatnak, mert az adótárgyváltozás körüli eljárásnak az 1868. évi XXV. t. cz. 4. §-a értelmében csak oly földrészleteknél van helye, melyek a hivatolt t. cz. 3. §. b) c) d) és e) pontjaiban elősorolt czélokra forditatnak, vagy elemi események folytán elpusztulnak vagy hasznavehetetlenekké válnak; már pedig a földárja által boritott földekre nézve a földárja folytán az iménti feltételek egyike sem áll be, mert a földár folytán az azzal boritott föld rendeltetése nem változik, sem a föld el nem pusztul, sem pedig állandóan hasznavehetetlenné nem válik, hanem csupán a földek ideiglenes megmivelése akadályoztatik. Az efféle károk tehát az 1876. XV. t. cz 49. §. c) pontja szellemében, az elemi károk közé sorolandók s az 1877. évi május hó 28-án 27.945. sz. a. kelt rendelettel kibocsájtott utasitásban körülirt eljárás alá esvén nem a kir. kataszteri igazgatóság, hanem mindig a kir. adófelügyelő intézkedési körébe tartoznak.

— A német szinházi kérvény egyik gyüjtője ugyanesak megjárta ma egy fiatal kereskedővel kit a német Thália hivének tartván, a miniszterelnökhöz terjesztendő kérvény aláirására akart venni. Az illető derék fiatal ember alá is irta a németül fogalmazott beadványt, melyen már addig körülbelül négyszáz németnél németebb név viritott. A buzgó gyüjtőnek nagy volt az öröme mikor a czifra névaláirást megpillantá, de bezzeg nem volt tartós a gyönyörüsége, mert a fiatal ember porzó helyett csupa szórakozásból (!!) tintát boritott a féltet papirosra s ez által tönkre tevé a dicső agitátor egy heti fáradságának gyümölcsét. Fölösleges mondanunk, hogy a derék urat mód nélkül elkeserité ez a „véletlen baleset.“ — Az aláirások gyüjtése különben ernyedetlen buzgalommal folyik. Mint bennünket értesitenek az iveket meghordozzák a fővárosi pénzintézetek irodáiban; igy ma a pesti kereskedelmi banknál gyüjtöttek aláirásokat s találtak is öt. A fővárosi takarékpénztár bank hivatalnokai mind aláirták az ivet.. Átadjuk az urakat ezennel a köz — méltánylásnak.

— A pécsi sátortábor. A király Szende Béla honvédelmi miniszterhez a következő kéziratot intézte: Kedves Szende! Pécsett való legutóbbi időzésem alkalmával az uj sátortábornak czélszerü elrendezéséről és kiválóan megfelelő technikai létrehozataláról valamint a nagy lővöldének épitkezéséről is meggyőződést szerezvén, indittatva érzem magamat önnek s a vezetése alatt álló miniszterium azon közegeinek, kik ezen a honvédség kiképzésére oly hasznos intézmény létesülésénél közremüködtek, megelégedésemet és elismerésemet nyilvánitani. Kelt Schönbrunnban, 1880. évi szeptember 27-én. Ferencz József s. k.“

— A Szabóky-emlék-bizottság a következő fölhivást bocsájtotta ki: „A hála és kegyelet, mely a magyar iparos közönséget néhai dr. Szabóky Adolf áldott emlékéhez köti, a közvetlenül érdekelt szaktestületeket arra inditotta, hogy elhunyt jelesünk sirjára emelendő méltó emlék felállitása érdekében együttes mozgalmat inditsanak meg. Az e czélra szolgáló adományok gyüjtését ezennel megkezdjük. Felhivjuk a hazai ipartársulatokat és testületeket, az iparos és nagyközönséget, hogy a kegyeletes czél előmozditásához bármely csekély mértékben is hozzájárulni sziveskedjenek. — Egy férfiu, minő Szabóky volt, ki egész idejét, tehetségét, szellemi és anyagi erejét a magyar ipar ügyének és ez által hazájának önzetlen odaadással szentelé, megérdemli, hogy emléke külsőleg is méltóképen megörökittessék. És e czél megvalósitására első sorban a magyar iparosság, — melynek Szabóky hü apostola, de a nagy közönség is hivatott, melynek ő tevékeny napszámosa volt. Járuljon tehát ez emlék létesitéséhez ki-ki tehetsége szerint. A közönség és az iparosság fillereiből emelendő diszes emlék hirdetni fogja, hogy az érdemdus elhunyt iránti elismerés és kegyelet tovább él a nemzet szivében. Adományok októberhó végeig az orsz. m. iparegyesület igazgatóságához küldendők. Kelt Budapesten, 1880. szept. 26-án tartott ülésből. Az orsz. m. iparegyesület, a magy. ált. iparegylet, fővárosi iparoskör, a I. orsz. iparos gyülés közp. bizottsága, a kegyesrendi gymnázium és IV. ker. reáliskola tanártestülete és a kath. legény-egylet kiküldötteiből alakult „Szabóky emlékbizottság“ nevében: Gróf Zichy Jenő elnök, Ráth Károly alelnök.

— Az orsz. nőiparegylet tegnapi választmányi gyülésén bejelentetett, hogy eddig 122 növendéke van az uj nőipariskolának. A jelentkezők száma még folyton oly nagy, hogy az igazgatóság indittatva érezte magát ezentul a fölvételt a rendes tanfolyamokra nézve bezárni s csak rendkivüli tanulók fölvételét engedélyezni. E viszonyok szép fényt vetnek a fővárosi nők munkaképességi törekvéseire. Az emlitett gyülésen a tanári kar is végleg szerveztetett s intézkedések történtek a tanodában szükséges beszerzések eszközlésére. A nők számára hozzáférhető uj iparágak tanitására nézve egy bizottság legközelebb véleményes javaslatot terjeszt a választmány elé.

— Az 1848/9-ki szabadságharcz aradi vértanuiért 1880.-ik évi október 6-án délelőtt 10 órakor, a t. minoriták templomában gyász isteni tisztelet fog az egek urának bemutattatni, melyre tiszteletteljes meghivását teszi Aradon, 1880. szeptember 6-án, az aradi honvédegylet. Tiszti Lajos alelnök. Némethy Károly jegyző.

— A király szakácsa és a sokaczasszony. A mult csütörtökön dühöngött vihar alkalmával — irja a „Fünfkirchner Zeitung“ — a király udvari szakácsa a piaczra ment, hogy ottan bevásárlásokat eszközöljön. A kofákat a zivatar elkergette helyökről, ugy hogy csak kevesen maradtak ott, daczolva a viharral. Ezek egyikéhez ment az udvari szakács, s német nyelven tudakolta egy zöldségnek az árát. Az asszony „két krajczárt“ mondott, hasonlóan német nyelven, de a szakács előtt szokatlan kifejezéssel, ugy hogy a feleletet ismétlenie kellett. A szakács e szavakkal: „Szegény asszony ezen esőben, s hidegben adja ily olcsón áruit“ egy tallért és egynehány hatost adott a bámulatában hüledező asszonynak. Egyike szomszédnőinek, miután a szakács eltávozott, megjegyzé, hogy ez bizonyosan egyike a király kisérőinek. Az asszonynál azóta nincs boldogabb alattvalója: a királynak.

— Hirek a városból. Müller László betüszedő tanoncz panaszolja, hogy tegnap a soroksári utczán ismeretlen tettes zsebéből egy ezüst kulcstartót, 3 ezüst kanalat és 2 arany gyürüt kilopott Furcsa tanoncz lehet aki aranygyürüket és ezüst kanalakat hord a zsebében. — Elveszett értékpapir. F. hó 24-én délután a belváros területén egy a pesti kereskedelmi bank által aug 27-kén 96,940 szám alatt kibocsátott 1000 frtról szóló 3½%-os utalvány elveszett. A becsületes megtalálónak illő jutalom biztosittatik, egyszersmind felhivatnak a fővárosi összes pénzintézetek, hogy az ezen utalványnyal nálok jelentkező egyént azonnal tartóztassák le. — Elfogott „tolvaj vendég.“ Menhardt Weisz Luizát ki a napokban több fővárosi szállodában Weisz, Männer, Klenovits és Blum nevek alatt szállást berelt s mindenünnen egy-egy csomó ágy- vagy fehérnemü társaságában megszökött, sikerült végre Weber kapitányi biztosnak őt a budai Propellerhez czimzett szállodában elfogni. — Hamisitott ásványvizek. Emlitettük tegnap, hogy nagymérvü ásványviz hamisitás jött napfényre s a tettest, a „Mattoni és Wille“ fővárosi czég üzletvezetője Urbanek Antal jelentése folytán Bücher József alkusz személyében a rendőrség letartóztatta. A vizsgálat ezen ásványviz hamisitás által elkövetett csalás ügyében a rendőrség által erélyesen folytattatván, Pesten 12, Ó-Budán 7, Uj-Pesten 7 üzletben találtak hamis ásványvizeket, mintegy 300 üveggel. Ez üvegek „Hunyadi Janos“, „Deák Ferencz“, „Szent István“, „Viktoria“, „Rákóczy Ferencz“ budai keserü vizek és „Parádi viz“ czimek alatt fedeztettek fel. Bücher ez iránt kihallgattatván, beismerte a hamisitást, s azt adta elő, hogy azokat maga készitette egyedül s ugyanő árusitotta el.

— Azelhunyt dr. Handler Mór volt irodavezetője, a lapunkban ma közlött felszólalás folytán arról értesit, hogy a hozzájok érkezett levelek az átvétel után mindenkor megsemmisettettek. A gyógykezelt betegekről vitt névsor meg van ugyan, de az most birói zár alatt van, s a leltározás befejezte után ez is meg fog semmisittetni.

— Ad hominem. A német szinház tárgyában a felebbezés és kisérő vélemény ma küldetett fel a polgármesteri hivatal által a belügyminiszteriumhoz. Hirlik, hogy a belügyminiszter, ki már is kellően informálva van a kérdésről, itéletét a legközelebbi napokban leküldi, hogy a német szinház mellett a Teréz- és Lipótvárosban kifejtett agitáczió, mely által a polgárok egyetértése mesterséges uton megzavartatik, egy csapásra érjen véget. A felebbezést kisérő polgármesteri véleményből egy érdekes argumentum, méltó a legszélesebb körökben a figyelemre. A felebbező, hogy bebizonyitsa, — miképp a közgyülés a határozat hozatalánál presszió alatt állott, csatolta az „Egyetértés“ és „Függetlenség“ illető számait. Erre a polgármester, annak bizonyitására, hogy a karzat részéről a pressió hiányzott, csatolta a „Pester Lloyd“ illető számát, melyben a rend szabályossága s a közgyülés méltóságos lefolyása van kiemelve. Ez az argumentum ad hominem nem tévesztheti hatását — odafönn.

— Népesedési mozgalom a fővárosban. Az 1880. évi szeptember 19-től szeptember 25-éig terjedő héten a fővárosban élve született 247 gyermek, elhalt 215 személy; a születések tehát 32 esettel mulják felül a halálozásokat. Az élve szülöttek közt volt 176 törvényes, 71 törvénytelen; nemre nézve 129 fiu, 118 leány. — Halvaszületett 11 gyermek, köztük 9 törvényes, 2 törvénytelen. — A halottak közt volt 116 finemü, 99 nőnemü. Egy éven aluli gyermekek száma 59. Az összes elhaltak közt egy éven alul tartózkodott Budapesten 17 (A tartózkodás tartama 17-nél ki nem tudható.) Ez év 38 hetében élveszületett összesen 9860 gyermek, elhalt 9339 egyén, a születések többlete tehát 521. Születések arányszáma 1000 lakosra 37.3. Halálozások arányszáma 1000 lakosra, általában 32.6, az egy éven felüli lakosságnál 18.2. — Halálozások kerületek szerint kimutatása. (A kórházi halottakat előbbi lakhelyük szerint osztva be): I. kerület 14, II. kerület 15, III. ker. 17, IV. ker. 18, V. ker. 10, VI. ker. 20, VII. ker. 31, VIII. ker. 41, IX. ker. 20, X. ker. 9, katona 0. — Összehasonlitási heti statistika ugyan e hétről. Budapesten született 253, meghalt 217.

Pozsonyban sz. 32, m 33. Debreczenben szül. 34, megh. 38, Kecskeméten szül. 35, megh. 40. Temesvár szül. 21, megh. 21, Arad szül. 20, megh. 29, Nagyvárad szül. 34. megh. 18, Székesfehérvár szül, 26, megh. 11, Kassa sz. 15, megh. 16. Szeged szül. 203, meghalt 256, Szabadka szül 216, megh. 166, Békés-Csaba szül. 132, megh. 166. Pécs szül. 75, meghalt 93.

— B. Orczy Bódog egy czigánybanda élén. Berkes Lajos czigány zenekara meghivást kapott Londonba, hol egy társulat szervezkedett, melynek élén br. Orczy Bódog áll. Berkes felszollittatott, hogy 30 emberrel tanulja be Bánkbán, Ilka, Hunyady László és a Kunok magyar operákat és tavaszszal utazzék Angliába. A feltételek oly előnyösek, hogy Berkes a meghivást elfogadta.

— Vidéki mulatságok. Pásztón az ottani zsidó fiatalság tegnapelőtt este szépen sikerült bált rendezett az ottani kaszinó termében. A bálon egyéb felekezetbeli közönség nagy számmal jelent meg. A kiváló szép hölgykoszoru a következőkből állott: Östreicher Laura, Oláh Szerafine, Martinoviesné és kedves leánya Ilona, Martinovics Elekné (Budapestről), Huszerl Árminné és leánya Róza, Keszler Paula, Rosenzweigné, Kepes Józsefné, Spitz Sarolta és Grutbak Ernesztine (N.-Lipesről), Reiner Betti, Veinerné stb. A négyest vagy 40 pár tánczolta. — A kis-kun-félegyházi kereskedői ifjuság tegnapelőtt fényes bált tartott alakuló betegápoló egylete javára. A bálanyai tisztet Molnár Alajosné asszony viselte. Ejfél után tombolajáték rendeztetett, melynek nyereménytárgyait a félegyházi szépek ajándékozták. Szép közönség tette élvezetessé a mulatságot, kik közül megemlitjük Molnár Irén, Schwarcz Szidi, Arany Irma, Fajér Fáni, Ledér Etel, ifjabb Fajér Ilonka kisasszonyokat. A bál 250 frt jövedelmet hozott az egyletnek.

— Kormányozható léghajó. Berlinben — ha igaz — feltalálták a kormányozható léghajót, melylyel a kisérlet fényesen sikerült. A kormányzás két lapátkerékkel és egy hajócsavarral eszközöltetik. E kormány készülék Quinzinus mérnök által fedeztetett fel, s sulya csak 150 fontot nyom. A léghajó villámsebességgel emelkedett felfelé, ugy hogy a kosár alaku csónak csak kis fekete pontnak látszott A hajó köralaku utat futott meg, mi világos bizonyitéka annak, hogy kormányozható — azután Berlintől déli irányban szállott le. Az oly tontos problemának megoldásához ezzel, mint a berliniek hiszik, meg van téve az első lépés, noha a léghajó még eddig nem bir oly tökéletes szervezettel, mely ellen tudjon állani a viszontagságoknak.

— Egyptomi herszegnők lakodalma. Kairói lapok szerint, ott még e héten két egyptomi herczegnő lakodalma megy végbe. A vőlegények, egyptomi hadseregbeli tisztek. A menyasszonyok egyike, Dzsemilet Hanum, az egyptomi khedivének, Tevfik pasának mostoha nővére, Namet Hanum, a másik, ugyanennek unokanővére. A vőlegények, Ahmed Kemal bej es Kiemil bej, fiai Musztafa pasának. Dsemilet Hanum herczegnő még csak 15 éves és rendkivül szép, anyja hites felesége a volt khedivének Izmail pasának s jelenleg Nápolyban időz férjével. A menyasszony hozományát a khedive adja, mig a kelengyét szülői kötelesek kiállitani; Naman Hanum herczegnő árva és e végből mind a hozományt, mind a kelengyét a rokonok adják. A két herczegnő együtt neveledett, s európai müveltséggel bir. A vőlegények nászajándékul értékes gyémánt fejéket és nyolcz rabnőt adtak választottaiknak. A lakodalom alkalmából a khedive lakomát rendez, melyen azonban a menyasszonyok nem jelennek meg.

— Halálitéletek, öngyilkosságok, szökések az osztrák hadseregnél. Az 1879-ik évben a hadbiróságok 33 halálitéletet hirdettek ki. És pedig 30-an itéltettek főbelövetésre, hárman kötél általi halálra. A főbelövetésre elitéltek közől 29-nek megkegyelmeztek s igy csak 4 kivégzést hajtottak végre; kivégeztek egy gyalogost, egyet a műszaki csapatból, kettőt a lovasságból. 1878-ben 47 itélet hirdetetett ki, s hét hajtatott végre; ezek közül 6-ot felakasztottak és egy agyonlövetett. 1877-ben, ámbár 41 itélet hirdettetett ki, egyet sem hajtottak végre. A király fogságbüntetésre változtatta az itéletet. Az öngyilkosságok száma igen csekély. 1876-ban 408, 1877-ben 416-an, a következő évben 399-en 1879-ben 358-an vetettek véget önszerüleg életöknek. Az öngyilkosok közül 214-en tartoztak a gyalogsághoz, 59-en a lovassághoz, 34-en a tüzérséghez, 29-en a vadászokhoz, 6-an a müszaki csapatokhoz és az egészségügyi osztályhoz, öten a szállitó csapatokhoz, hármon a kémcsapatokhoz; egy hadapród volt. Előfordult 65 öngyilkossági kisérlet, melyek közül 34 az osztrák, 23 a magyar területen, 8 pedig a bosnyák földön történt.

Rövid hirek. **Petőfi nem Segesvártt esett el**, hanem Szebennél benn a városban. E merész állitást koczkáztatja Székely Elek, volt honvéd százados a „Kelet"-ben, mivel ő Szebenben a városfal mellett a kórház és kaszárnya közt levő sikátornál látta kocsin 2 muszka ulánussal küzdeni. — **Megszökött gyilkos**. Belits Jócza o-becsei lakos nemrég ismeretlen ok miatt összeszólalkozott Dzsigurszky Mária szomszédnéjával s a vita folytán egy késsel rárohant s oly sulyosan megsebesitette, hogy a nő néhány nap mulva meghalt. Belits a nő halála után a helységből megszökött s azóta nem volt feltalálható. Köröztetik.

Szinház, müvészet.

— A nemzeti szinházban ma Wilt assz. az „Eleonorát" énekelte a Troubadurban. Telt ház előtt énekelt és folytonos tapsok között. Első nagy jelenete után igen szép virágbokrétát is kapott. Kitünt mellette Perotti „Manrricója." Azucenát Bartolucci k. assz. énekelte; fiatal hanggal és fiatal maszkban. Fektér szerepét, a „Luna grófot" Malecky énekelte. Az opera után „Rococo" ballet következett, melyben különösen Wiener Julia k. a. tánczа tünt fel.

— Wiltné asszony, mint az „Orsz. Ért." hallja Bécsbe visszaszerződtetése iránt október 14-én fog értekezni Hoffmann b. főintendanssal. — Egyelőre azonban nem valószinü, hogy egyébre, mint háromszori vendégfellepésre szerződhetik, minthogy Budapesten és Frankfurtban barátságos és szerződési viszonyai vannak.

— A sugáruti müncsarnokban a képzőmüvészeti társulat pártfogó és alapitó tagjainak neveit a folyosók falain aranybetükkel örökitik meg. Ujabban egy mas kitüntetést is terveznek; nevezetesen azt, hogy a pártfogók arczképeit egy külön diszteremben függesztik fel. Eddigelé a kis tanács teremben Majláth György, Pulszky Ferencz, Ráth György, Trefort Ágost, Barabás Miklós és gróf Waldstein János képirásai láthatók. A napokban Ellinger Ede elküldte gróf Zichy Jenő jól sikerült, életnagyságu képét s azt a müncsarnoknak ajándékozá. Az érdekes, megszólamlásig hü arczkép az őszi tárlaton is látható lesz.

— Az országos magyar képzőmüvészeti társaság őszi tárlata vasárnap október 3-án fog megnyittatni. A biráló bizottság tegnap hozott határozatot az iránt, hogy a beküldöttek közül mely képeket fogadja el kiállitásra. E határozat szerint a beérkezett 228 mü közül összesen tizenhárom utasittatott vissza. A társulat hivatalnokai most a kiállitási termeket rendezik. A már emlitett magyar müvészeken tul még a bekövetkezők küldtek festményeket a kiállitásra: Than Mór Mária Terézia arczképét, Aggházy Gyula egy holdvilágos esti tájképet, Flesch Tivadar pedig öt festményt küldött be.

— A félegyházi uj templom számára, melyet Pártos Gyula épitett Klimkovits Ferencz e jónevü, de az utóbbi időben keveset szerepelt müvész terjedelmes képet festett, mely a főoltárt diszíti. A mü Szt.-Istvánt ábrázolja a mint fölajánlja az ország védasszonyának a királyság jelvényeit. Egy másik festvény Jakobei Károly ecsetét dicséri. Mindhárom oltárt, sötét szinü tölgyfából Csepreghi János késziti s ezek a müasztalosság valóságos remekei. A templom ablakait üveg-mozaikkal látják el, melyek Kratzmann Ede müttermében készülnek.

— Pállik Béla a nemzeti kaszinó disztermе számára b. Wenckheim Béla térdképét festé. Az elhunyt állam férfiut sikerülten jellemzé, s a mü különösen gondos kivitele által is figyelmet kelt. Az utóbbi időben Nemeshegyi K. rendelt meg a müvésznél egy festvényt; ez „Pihenő juhnyáj"-at ábrázol, hangulatteljes tájjal és pásztor alakokkal.

— Spiegel Arabella kisasszony, ez a bécsi udvari operától visszahóditott széphangu fiatal énekesnő, kit a nemzeti szinház Kovalcsik énektanár urnál saját költségén képeztet ki, tanulmányaiban örvendetesen halad. Eddig már három szerepet tanult be, ugymint Violettát a „Tévedt nő", Sitát a „Labore királya" és Elvirát „Ernáni czimü operákból. Most pedig „Aidá"-ból a czimszerepet és „Troubador"-ból „Leonora" szerepét kezdi tanulni. A k. a. első föllépése, melynek a közönség várakozással néz elébe — mint halljuk — okt. hó 23-dikán lesz Violetta szerepében.

— A kálvintéri kut dombormüves medenczéjét és szobor alakjait mégis magyar müvész késziti. Ybl Ferencz, ki a pályázat meddősége után maga rajzolt egy tervet s ennek plasztikai mintázását tudvalevőleg Feszl József bécsi szobrászra bizta: a hirlapok általános felszólalásaira hallgatott s a müvet Kiss Györgyre, e hirtelen feltünt fiatal szobrászra bizta, ki az emlitett osztrák müvész társaságában fogja a négy magyar folyó allegoriai alakjait mintázni. A változtatások különben lényegesek s a kuton a magyar szobrász neve lesz olvasható, annak alkotója gyanánt.

— Gerőfy Andor szintársulata október 15-én „Bánk-bán" czimü tragoediával nyitja meg a téli évadot Székesfehérváron. Elsőbbrendü tagjai a társulatnak: Gerőfy Andorné, Roth Etel, Róth Amália, Hetényiné Komáromi Mari, Locsarekné, Kőmivesné Anna, Megyaszay Evelin, Cséky Ilona, Tarasovics Margit, Lenkeyné, Balogh Árpád, Takács Ádám, Marczell Géza, Fehérváry Ottó, Lenkey Gyula, Szombathy Vilmos, Dobocsányi Gyula Szigligeti József, Farkas Gusztáv, Fenyvesy Emil, Locsarek György. 8 kardalnoknő, 8 kardalnok és 20 zenész. Gerőfy igazgató csak az első három bemutató előadás után eszközli a bérletet.

Tanügy.

— Germanizáló tanfelügyelő. A Békésm. Közlöny irja: A b.-csabai izr. hitközségnek ismét meggyült a baja a b.-gyulai tanfelügyelővel. A hitközség öt évvel ezelőtt fogadott fel egy évre egy tanitónőt, hogy a leányokat tanitsa. Mindjárt első előadásakor kitünt, hogy az illető egy szót sem tud magyarul. Minthogy pedig a b.-csabai izr. hitközség iskoláiban még a biblia is magyarul adatik elő; azonnal elmozditották a tanitástól, és kézimunkára alkalmazták. A tanitónő öt év alatt nem tudta megtanulni a magyar nyelvet, s ugy sem volt a népoktatási törvény értelmében állandoan felfogadva, ezért utóbbi időkben felmondtak neki, de nem előbb, mig meg nem kérdezték ez iránt a tanfelügyelőt. A tanfelügyelő, Singer Ignácz, és dr. Kulpin Daniel, két kifogástalan jellemü és szavahihető uri embernek azt mondá, hogy egy népiskolának nem is áll kötelességében ipari kézmütanitót tartani, ez az ügy tehát hozzá nem is tartozik, — ez az ő házi ügyük, s tehetnek benne, mit akarnak. — Ily kompetens nyilatkozat után mondtak fel tehát. — Egy szép napon azonban a hitközség a tanfelügyelő utján — a nélkül, hogy meg is hallgattatott volna — kap egy meghagyást, mely szerint a germanizáló tanitónő állomásába visszahelyeztetik, és különben közigazg. végrehajtás terhe alatt, fizetésének kiadása a községre parancsoltatik. Mindenki egyszeri beszéd után meggyőződhetik, hogy az illető asszony egy betüt sem tud magyarul, a közoktatásügyi miniszter ur mindazonáltal — alkalmasint a tanfelügyelő helytelen informácziója alapján — a magyarosodo hitközségnek exekuczióval kényszeriti a nyakára a germanizáló tanitónőt. Gyönyörü állapotok. A hazafias hitközség azonban csakis az exekucziónak fog engedni, és ez ellen, minthogy az eddigi eljárás „róla nélküle" történt, jogorvoslattal élend.

Fővárosi ügyek.

— A temetőben számos siremlék oly rozzant és düledező állapotban van, hogy a halottak napján ájtatoskodó közönség biztonsága van veszélyeztetve. A tanács felhivta az illető feleket, hogy október 25-ig gondoskodjanak a megerősitésről, valamint a kijelölt parczellán a sirkövek elhordatásáról is, mert másképp a temetőalap javára e sirkövek el fognak adatni.

— A kálvintérre a közmunkatanács a szabalyozás befejezte után azonnal árucsarnokokat kiván állitani, a mire már külön hely is van kijelölve. A fővároshoz intézett átirat szerint ezt a k. m. tanács még akkor is, saját költségén megcsinaltatja, ha a főváros nem volna rá hajlandó. Az átiratot véleményezés végett a vásárterek rendezésére kiküldött bizottsághoz utasitotta, mely azt a véleményt adta, hogy az árucsarnok ott, ha kisebb mérvü lenne is elrontaná azt a benyomást, a melyet a szemlélőre lesz hivatva tenni a szökőkut, mit most állit fel a hazai takarékpénztár. Az árucsarnok ügye elhalasztandó volna az általános vásárrendezésig!

Törvényszéki csarnok.

— Keiner és Hegedüs volt fővárosi tisztviselők sikkasztási ügyében a kir. ügyészség ma terjesztette be a vád alá helyezési inditványt a törvényszéknek, mely még a hét folyamán fogja határozatát ez ügyben meghozni.

— Pofozkodás az uj-pesti zsidótemplomban. Berger Gyula, uj-pesti sakter, templom-szolga és olykor kisegitő kántor annak jött tudomására, hogy Fleischer József ugyanodavaló mészáros és sakter egy marhát bunkóval ütvén le, husából Klein József szatócsnak egy jó adagot kiszolgáltatott, s hogy ez már a tüzhelyen rotyog is. Ez esetet, mely ellenkezik a zsidó-hit elveivel, — Berger Gyula hivatalos kötelességének tartotta a zsidó hitközség elöljáróságának följelenteni. Az elöljáróság a rabbival élén felkereste Klein Gyula lakását, s meggyőződött, hogy a konyhában finom párolgó hus illat terjed el, Klein Gyula hozzátartozói azonban határozortan állitották, hogy az kóser. Fleischer József mészáros azt mondta, hogy ő a lebunkózott marha tréfli husából Kleinnak nem adott, és nem adott másnak sem, ha nem hiszik, tessék megmérni az összes hust. Az elöljáróság nem véve tréfának a dolgot, a hust megmérte s ugy találta, hogy abból semmi sem hiányzik. Megállapittatott, hogy Berger állitása alaptalan, a mészáros tréflit el nem adott, Klein József kósert főzött. Ez eredmény ellenére Berger azt állitotta uton utfélen, hogy „de bizony Klein mégis csak tréflit vett." — Klein József magán kivül lett e miatt haragjában. Épen a zsidó templom előcsarnokában találkozott Bergerrel közvetlenül az isteniszteiet előtt. Igy szólitotta meg: „Hát Berger maga azt hiszi, nálam tréfli hus volt? no hát itt van!" ezt mondván hatalmas pofont mért képére. 'Isten házában történt! Kleint vallás szabad gyakorlata elleni vétség miatt fenyitő perbe fogták s ügyében ma tartották meg a végtárgyalást. Vádlott beösmerte a panaszos felpofozását. Ujjal mutattak reá hitsorsosai, emiatt féktelen dühbe jött. Panaszos Berger tagadja, hogy a hus vizsgálata után vádlottról azt beszélte, hogy mégiscsak tréflit főzött. Ő kötelességében járt el akkor, midőn ez esetről jelentést tett. Singer Emanuel tanu látta, mikor vádlott panaszost felpofozta. Steszl Salamon ujpesti izraelita kántor, tanu igazolja, hogy vádlott kóser hust főzött, s miután Berger a vizsgálat után is megmaradt előbbi „tréflis" állitása mellett, vádlottnak kárt okozott, mivel kóser kifőzése lévén, az álhir következtében vendégei tartózkodók lettek. — Párvy szavazó biró vádlotthoz; Maga orthodox ugy-e? Vádlott: Igen, az vagyok. Párvy: Hogy tudott ilyet tenni a templomban? ilyet még egy neolog sem tesz. Vádlott: Ujjal mutatott rám mindenki, dühös voltam. A törvényszék constatálja, hogy a pofozkodás helyén, a hivek enni, szivarozni, dohányozni szoktak, szentség jellegével tehát az nem bir. Jenny k. alügyész vádlottat a b. t. k. 191. §, alapján vallás szabad gyakorlata elleni vétség miatt bünösnek mondatni s az eddigi gyakorlat szerint megbüntetni inditványozza. A budapesti k. törvényszék-elnök Frenreisz. szavazó birák: Párvy, Czárán — a következő itéletet hirdeti ki: „Vádlott Klein József az ellene, vallás szabad gyakorlata elleni vétség miatt inditott vád alól felmentetik, miután a kinyomozott tényállás szerint az előcsarnok, hol a tettlegesség történt, szentelt helynek nem tekinthető, isteni tiszteletre nem használtatott, ennek ellenében a tettleges bántalmazás bizonyitva lévén a 6. 1. k. 261. §-a alapján vádlott a becsületsértés vétségében vétkesnek találtatik, s ezért a fővárosi szegény alap javára 25 frt pénzbirságban elmarasztaltatik." Vádlott felebbezte az itéletet, valamint a kir. ügyészség is a minősitést illetőleg.

— A Majláthok öröksége. A gróf Majláth Kálmán által Kohn Jakab ellen meginditott becsületsértési pörben ma volt a harmadik tárgyalási nap. Gr. Majláth Kálmán ma ismét nem jelent meg a tárgyaláson, ügyvéde orvosi bizonyitványt nyujtott be, jelentvén, hogy kliense beteg, s kerte a tárgyalásnak három hétre való elhalasztását. A törvényszék azonban visszautasitá e kérelmet. A tárgyalás tehát folytattatván, először is konstatáltatott, hogy Kohn Jakab vádlott már egyszer csalás miatt két évi börtönre volt itélve. Kihallgattak ezután több tanut. Wallach ügyvéd két kis ügyben képviselte gr. Majláth Kálmánt, az országbiró örökségi igényei ügyében bizonyos dr. Zavetics járt az ő irodájában, hogy az országbiró örökségi igénye ellen várható kedvező határozatra az osztrák keresetet ott elkészittesse. Ez 1878-ban történt. Kautzki tanu kijelenti, hogy tudomása szerint Kohn csak 1500 vagy 1600 frtot adott gr. Majláth Kálmánnak ennek 24.000 frtnál többre menő tartozásában. A vádlott ellenmond ennek, s körülbelül 3000 frtra teszi a tényleg átadott összegeket. 24.000 frtnyi követelését az előzetes költekezéssel és utánjárással indokolta. Ez alkalommal a felek közt izgatott szóváltás folyt, ugy hogy végre az elnök kénytelen volt büntetéssel fenyegetni még az ügyvédeket is, hogy tisztességesen viseljék magokat. A bizonyitási eljárás délre befejeztetvén, az itelet meg ma kihirdettetett.

*

Bécs, szept. 30. (Távirat). Majláth gróf becsületsértési pörében a törvényszék, az esküdtszék itélete alapján felmentette Kohn nevü vádlottat.

TÁVIRATOK.

Sz.-Udvarhely, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A ma itt tartott ügető lóverseny fényesen sikerült. A nemesitett lovakkal nyolcz kilometert Lengyel Gyula husz percz tizenöt másodpercz alatt, Simén György husz percz harmincz másodpercz alatt járt be. — A székely lovakkal vágtatva nyolcz kilometert Szilágyi husz percz harminczhat másodpercz alatt futott be s lett nyertes. — A székely lovak vágtató székelyversenyében Agh Mihály tizenhat kilometert negyven percz ötvennyolcz másodpercz alatt futott be s nyerte meg a dijat.

Eger, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Samassa érsek arczképe leleplezésének ünnepe a városház nagytermében fényes közönség előtt ma folyt le. Zalár megyei főjegyző remek beszéde és Sajósy müvészi képe köztetszést aratott. A fáklyásmenet az érsek távolléte miatt elhalasztatott.

—

Bécs, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Dulcigno égésének hire ide érkezett hivatalos sürgönyök szerint koholmány.

Bécs, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A flottademonsztráczió elnapoltatott. Lehetséges, hogy egészen elmarad, hacsak nem találkozik egy hatalom, mely kiválva a többi közül, akczióba lép.

Páris, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A radikális lapok nagy népgyüléseket terveznek, melyen a népet a keleti akczió veszélyeiről akarják felvilágositani.

A „France" azt hiszi, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország hajóinak azon utasitást adta, hogy ép oly semlegességben maradjanak, mint a franczia hadihajók. — Ezen hir itt egyáltalában nem talált hitelre.

London, szept. 30. A ma délben tartott minisztertanácsban az összes miniszterek vettek részt.

London, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Gladstone visszatérése alkalmával Londonba a „Daily News" azon észrevetelt teszi, hogy az irországi állapotok szükségessé teszik a minisztertanács összehivását. Azonkivül a szultán nyilatkozata Montenegrót illetőleg szükségessé teszik a miniszterek tanácskozását. A „Daily News" nem hiszi, hogy Törökország kegyelmet találna a hatalmaknál. Ausztria-Magyarország már a végét óhajtja és Francziaország kétségkivül hajlandó volna most a többi hatalmakat követni, miután átlátja, hogy a Dulcigno eset csak előjátéka Törökország további ellenszegülésének; Törökország eddigi barátai, a szultán által követett politika következtében ennek ellenségeivé válnak.

Athén, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A franczia hajóraj a flotta-demonstráczió után Corfuban vagy Piraeusban fog állomásozni.

Páris, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) Törökország helyzetéről szólva a Republique Francaise igy ir: Kérdjük nem vezet-e az utolsó agoniához az az ut, melyen most Törökország van. Abban a pillanatban midőn Törökországnak sokkal inkább mint valaha fel kell szabadulnia a berlini szerződés kötelezettségei alól, melyek a tüzet egész a Bosporusig elvivő gyujtófaklyák lehetnek, ügyes ellenségeinek nagy örömére sajnálatos tévuton jár. Midőn kérve kérjük, hogy hagyja el az utat, mint legjobb barátja járunk el. Mi következetesek vagyunk 1876-ki politikánkhoz: megerősiteni Törökországot európai czitadellájában, melyet még bir, s megszabaditani a keresztény nemzetiségeket önző s veszélyes patronage-aiktól, egyszóval a keleti kérdést befejezni s befejezve hagyni. Ez a valódi franczia politika.

Róma, szept. 30. Az „Italie" jelenti: A Dulcignót illető helyzetben fontos változás állott be. A porta ugyanis határidőt kért hétfőig és megigérte, hogy kielégitő megoldást fog javaslatba hozni.

Konstantinápoly, szeptember 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A hatalmak által megállapitott protokol de desinteressementeot itt szept. 21-én Calice, Hatzfeld, Tissot, Goeschen, Corti, Novikoff irták alá. A hatalmak ebben kötelezik magukat, hogy a berlini szerződést önzetlenül hajtják végre s a montenegrói esetleg a görög kérdés megoldásánál sem terület nagyobbodásra, sem kizárólagos befolyásra, sem különös kereskedelmi előny kivivására nem fognak törekedni.

Páris, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Nantes, Bordeaux, Nancy, Marseille és Mansban ma misével ünnepelték meg Chambord gróf születésnapját.

Vidéki hirek, különösen nyugotról azt jelentik, hogy Chambord gróf születésnapja sok helyütt sokkal nagyobb részvétellel ünnepeltetett, mint a korábbi években, s különösen kiemelik, hogy mindenütt számos, eddigi bonapartista vett részt a miséken és diszebédeken.

Páris, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) Tegnap kevéssé látogatott misék tartattak a royért. Este minden kerületben banquetek tartattak, melyeken összesen mintegy 2000 ember vett részt. Az ismert legitimista vezérek hiányzottak. E banquetek közt legjelentékenyebb Saint-Mandeban, a Saint Antoine külváros szomszédságában tartatott. A „roy"-nak liliomos zászlókkal körül vett szobra diszitette a termet, minden vendég a „roy" arczképét kapta. A köztársaság elleni gyüleletet s harczra való felszólitást lihegő beszédek tartattak s a royhoz felirat intéztetett, mely őt mint az ország egyedüli üdvét magasztalja. Az orleansok távol voltak. A vidéken is egynéhány városban tartattak ily ünnepélyek. A kormány e tüntetéseket nem akadályozta.

Prága, szept 30. Karolinenthal, Leitomischl és Kolin városcsoportok, az ó-csehpárt jelöltjét választották reichsrath képviselőnek.

London, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) Ugy az indiai alkirály, mint a főparancsnok elégedetlenek Burrows s Primrose hivatalos sürgönyeivel, mivel ezek a vereségről s annak okairól semmi közelebbi részleteket nem tartalmaz.

Berlin, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A hatalmak jelen tárgyalásainak főtárgyát az a kérdés képezi, mikép érvényesittessék Európa s határozatainak tekintélye a portával szemben. A közös flotta missiója e kérdés megoldásáig mindenesetre fenn áll.

Berlin, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A National Zeitung jelenti: Saint Vallier, Barthelemy kivánságára marad meg itteni állásán. Előbb megfogja látogatni Vilmos császárt Baden-Badenben, s aztán három hét mulva Berlinbe tér vissza.

London, szept. 30. Granville lord néhány napig itt marad; a külügyminiszter fogadta az idegen nagykövetek látogatását. A német és a franczia nagykövet és a török ügyvivő ma tettek látogatást a külügyi hivatalban.

Közgazdasági táviratok.

Zágráb, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A Kovácsics és Altmann fakereskedőczég ellen ma elrendeltetett a csőd, mivel a fizetésképtelenség óta folyt kiegyezési kisérletek meghiusultak. A passivák 550,000 frtra rugnak. Perlügyelővé Andrievic ügyvéd neveztetett ki.

—

Bécs, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A dunagőzhajózási társulat hajóival érkezett: buza Bécsbe 250, Kaiser-Ebersdorfba 2356, érkezett és elszállittatott 2398, rozs Bécsbe 1100, zab Bécsbe 5250, tengeri Bécsbe 203, árpa Bécsbe 2658, Nussdorfba 990, Kaiser-Ebersdorfba 100, érkezett és elszállittatott 1997, liszt Bécsbe 962, érkezett és elszállittatott 418 kettős mázsa.

Prága, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A cseh nyugati vasut felmondotta a szerződést a prága-duxi vasutnak és igy 1881. szept. 23-án a forgalmi viszonyoara való tekintetből megszünik a smichovi pályaudvar közös használata. A prága-duxi vasut nem fog külön pályaudvart épiteni, hanem más vaspályával lép hasonló viszonyba. Eddig évenkint 33000 frtot fizettek.

Prága, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A prága-duxi vasut a pályaudvar közös használatára a buschtiradi vasuttal lép szerződésre, miáltal el lesz érve a két vasut által már régen tervezett viszony.

Bécs, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) (Juhvásár.) Piaczra került 7347 db, kiviteli áru 18—24 frt, mustrajuh 7—16 frt, egy tétel anya juh 20—50 forint páronként, erdélyi czikkjuh 13—19 frt. orosz 17—20 frt páronként Az eladás gyorsan folyt, az árak változatlanok.

Bécs, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) Az ultimo a kézmüáru brancheban, a folyó üzlet évben az utolsó jelentékenyebb esedékes határidő, az itteni piaczon minden jelentékeny zavar nélkül folyt le és igy az erre vonatkozó aggodalmak álaptalanoknak bizonyultak.

Prága, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A Rokycan varos tulajdonát képező klabowai vasbánya deficzitje, melynek müvezetője fel is függesztetett, 164,477 frt 14 krra rug. A veszteség 1873. óta 263,034 frt 94 kr.

Prága, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A czükorpiacz csendes; rendiment okt.—janra 30.60 frt áru, 30 frt pénz. — Szesz 32.50 frt.

Pétervár, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Karaweloff bolgár pénzügyminiszter a bolgár nemzeti bank megalakitása ügyében ide érkezett. A bank alapitása teljesen Poliakoff orosz bankárra bizatott. Karaweloff miniszter egyuttal az uj bolgár pénzverését illetőleg is fog itt intézkedni. Az arany- és ezüstpénz Péterváritt, a rézpénz pedig Párisban fog veretni.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A politikai helyzet nyugodtabb felfogása tükröződött vissza a mai előtőzsdén A párisi boulevard-jegyzésekre jelentékeny javulás jutott érvényre, mely a legtöbb tételben tartós maradt, daczára, hogy az elhelyezés drága volt. A magas glasgowi vasárak szintén kedvező befolyást gyakoroltak. Valuták iránya valamivel gyengébb.

Jegyzetetik: Hitelrészvény 281.50, angol bank 117.—, uniobank 107 50, bankegyesület 128.75, magyar hitelbank 248.50, lombard 80.50, államvasut 275.—, kassa-oderbergi vasut —.—, alföldi vasut —.—, tramway 203 25, papirjáradék 71.22½, magyar aranyjáradék 107.40—, innerbergi —.—, 20 frankos arany 9.40—, birod. márka 58.30— Tiszai sorsjegyek 106.75.

11 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 281.—, angol bank 117.10, unió bank 107.30, bankegyesület 128.25, magyar hitelbank —.—, lombardok —.—, innerbergi —.—, papirjáradék 71.15—, m. aranyjádékra 107.32½, 20 frankos arany 9.40—.

A déli tőzsde a tramway-részvények ujabb baissevel indult meg, mely részben két bukásból származott végrehajtási eladásra vezethető vissza. Máskülönben az árfolyamok relative tartották magukat.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 281.—, angol bank 116.80, unió bank 107.40, bank-egyesület 128.—, magyar hitelbank 248.25, államvasut —.—, Károly-Lajos vasut 273.75, járadék 71.15—, innerbergi —.—, magy. aranyrente 107.25—, 20 frankos ar. 9.40, tiszai sorsjegyek —.—.

Később, daczára a Times azon jelentésének, hogy Dulcigno leégett, gyengülés állott be; tramway-részvények kináltattak.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 280.75, angol bank 116 75, unió bank 107.10, magyar hitelbank 247.25, bankegyesület 127.75, Károly-Lajos vasut 272.75, gőzh. részv. 532.—, kassa-oderbergi —.—, papirjáradék 71 12½, birodalmi márka 58.35—, magy. arany rente 107.27½, 20 frankos arany 9.40—, London 118.40, tiszai sorsjegyek —.—

Délután 2 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 281.10, angol bank 117.—, unió-bank 107.30, magyar hitelbank 247 75, bankegyesület 128.25, államvasut 275 25, Károly-Lajos vasut 273.—, gőzhajó részv. 532.—, tiszai vasut 242.—, tramway 196.75, lombard 80.50, papirjáradék 71.20—, m. aranyjáradék 107.47½, 1864-ki sorsjegy 171.25, községi sorsjegy 117 25 innerbergi —.—, 20 frankos arany 9.39—, birodalmi márka 58.22½, tiszai sorjegyek —.—.

Bécs, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata). Délután az irány szilárd volt mérsékelt forgalom mellett. Határai árfolyam: osztrák hitel 281 40, papirjáradék 71,17, magyar aranyjáradék 107.45.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs, szept. 30. Hitelrészvény 281.10, lombard 80.25, arany jár. 87.75—, London 118.20, galicziai 273.25, 1864-es 171.—, 1860-as 130.—, Frankfurt 57.45, nemzeti bank 819.—, angol-osztrák 117.10, államvasut 275.25, Napoleond'or 9.39— rente 71.17—, hitelsorsjegy 180.—, porosz pénzutalv. 58.20, Arany 5.62—, török sorsjegy —.—, ezüst járadék 72 35, Szilárd.

Bécs, szept. 30. M. földteherm kötv. 94.50 erdélyi föld. kötv. 93.75, magy. zálogievél 100.50, erdélyi vasut 157.—, magy. kel. vasut 84.—, Magy. sorsjegy 107.—, szőlődézsma 93.—, arany járadék 107.45, magy. vas. kölcsön 121.50, magy. hitel 247.50, alföld 152.50, magy. éjszak-kel. vas. 143.—, kel. vasuti elsőbbs. 80.60, tiszai vasut 242 50, kassa-oderbergi vasut 127 —, magy. leszámitoló bank —.—, tiszavölgyi sorsjegyek. 106.30.

Bécs, szept. 30. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata) Az esti forgalom élénk, a zárlat azonban frankfurti árfolyamokra lanyha. Kilencz órai árfolyam: Osztrák hitel 280 90, papirjáradék 71.17, magyar aranyjáradék 107.40.

Bécs, szeptember 30. (Magánforgalom.) Hitelrészv. 281.50, magy hitel —.—, lombard —.—, magy. aranyjár. 107.50, rente 71.20, angol-osztrák —.—, államvasut —.— Napoleon'dor —.—, galicziai —.—, osztr. aranyr. —.— Szilárd.

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata). Ma érkezett jelentések szerint Amerika buzaszállitmányai a 26-al végződött héten következők voltak: elszállittatott Angliában 475,600 hektoliter, a kontinensre 652,000 hektoliterrel, tehát összesen 1.128.100 hectoliter — 150 800 hektoliterrel több, mint a megelőző héten. New-York jegyzett szept. 27. piros buzáért készáru 1.03 dollár, szeptemberre 1.07¾, oktoberre 1.08, novemberre 1.09½, tengeriért 51 dollárt.

A mai tőzsdén a new-yorki magasabb buzajegyzések daczára, itt a hangulat csendesebb volt. Buza őszre 11.25, tavaszra 11.45-en adatott és maradtak ezek árfolyamok pénz és áru. Zab őszre lanyha. 6.35—6.37½ frton jött forgalomba, zab tavaszra 6.55—6.60-on köttetett. Tengeri május—juniusra 6.40—6.45 frt.

Az effectivüzlet forgalom nélkül, de az irány szilárd.

Jegyeztetett: Buza őszre 11.25—11.30— frt, tav. buza 11.42½—11.45, teng. 1881 máj—jun. 6.40——6.45—, ft, zab őszre 6.50——6.55— frt, zab tavaszra 6.35——6.40 frt, magy. rozs 10.10—10.70 frt, keresked zab 6 35—6 60 frt, tengeri kész áru 8.50—8.70.

Szesz. Kész áruban ma nem volt üzlet és az árfolyam is változatlanul 31.50 frt.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, szept. 30. Játékpapirokban fedezések, vasutak, bankok és külföldi fondok keresettek, bányaértékek emelkedők.

(Zárlati árfolyam.) Papirjáradék 60.60, magyar aranyjáradék 92 10, 10 milliós kölcsön 69.25, hitelrészvények 485.50, lombard 140.—, kassa-óderbergi 54.10, orosz papirpénz 207.80, ezüstjáradék —.—, m. kincst. utalv. —.—, k. v. elsőbbs. kötv. 83.50, állam-vasut 475.50, galicziai 117.50, váltó romániai 53.30 Bécsre 170.20. Meglehetős szilárd.

Frankfurt, szept. 30 (Zárlat.) Papirjár. 60.81, osztr. aranyjár. 75.—, osztr. hitelrészvény 240.37, osztr. államvasut 235 75, lombard 68.75, magy. galicziai vas. 114.62, váltóárfolyam Bécsre 171.10, ezüst járadék 61.⅞, magy. aranyjár. 91.⅞ osztr. bankrészvény 703.—, galicziai 234.—, Erzsébet nyugati vasut 161.—, tiszai vas. elsőbbs. 84.—, magy. kincstári utalv. 79.⅞. Szilárd.

Frankfurt, szept. 30. (Esti tőzsde) Osztr. aranyjáradék —.—, osztrák hitel 240.25, osztrák államvasut 236 37, lombardok ezüst járadék 61.⅞, magy. aranyjáradék 91.⅞, galicziai 235.12. Gyenge.

Páris, szept. 30. (Zárlat) 3%-os évjár. 85.35, törlesztés évjáradék 88.25, lombard 183.—, magy. aranyjáradék 93.18, 5%-os évjáradék 120.02 osztr. államvasut 595.— török sorsjegy —.—, földhitel 755, osztr. aranyjár. 76 68 Szilárd.

Külföldi gabnatőzsdék.

Páris, szept. 30. (Zárlat.) Buza folyó hóra 29.50, szeptemberre 27.—, 4 utolsó hónapra 26.75, hónap novembertől 26.75. Liszt folyó hóra 57.25, szeptemberre 56.75, 4 utolsó hónapra 56.—, 4 hónap novembertől 56.—. Repezeolaj f. hóra 75.—, szeptemberre 74.—, 4 utolsó hónapra 75 50 első hónapra 1881. 76.50. Szesz f. hóra 62.50, szeptemberre 62.25. utolsó 4 hóra 60.75, 4 első hónapra 59.25. Minden csendes, szép.

Berlin, szeptember 30. (Zárlati árfolyamok) Buza őszre 212.—, tavaszra 209.50. Rozs loco 204.—, szeptemberre 203.—, őszre 202.—, tavaszra 190.—. Zab őszre 144.—, őszre 143.—. Repezeolaj loco 53.60, őszre 53.50, tavaszra 57.70. Szesz loco 57.70, szeptemberre 57.20, őszre 57.40 tavaszra 57 30

Stettin, szept. 30. Buza ug.-ra 208, — szept.—oktoberre 204.½. Rozs aug.-ra 201—., szept.— oktoberre 188.—. Repezeolaj szept—oktoberre 54.50, április—májusra 58.—, Szesz loco 57.20 augusztusra 56.50. aug.—szeptemberre 56 50 szept—oktoberre 56.— repeze 245.

Amsterdam, szeptember 30. Az irány szilárd, Buza könnyü 276, piros nehéz 288 magasabb, rozs 233, szept.—oktre 322.—, szesz —.—, szeptre —.— szept.—oktre —.—,

Köln, szept. 30. Buza novemberre 21.45, márcziusra 21 65. Rozs novemberre 20.15, márcziusra 19.60 repezeolaj loco 29 50, oktoberre 28 90.

Prága, szept. 30. (Az „Egyetértés" távirata.) A gabnaüzletben az irány emelkedő. Buza 13 frt, rozs 11.50 frt.

London, szept. 30. Buza szilárd, tengeri szilárdabb, árpa lanyha. Egyéb változatlan. Behozatal: buza 33,800 quarter, árpa 18,300 quarter, zab 53,300 quarter.

Hirdetések.

KÉPES CSALÁDI LAPOK.

Legolesóbb, legdiszesebb és legterjedelmesebb szépirodalmi képes lap.

Megjelen minden vasárnap.

A „Képes Családi Lapok" hetenkint három ivnyi tartalommal a legdiszesebb kiállitásban, csinos szines boritékban jelen meg, minden száma sok müvészi kivitelü képet hoz. — Közöl elbeszéléseket, novellákat, költeményeket, rajzokat, humoreszkeket, fővárosi és vidéki életképeket, uti- és vadászkalandokat, vonzó könnyed modorban irt ismeretterjesztő czikkeket, adomákat, érdekes apróságokat stb.

Minden héten egy ivnyi külön regény-melléklet, könyvalakban! — Havonkint a „Nővilág" czimü ingyenes divatlap! — Értékes jutalmak és rendkivüli kedvezmények az előfizetők részére!

Bővebb programmal és mutatványszámmal szivesen szolgál a kiadóhivatal (Budapest, kalap-utcza 6. szám.)

Előfizetési ára:

Egész évre csak . 6 frt.
Fél évre . . 3 frt.
Negyedévre . . 1 frt 50 kr.

Októberben kezdődik a harmadik évfolyam!!

Az előfizetések legczélszerübben postautalványnyal alulirt kiadóhivatalhoz intézendők. 745

Mehner Vilmos kiadóhivatala Budapest, kalap utcza 6. sz.

Utazóknak!

Vendéglő az

„arany szarvashoz"

Nagy-Károlyban.

Van szerencsém a t. cz. utazó közönségnek tudomására hozni, hogy a fent érintett vendéglőt **f. évi október 1-sőtől** kezdve átvettem, ezt ujonnan átalakitom, tiszta és egészséges lakszobákról, ugy mint izletes ételekről, gyors és olcsó kiszolgáltatásról gondoskodni fogok, omnibus és kocsik a vonathoz közlekedni fognak, és tovább utazásra kényelmes fogatok mindenkor rendelkezésre fognak állani.

Becses pártfogást kérve maradtam 753
tisztelettel

Adler Emánuel
vendéglős.

Coaks-eladás.

Van szerencsénk ezennel nyilvánosságra hozni, miszerint

1880. október 1-től

I. osztályu **Coaks** valamint
Dió-coaks-ot 100 klgonként 1 frt 80 krnyi árban.
II. osztályu **Coaks**-ot 100 klgonként 1 frt 20 krnyi árban légszeszgyárunktól Pest, Budán és Ujpesten árusitunk.

A házhoz szállitás 250 kilonál és magasabb megrendeléseknél 10 krral, és ha a beraktározás kivántatik, 14 krral 100 klgonként számitattik.

Budapest, 1880. október 1-én. 770

Általános osztrák légszesz-társulat.
A budapesti légszesz-gyárak helyi igazgatósága.

---

6 szoba butor eladó

egy hagyatékból, teljes és kevésszer használt kiházasitási kelengyének igen alkalmas, készpénz fizetés mellett egyenként is a **Stein-féle házban sugárut 1. sz. a váczi-körut sarkán I. emelet ajtó 2.** 646

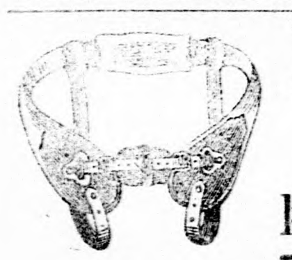

Nyolcz kiállitáson elsőrendü kitüntetést nyert.

KUBIK NEP. JÁNOS

keztyü- és sérvkötő gyáros
Székesfehérvárott

ajánlja legujabb (saját) találmányu

gummi- és rugó-sérvkötőit.

28 évi gyakorlat által sikerült czélszerü és gyenge nyomást kifejtő sérvkötőmet oly annyira tökéletesbiteni, hogy azok bámulatosan eszközlik a rendes nyomást. 534

1 egyes finom ára 4 frt.
1 egyes legfinomabb ára 6 frt.
1 kettős finom ára 8 frt.
1 kettős legfinomabb ára 10 frt.

Meidingi kályha

szabalyzó, tölthető és szellentyü kályhák.

Nagy és gyors fütőerő kis kályha nagyságnál, az égés teljes és egyszerü szabályozhatása a tüz tetszés szerinti tartama igen egyszerü kezelés a tisztitás nélkülözhetése a kellemetlen sugárzó melegség mellőzése, olcsó fütés és a kályha hosszu időn át jó karban marad, jó szellőztetés a szelepcső alkalmaztatása mellett. 543

3 szoba fütése egy kályhával

központi fütés egész épületeknek. — Előrajzok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A meidingi kályha es házi-szerek gyára.

Heim H.

DAPEST, THONET-UDVAR.
BU Bécs, Kärntnerstrasse 40/42.

A gyár e védjegye a kályhaajtók belseén van beöntve. MEIDINGER-OFEN H. HEIM

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt hires magyar, német és franczia nyelvben megjelent könyv.

Az elgyengült férfierő Ára 2 frt 50 kr

Titkos betegségeket

és a tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

továbbá ***börbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső*** szüküléseket, friss és idült ***nyákfolyást***, nőknél az ugynevezett ***fehérfolyást***, a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, ***katonai és polgári*** főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatak nyomán kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)

specziálista **WEISS J.**

gyak. ***orvos, sebész és szülész***, az itteni cs. k. katonai ***főkórházban*** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa. 21

Rendelő intézet: Budapest, belváros, koronaherczey-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsőn.
Napenkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

Előre haladt idény és raktár tulhalmozás végett

kész uriruhák

jelentékenyen leszállitott áron adatnak el.
Különösen divat. őszi gyapúszövet, öltönyek 16 ftól felfelé
Elegáns őszi felöltők 12 „ felfelé

Továbbá a legnagyobb választék mindennemü kész uriruhákban.

Grossmann S.

Budapest Deákferencz- és bécsi-uteza sarkán.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Nélkülözhetlen háztartási czikkek

valódi britannia ezüstből
a gyári árak negyedrészén kaphatók; u. m.:

		ezelőtt	most
6 db.	kitünő, asztali kés, valódi angol pengével	frt 9.—	frt 2.25
6 »	legfinomabb villa, egy darabból	frt 5.80	frt 1.45
6 »	evőkanál, tömör	frt 5.80	frt 1.45
6 »	kávés kanál	frt 3.—	frt —.75
6 »	késnyugtató, legjobb minőség	frt 6.—	frt 1.50
1 »	levesmeritő, legjobb minőség, tömör	frt 4.—	frt 1.—
1 »	tejmeritő, legjobb minőség, tömör	frt 2.—	frt —.50
3 »	legfin. hornyolt angol Victoria-tálcza	frt 2.—	frt —.50
2 »	szép asztali- vagy zongoragyertatartó	frt 4.—	frt 1.—

Mind a 40 darab egyszerre megrendelve (frt 41.60 helyett) csak 9 frt 70 kr. csomagolással együtt.

Továbbá kaphatók még:

		ezelőtt	most
6 db.	csemege kés, angol pengével	frt 8.—	frt 2.—
6 »	» villa, egy darabból	frt 5.60	frt 1.40
6 »	igen csinos kés, gyermekek számára	frt 8.—	frt 2.—
6 »	» » villa, »	frt 5.60	frt 1.40
6 »	» » evőkanál, »	frt 5.60	frt 1.40
1	meglepő szép álló toilettetükör, forgatható	frt 6.—	frt 1.50
1	gyönyörü szép czukor vagy vajszelencze	frt 6.—	frt 1.50
1	gyönyörü asztali csengettyü, ezüstharanggal	frt 4.—	frt 1.—
2 drb.	igen csinos nagy szalon gyertyatartó	frt 8.—	frt 2.—
2 drb.	girandolo gyertyatartó, 4 karral	» 36.—	frt 9.—
2 »	» » 6 »	» 44.—	» 11.—
6 »	igen csinos tojástartó	frt 6.—	frt 1.50
1 »	még szebb tojástartó, tálczával, egy darabban	» 11.20	» 2.80
1 »	csinos dohányoboz	» 2.—	» —.50
1 »	gyujtatartó	» 3.20	» —.80
1 »	theaszürő	» 1.20	» —.30
1 »	czukorhintő	»	—.80
1 »	borshintő	»	—.40
1 »	kézi vagy éjjeli szekrény gyertyatartó	» 2.—	» —.50
1 »	sótartó	» 2.40	» —.60
1 »	főzelékkanál	» 2.40	» —.60
1 »	tisztitópor, egy-egy golyó	»	» —.10

Több bécsi kereskedő által »britania-ezüst« czim alatt hirdetett czikkek csak roszul sikerült utánzások, és inkább gyermekjátékszerek, melyek rövid idő mulva feketék vagy sárgák lesznek.

Annak igazolására, hogy e hirdetésünk **nem alapszik szédelgésen,** ezennel nyilvánosan kötelezzük magunkat, ha az áruk valakinek talán nem tetszenének, azokat 8 nap alatt minden fennakadás nélkül visszavenni és a pénzt visszafizetni. A ki tehát jó és szolid árukat és nem rosz, semmire használhatókat akar pénzeért vásárolni, ne küldje pénzét a bécsi szédelgőknek, hanem forduljon csakis közvetlenül az

Egyesült Britannia-Ezüstárunk Gyári raktárába
Budapest, HARIS-BAZÁR 17-ik sz. Rondeau.
Bemenet: Városház-tér 9., és koronaherczeg-utcza 8

Levélbeli megrendelések postafordultával teljesittetnek és pedig pontosan s lelkiismeretesen.
(Szállitási dij 5 kiló sulyért 33 kr.)

Elegans

Őszi öltözet teljes	frt 18
Őszi felöltő	frt 10
Őszi gyászi öltözet	frt 30
Őszi gyászi felöltő	frt 25
Őszi vadász kabátok	frt 9
Őszi papi felöltő	frt 25
Téli papi kabát	frt 35
Őszi üzleti kabát	frt 15
Őszi nadrág	frt 6
Háló köntös	frt 15
Eső köpeny vizmentes	frt 24
Téli kabát	frt 20
Utazó köpeny angol facon	frt 35
Havelok (double kelme)	frt 30
Menesikoff	frt 20
Utazó bunda (Erdély barán)	frt 36
Utazó bunda (mosó medve)	frt 75
Városi bundák	frt 35
Ujjas meliények	frt 9
Csizma nadrág	frt 9
Libériák	frt 25
Gyerm. öltözékek és felöltők	frt 12
Gyermek téli kabát	frt 15

és feljebb.

Mindez a legujabb façon szerint **tiszta gyapju kelméből,** kitünő tartósan dolgozva a **legolcsóbb szabott** árakon (a körülményeket figyelembe véve) kapható egyedül

ROTHBERGER JAKAB

császz. és kir. udvari szállitónál
Legnagyobb
uri- és fiuruha-raktárának,
Budapesten,
Kristóf-tér 2. sz. I. emelet
a „Nagy Kristóf"-hez.

Az ár minden darabon kitéve van.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 17

Brogle J. és Müller

gép és **rostalemez gyára**
BUDAPESTEN,
a Margit-hid közelében,
készit
Trieuröket (konkolyválasztó)
6 különféle nagyságban

Trieur hengereket malmok számára.
Koptatokat. 78
Szelelő-rostákat.
Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

---

200 forintért jotállás mellett egész uj ruganyos hajtó (kutscher) kocsik, valamint (minden alaku **uj kocsik igen jutányos áron** állnak nagy mennyiségben eladásra, ezek közt még **halottas kocsik** is vannak.

BOGDÁN JÓZSEF
80 *raktárában,*
Muzeum-körut 10-ik szám
Kocsi-gyár helyiség:
páva-utcza 10. szám. alatt saját házában
BUDAPESTEN.

Chiococa likör.

(Liquor Chiococae fortificans.)

Tudományosan megvizsgált, megpróbált és kitünőségek által ajánlt, kitünőnek bizonyult teljesen ártatlan étrendi

SZER

különösen az elgyengült

férfierő

gyors és kellemes

elevenitésére

és erősitésére, az idegek erősitése, bámulatos jótékony elevenitő és frisitő hatásában. — Egyuttal kitünő universal elixir, különösen **rosz emésztés, étvágytalanság, gyomorhnrut, görcs, gyomorgörcs, hányási inger, diarrhoe, főfájás, sápkór és sárgaság, máj-, lép-, vese-, csúz-, köszvény, hämoroid bajok** ellen. Mindezen kóros állapotok e likör használata után eltünnek és azok eltávolitásával következésképen magas kor érhető el. Izlésesebb akármely finom asztali likörnél. Számos elismerés és köszönetnyilvánitó levelek tekintélyektől e **Chiococa likör** kitünősége felett betekintés végett rendelkezésre állanak. Árak ered. üvegenként pontos használati utasitással 6 nyelven 2 frt csomagolás és postaköltség 20 kr.

Főgyártás és szétküldési raktár:

D. C. Chiodi, gyógyszerész „zum heil. Schutzeng I" Bécs, Währing Herrengasse 26 (a hová a levélbeni megkeresések intézendők.) **Fiókraktár** Weisz J. gyógysz. „zum Mohren" I. Tuchlauben: 480

Pest: Török József gyógysz. Trieszt: Forabeschi gyógyszer. al Canzello. Prága: Fürst József gyógysz. Lomberg Beizer S. gyógysz. valamint a bel- és külföld nevezetesebb gyógyszertáraiban.

Mező-Turon.

Egy igen alkalmas helyiségen épült fakereskedés, 10 lóerejü gőzgéppel 2085 négyszögölnyi helyiséggel eladó. — Bővebb tudósitás **Biró András** tulajdonosnál Mező-Turon. 733

SIGL G.

gazdasági gépek főraktára
Budapesten, a Margit-hid mellett, pesti oldal,

ajánl a világkiállitásokon a legnagyobb kitüntetésben részesitett **gőzmozdonyokat, cséplőgépeket,** malmokat és **járgány-cséplőgépeket leszállitott áron.** 290

Für Männer

eden Alters sehr wichtige Erfindung. — Aertzlich begutachtet und empfohlen. — Broschüre und Prospect versendet franco verschlossen gegen Einsendung von 30 kr in Briefmarken: General-Agent ***Bufatti R.*** in ***Nürnberg.*** 22

Iroda megnyitás.

Ügyvédi irodámat magyar-utca 29. szám alatt megnyitván, peres és perenkivüli megbizásokat, minisztériumoknál, pénz-intézeknél közbenjárásokat, tetszés szerinti dijazás mellett pontosan teljesitek. Budapesten, 1880. szept. hava.

Dömötör László,
725 köz- és váltó-ügyvéd.

Gyönyörü szép

HÖLGYRUHAKELMÉK

a legkedvezőbben megszerezhetők

HAMBURGER ADOLF-nál,

Budapest, koronaherczeg-utcza 10. sz. 565

Minták kivánatra azonnal ingyen és bérmentve bárhova küldetnek.

Derra Sándor

vésnök 707

Budapesten,

Mária-Valéria-utcza 17. sz.

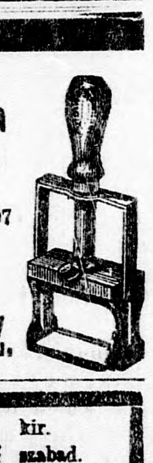

Cs. kir. kizárólag szabad. legujabb javitott

ruganyos

sérvkötő,

A legujabb találmány az amerikai ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából müvésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legidültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt, egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint szinte éjjel alvásközben is használtathatik, anélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy ez még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol, s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legfőbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professzor Kovács a sebészeti kóroda elnöke, Dr. Gross Lajos magy. kir. egészségügyi tanácsos, Dr. Glück Ignácz kir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia aczél sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gummiból, szövöttöket, mint szinte szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák.

Méhfecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, prézervatívumok, gummiharisnyák és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szinte a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MÓR,

cs. k. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák-Ferencz-utcza.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldalunak darabja 6—10 frt, a kettősnek darabja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb.

Hirdetések felvételi iroda

az összes helybeli vidéki és külföldi lapok részére

JAULUS GYULA

HAASENSTEIN és VOGLER

vezérügynöksége

BUDAPEST, Dorottya-utcza 12. szám.

Az engedélyezett katona-iskola Budapesten

nagy korona-utcza 13. szám.

Tanfolyamát f. é. **október 1-én** kezdi meg, és pedig:

I. **Egy előkészitő tanfolyamot** fiataloknak, kik a katonai pályára lépni akarnak, és kik a cs. k. katonai képezdék és a hadseregi apród iskola **felvételi vizsgáikra** előkészittetnek.

II. **Egy hadapródi tanfolyam** a cs. k. hadsereg katonái és fiatal polgárok számára, kik tisztek lenni akarnak, és itt a **hadapródi vizsgák letételere** előkészittetnek.

Előjegyzések és beiratások naponta. Vidéki látogatók lakást és teljes ellátást kapnak az **intézetben**. — Előrajzok ingyen. 742

Az igazgató:
Fissinger E. nyug. százados.

Első cs. kir. szabadalm. duna-gőzhajózási társaság.

Október 1-jétől kezdve a

személyszállitó hajó

Budapestről Dömösre

Budapesten 4 óra helyett, délután 2 és fél órakor indul.

Budapest, 1880. september 29-én.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

Első budapesti butor-bazár.

I. CSOPORT.

Háló-szoba.

1 pár 1 ajt. siffon	33 frt
1 pár nyoszolya	22 frt
1 ajtó mosdószekrény	12 frt
2 éjjeli szekrény	12 frt

Ebédlő-szoba.

1 12 szem. ebédlő-asztal	16 frt
1 kredencz, pohárszék	25 frt
6 nádszék	15 frt
1 divân	30 frt
1 fakeretü tükör	15 frt

Fogadó-szoba.

1 ripsz garnitura	110 frt
1 diszasztal	20 frt
1 aranykeretü tükör	30 frt

II. CSOPORT.

1 pár 2 ajtaju siffon	45 frt
1 pár nyoszolya	30 frt
1 drb 2 ajtaju mosdó	16 frt
2 drb éjjeli szekrény	14 frt

Ebédlő-szoba.

1 18 szem. ebédlő-asztal	20 frt
1 kredencz álványnyal	85 frt
6 finom nádszék	18 frt
1 divân gobelinból	40 frt
1 fakeretü tükör	20 frt

Fogadó-szoba.

1 gobelin garnitura	180 frt
1 diszasztal	25 frt
1 aranykeretü tükör	25 frt
1 ezüstállvány	12 frt

III. CSOPORT.

1 pár faragott 2 ajtaju siffon	60 frt
1 pár faragott nyoszolya	40 frt
1 pár márványalapu éjjeli	18 frt
1 drb 1 ajtaju mosdószekrény	20 frt

Ebédlő-szoba.

1 24 szem. ebédlő-asztal	35 frt
6 gót nádszék	36 frt
1 finom kredencz márványból	60 frt
1 fakeretü tükör	30 frt
1 tükör, alá asztal márványnyal	18 frt
1 gobelin ottomán	60 frt

Fogadó-szoba.

1 finom selyemgarnitura	140 frt
1 faragott disz-asztal	30 frt
1 aranykeretü tükör	30 frt
1 conzol-asztal márványnyal	18 frt
1 ezüst-szekrény	50 frt

IV. CSOPORT.

1 pár finom siffon	60 frt
1 pár finom nyoszolya	60 frt
1 pár márványalapu éjjeli	25 frt
1 pár márványalapu mosdó	35 frt

Fogadó-szoba.

1 finom franczia garnitura	200 frt
1 finom disz-asztal	40 frt
1 aranykeretü tükör	40 frt
1 arany-conzol márványnyal	30 frt
1 ezüst szekrény	60 frt
1 öltöző tükör faragott	40 frt
1 női iró-asztal	35 frt

Ebédlő-szoba.

1 finom kredencz	75 frt
1 ebédlő-asztal	50 frt
6 faragott gótszék	42 frt
1 faragott keretü tükör	40 frt
1 faragott conzol márvány	25 frt
1 finom ottomán	70 frt

V. CSOPORT.

1 pár igen finom siffon	80 frt
1 pár igen finom nyoszolya	75 frt
1 pár igen finom éjjeli	50 frt
1 drb mosdó márványnyal	40 frt
1 jutte diván	40 frt
4 taborette	40 frt
1 pipere-asztal tükörrel	30 frt

Ebédlő-szoba.

1 finom márványalap kred.	100 frt
1 finom ebédlő-asztal	50 frt
6 finom faragott gótszék	50 frt
1 fin. faragott fakeretü tükör	50 frt
1 fin. márványalapu conzol	35 frt
1 ottomán francz. Bourette	60 frt
2 karszék hozzá	46 frt
4 taborette	50 frt
1 szervéttaprés	15 frt

Fogadó-szoba.

1 finom egész bekusott garnitura	250 frt
1 disz-asztal	50 frt
1 arany keretü tükör	100 frt
1 arany conzol márványlap.	40 frt
2 drapperia felszerelve	50 frt
1 finom ezüst-szervánte	75 frt

Vidéki megrendelések 20%-nyi előleg beküldése mellett utánvétellel is szállittatnak. Meg nem felelő áru 14 nap alatt az átvételtől, visszavétetik és az összeg visszaadatik.

Csomagolás 4%. Képes árjegyzékek ingyen.

Első budapesti butor-bazár

OPPODI és ELLENBERGER

Deák-utcza 7-ik szám I. emelet.

Fiócküzlet: N.-Kanizsán Ellenberger és Társa czég alatt.

„Egyszerüsitett gyorsirás."

Megjelent a **Stolze-Fenyvessy-féle egyszerüsitett gyorsirás** tankönyve, különös tekintettel a magántanulásra. A „magyar gyorsiró-kör" biráló bizottságának legujabb megállapodásai szerint. Kiadja a „magyar gyorsiró-kör." **Második kiadás Budapest 1880. Aigner Lajos bizománya.**

A **Stolze-Fenyvessy-féle gyorsirás** elismert tanférfiak itélete szerint a legrendszeresebb és nyelvünknek legmegfelelőbb valamennyi fennálló gyorsirás közt. Gyakorlati próbáját évek óta a magyar országgyülésen kiállotta, a melynek gyorsirodája tulnyomó részében ezen irás követőiből áll; e rendszer megalapitója egyszersmind az országgyülési gyorsiroda főnöke.

A **Stolze-Fenyvessy-féle gyorsirás** ujabb időben lényeges egyszerüsitésen ment keresztül. Ezen egyszerüsités eredménye az 60

„Egyszerüsitett gyorsirás"

tankönyve, mely $1^1/_3$ autografált iven, beleértve a nagyszámu példákat és gyakorlatokat, az egész gyorsirási müvészetet **kimeritően** előadja, egyszersmind utmutatást tartalmaz a tankönyv használatára a **magántanuló számára** a tankönyvben foglalt gyorsirt gyakorlatok forditásával együtt. Ilykép a magántanuló **minden tanitó segélye nélkül** a legrövidebb idő alatt elsajátithatja a gyorsirást, melynek ismerete mai nap már minden müvelt egyéntől követelhető.

Az egyszerüsitett gyorsirás tankönyvének első kiadása **néhány hónap alatt tökéletesen elfogyott,** mi hasznavehetőségének és kitünőségének legszólóbb bizonyitványa.

Az egyszerüsitett tankönyv kapható **dr. Peregriny János** urnál (Budapest, IV. zöldfa-utcza 39. sz.) a magyar gyorsiró-kör pénztárnokánál 40 kron; ha postán kivántatik megküldetni 42 kron, mely összeg legkényelmesebben **posta-utalványnyal** vagy közönséges levélbe csatolt bélyegekben megküldendő. Minden egyszerre megrendelt tiz példány után egy tiszteletpéldány jár. — Könyvkereskedésekben a tankönyv 55 kron kapható.

„Egyszerüsitett gyorsirás."

„Egyszerüsitett gyorsirás."

„Egyszerüsitett gyorsirás."

Hirdetések

e laprészére,
felvétetnek
a kiadó hivatalban
(himző- utcza 1. sz. a.)

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában, Károly-kaszárnya (rostély-utcza 3, szám.)

Az „Egyetértés" melléklete.
— 272 dik számahoz. —

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A képviselőház mai ülésének egyedüli érdekesebb mozzanatát Madarász József interpellácziója képezte, melyben kérdezte a kormányt, hogy hajlandó befolyását oly irányban érvényesiteni, hogy Montenegró érdekében a hatalmak az albánok ellen erőszakot ne használjanak, s hogy ez esetleges erőszaknál legalább magyar haderő ne müködjék közre.

Ezen interpellácziót megelőzőleg a ház osztályai sorsoltattak ki s bizottságai választattak meg. Az osztályok s a bizottságok megalakulása a holnapi ülés után lesz.

II.

A képviselőház ülése szept. 30.

Elnök: Péchy Tamás. Jegyzők: Baross Gábor, Antal Gyula, Strazimir Károly.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gr., Pauler Tivadar, Kemény Gábor b., Ordódy Pál, Trefort Ágoston, Szende Béla, Bedekovich Kálmán.

Elnök az ülést d. e. 10 órakor megnyitván, a mult ülés jegyzőkönyve hitelesitése után bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, melylyel megküldi az országos levéltárnok elismervényét az 1878—81-iki országgyülés II. ülésszakát berekesztő és a III. ülésszaknak f. hó 25-én megnyitását tárgyazó kegyelmes kir. leiratnak az országos levéltárban történt elhelyezéséről. A mellékelt elismervénynyel együtt a képviselőház irattárába fog letétetni.

Bemutatja továbbá Torontálmegye közönségének feliratat, melyben a gabonát pusztitó rozsdának az 1876. XV. t. cz. 49. §ában meghatározott elemi csapások közé fölvételét kéri. Sárosmegye közönsége feliratát, melyben a kassai kereskedelmi és iparkamarának fölterjesztését pártolván, az egyéves önkénytességi intézményt a kereskedői és iparos segédekre is kiterjesztetni kéri.

Végre a mohácsvidéki tanitó-egyletnek kérvényét, melyben az országos tanitói nyugdijtörvény némely szakaszainak világosabb magyarázatat kéri. E kérvények kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

Az osztályok kisorsolása.

Következett a ház tagjainak osztályokba sorolása.

Elnök: Minthogy magyarországi képviselő van, 413, kik közül azonban az elnök és alelnökök osztályokba nem sorolandók — tehát 410 — ebből a 410 ből a kilencz osztályból öt osztályba esik 46, a további négy osztályba pedig 45 képviselő. Horvátország részéről pedig van 34 igazolt képviselő, ebből esik az első hét osztályba 4—4, a két utolsó osztályba pedig 3—3.

Az elnök ezután egyenként kihuzza az előtte levő urnából a képviselők neveivel ellátott jegyeket. Az osztályok e szerint következőképen alakultak meg:

I. osztály: Andaházy Pál, Dessewffy Aurél gr. Királyi Pál, Farkas Elek, Molnar Aladár, Mocsáry Géza, Csértan Károly, Péchy Jenő, Soós Gábor, Szeberényi Gusztáv, Helfy Ignácz, Markovich János, Engelmayer József, Balázsi Lajos, Kende Kanut, Pongrácz Adolf gr., Horváth Lajos, Orbán Balázs, Tibal Antal, Horváth Boldizsár, Pap Sándor, Metzner Gyula, Kármán Lajos, Szongoth Jakab, Lipovnitzky Sándor, Miklós István, Somssich Imre gróf, Lika Döme, Mara Lőrincz, Teleky Géza gróf, Mihályi Péter, Szuhány Ödön, Kozma Párthén, Ugron Ákos, Strevoi Miklós, Antal Gyula, Szontagh Pál (gömöri), Bethlen András gróf, Szytowszky János, Tury Sámu, Dárday Sándor, Széll Kálmán, Beniczky Ferencz, Istóczy Győző, Szabó Márton, Dániel Pál.

II-ik osztály. Beöthy Algernon, Dessewffy Kálmán, Urányi Imre, Stoll Károly, Horváth Károly, Horváth Gyula, Bernáth Dezső, Szalay Imre, Zichy Ágost gr., Degré Alajos, Vidovics Ferencz, Földváry Gábor, Latinovich János, Lükő Géza, Szapáry Gyula gr., Bujanovich Sándor, gróf Teleszky István, Trefort Ágost, Forgách Antal gróf, Mednyánszky Árpád br., Nehrebeczky György Bánffy László b., Bizerédy Dénes, Zsilinszky Mihály, Izsó Gyula, Boross Jenő, Kulcsár Lajos, Jeszenszky Sándor br., Hieronymi Károly, Constantini György, Thaly Kálmán, Galgóczy Sándor, Fabriczius Károly, Almássy Sándor, Máday Lajos, Csávossy Béla, Pallik-Csesony Teodor, Rónay István, Hevessy Benedek, Simó Lajos, Hadzsics Antal, Mandel Pál, Uechtritz Zsigmond b., Törs Kálmán, Teleky Domonkos gróf, Móricz Pál.

III. osztály Ónossy Mátyás, Mende Bódog, Gaál Endre, Banhidy Béla b., Popovics Vazul, Herits Antal, Gáspár Lajos, Janicsáry Sándor, Hermann Ottó, Szilády Lajos, Verhovay Gyula, Mudrony Soma, Szakáll Antal, Vargics Imre, Tassy Béla, Gaál Jenő (felvinczi), Sántha Lajos, Wieland Arthur, Maximovics Miklós, Gyurgyik Gyula, Ugron Gábor, Falk Miksa, Hedry Ernő, Lukácsy Béla, Bakay Nándor, Bánffy Béla gr., Lehoczky Egyed, Boross Bálint, Szathmáry Miklós, Boér Antal, Lázár György, Miesky Lajos, Madarász József, Széchenyi Pál gr., Michl Jakab, Barta János, Ivády Béla, Szikszay Lajos, Szögyény László. Márjássy Aladár, Lichtenstein József, Németh Albert, Unger Alajos, Kemény Géza b., Andrássy Mihály, Tomcsányi László

IV. osztály. Nagy Ferencz, Hódossy Imre, Missics János, Tischler Vincze, Gödel Károly, Tolnay Gábor, Grünwald Béla, Nagy György, Hegyessy Márton, Ernuszt Sándor, Gebbel Károly, Apáthy István, Emmer Kornél, Berke József, Kajuch József, Veszter Imre, Luppa Péter, Farkas József, Iványka Imre, Péchy Manó gr., Hunkár Sándor, Lukács Béla, Láng Lajos, Lukács László, Krajcsik János, Graffius Károly, Hofgräff János, Wenckheim Frigyes gr., Gál Jenő (pécskai), Gergelyi Tivadar, Bárczay Ödön, Mihajlovics János, Szemző Gyula, Rohonczy Gedeon, Dimitrievics Milos, Sembery István, Szende Béla, Lónyay Menyhért gr., Hegedüs László, Thuolt István, Szlávy Olivér, Kemény Domokos báró, Bánffy Albert b., Papp György, Matuska Péter, Szabély Antal.

V. osztály: Éles Henrik, Kaszap Bertalan, Turgonyi Lajos, Kautz Gyula, Zsigmondy Vilmos, Baross Gábor, Paczolay János, Jókai Mór, Abonyi Emil, Majzik Viktor, Kada Elek, Odescalchi Arthur hg, Tisza László Csapó Kálmán, Gombár Tivadar, Lázár Lajos, Mayer József, Urbanovszky Ernő, Szeberényi Andor, Szederkényi Nándor, Román Sándor, Kesztner Henrik, Kuhen Károly gróf, Schmausz Endre, Kemény Gábor b., Nagy Gábor, Nagy István, Halász Bálint, Gidófalvy Albert, Bessenyey Ernő, Fröhlich Gusztáv, Somssich Iván gr., Szeniczey Ödön, Székely Elek, Lészay Lajos, Füzessery Géza, Szily László, Csanády Sándor, Madarász Jenő, Kazy János, Varga Károly, Beöthy Ákos, Éresey Géza, Pulszky Ágost, Szabó Sándor, Vécsey Tamás

VI. osztály Bikon József, Plachy Tamás, Ragályi Aladár, Bausznern Guidó, Bieskey Kálmán, Rakovszky Géza, Ráday Gedeon gr., ifj. Luka Lajos, Rakovszky István, Rakovszky György, Korizmics László, Bittó Béni, Schreiber Ferencz, Odeskalchi Gyula hg., Pap Lajos, Ráth Károly, Zay Adolf, Csider Károly, Biró Kálmán, Simonyi Lajos b., Polit Mihály, Szabó Imre, Domahidy István, Ormós Zsigmond, Scheffer Antal, Pauler Tivadar, Orosz Mihály, Sárközy Aurél, Geisz László, Bay Géza, Krajcsik Ferencz, Kállay János, Gulner Gyula, Ajkai Gyula, Novák Gusztáv, Hollósy Károly, Hoffmann Pál, Probstner Arthur, Simonyi Ernő, Miksa Elek, Apponyi Albert, gróf Babics István, Janka Miklós, Ordódy Pál, Vladár Ervin.

VII. osztály: Kun István gr. Berchtold László gr., Ürményi Miksa, Szabovlevits Mihály, Podmaniczky Frigyes b., Pongrácz Lajos, Potoczky Dezső, Ráday Gedeon gr. idősb, Prónay József, Pogány Károly, Perczel László, Bódogh Albert, Simony Gyula, Perényi Zsigmond b., Bittó István, Révay Gyula b., Oeskay István, Károlyi Tibor gr., Jakab Bogdán, Funták Sándor, Zsiros Lajos, Dőry Dénes, Varró Soma, Kubinyi Árpád, Szerb György, Szitányi Bernát, Juraszek Ferencz, Harkányi Frigyes, Doda Traján, Tisza Kálmán, Hunyady László gr., Csáky László gr., Széll György, Bohus Zsigmond, Barcsay Ákos, Jurka Vazul, Mukics Ernő, Dániel Gábor, Szilágyi István, Lipthay Béla b., Karácsonyi Guidó gr., Kende Tibor, Juhász Mihály, Mikó Bálint, Pilisy Ferdinánd.

VIII. osztály: Hegedüs Sándor, Dániel Ernő, Hosztinszky János, Zalay István, Pulay Kornél Tanárky Gedeon, Takácsy Sándor, Sztojkovics Péter, Szentiványi Árpád, Décsy Sándor, Csernátony Lajos, Kovách László, Svab Károly, Kerntler Ferencz, Bartal János, Vidlicskay József, Mocsáry Lajos, Beniczky Gyula, Radvánszky Béla b., Mezey Ferencz, Komjáthy Béla, László Imre, Nemes Nándor, gróf, Poór Antal, Taray Andor, Dacsó Pál, Szirmay Ödön, Just György, Wodianer Béla, Hazay Ernő, Wahrmann Mór, Ernuszt Kelemen, Priteszky Tádé, Lázár Mihály, Végh Aurél, Kossuth Mihály, György Endre, Irányi Dániel, Ilyasevics Jenő, Békássy Károly, Fornszeg Sándor, Smerzing Tádé báró, Kemény Kálmán báró, Gorove István, Simonyi Iván.

IX. osztály. Pilisy László, Kiss Albert, Künle József, Eötvös Károly, Rudics József b., Pázmándy Dénes, Szajbély Gyula, Knöpfler Vilmos, Szilágyi Dezső, Kövér Károly, Bereczky Sándor, Kaczvinszky Ede, Éber Nándor, Csatár Zsigmond, Andrássy Gyula, Siskovich Tamás, Bárczay Miklós, Zsámbokréty József, Sponer Andor, Haiassy Gyula, Jankovics Miklós, Várady Gábor, Jászay Antal, Majoros István, Wodianer Albert br., Chorin Ferencz, Csávolszky Lajos, Josnovics György, Markhot János, Vizsolyi Gusztáv, Sennyey Pál b., Oeskay Rudolf, Duka Ferencz, Latinovics Gábor, Balogh Imre, Bölöni Sándor, Tisza Lajos, Kreiser János, Migazzi Vilmos gr. Bokros Elek, Meskó István, Borosnyay Pál, Arez Albert, Gábor Péter, Elekes György.

A horvát képviselők:

I. osztály: Gyurgyevics Vazul, Vidrics Lőrincz, Kussevics Szvetozár, Horváth Péter.

II. osztály: Bartalovich Iván, Strazimir Károly, Antolek cresek Károly, Saic Vinco

III. osztály: Ozsegovich Lajos b., Bedekovich Kálmán, Zsivkovich János, Szubotics János.

IV. osztály: Stekovich János, Kotur Vazul, Popovich István, Lonesarics Márk.

V. osztály: Jordán Antal, Kukulievich Iván, Vojkffy János gr., Mrazovich Máté.

VI. osztály: Derencin Márián, Schramm Lipót, Türk Ferencz, Berutta József.

VII osztály: Mihalovich Károly, Cernadák György, Jozipovich István, Vuscsich József

VIII. osztály: Miskatovich József, Kosztich Miklós Zindl Antal.

IX. osztály: Vonána Iván, Rubidó Zichy Radoslav, Kaiser Ferencz.

Következik a napirend további tárgya: a bizottságok megválasztása.

Következik Madarász József interpellácziója.

A montenegrói kérdés.

Madarász József: Engedje meg a t. ház, hogy figyelmét néhány perczre felhivjam a keleti események egy csekélyebb tárgyára ugyan, de sohasem tudván azt, hogy egy csekély sziporkából mily nagy tüz támadhat, kötelessége minden esetre minden nemzetnek, és minden nemzet képviselőházának előre tudni, hogy a kormány azon utat követi-e, mely eddigelé legalább a nemzet érzületével a mi tudásunk szerint azonos.

Barátaim helyeslésével egy kérdést fogok intézni a t. miniszterelnök ur által a kormányhoz.

Jól tudom, hogy a képviselőház a mai alkotmány szerint döntőleg nem határoz a külügyek kérdéseiben; jól tudom, hogy sem Magyarország képviselőházának, sem az osztrák birodalmi képviselőháznak nincs meg ma azon fenségi joga, mely minden államot önfenségénél fogva okvetlenül kell, hogy megillessen, hogy külügyei fölött is saját érdekében önállóan rendelkezzék. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Jól tudom, hogy az a mostani alkotmányi rendszer szerint egy közös osztrák és magyar küldöttségre van bizva; de azért tudom azt is, hogy a magyar kormány mégis a magyar nemzeti képviselőház által kifejezendő vagy kifejezett nemzeti érzület szerint köteles eljárni s jol tudom, hogy a kiküldöttek is, habár csak erkölcsileg is, kötelesek a nemzet óhajtása szerint cselekedni, midőn szavazataikat adják. Mégis daczára ezen mostani intézménynek szükségesnek láttam, hogy e képviselőházban is előhozzam az ügyet.

Hiszen ha az a nagy és hatalmas Montenegró büszkén mondhatja és mondja róla Európa hatalmas sajtója, hogy Montenegró külügyminisztere ekkor és ekkor megérkezett a hajóhad tengernagyjaival való értekezletre, remélhetjük, hogy eljön bizonyara — s adja az ég, hogy eljöjjön minél előbb — az idő, midőn Magyarország is önmaga intézhetvén külügyeit, itt Magyarország képviselőházában legyen jelen Magyarország külügyminisztere. (Helyeslés a szélsőbaloldalon).

Kérdésem tehát a miniszterelnök ur által a magyar kormányhoz a következő (Olvassa):

Kérdés a miniszterelnök által a magyar kormányhoz.

Köztudomásu tény, hogy az európai nagyhatalmasságok, a török fennhatóság alá tartozó Dulcigno területet Montenegróhoz csatolandónak határozták el.

Állittatik, hogy a fényes kapu Dulcigno átadását a következő feltételekhez kötötte: 1-ör hajóhadi tüntetés ne legyen, 2-szor biztosittassanak a lakosoknak a tulajdonai és összes jogai, 3-szor több terület Montenegró részére ne követeltessék.

Köztudomásu tény, hogy az albán néptörzs fegyverrel kezében áll megvédeni területének épségét s vérével is meggátolni azt, hogy Montenegróhoz csatoltassék.

Állittatik, hogy az európai nagyhatalmasságok a hajóhadi tüntetést elrendelvén, közölök néhányan hajlandók erőszak alkalmazására is a czélból, hogy az albánok a montenegróiak által leigáztathassanak.

Mivel az esetben, ha a nagyhatalmasságok erőszak alkalmazására is elhatározzák magukat, tényeik ellenkeznének a joggal, az igazsággal, az emberiséggel (Helyeslés a szélső balon), sőt a mai kor azon követelményeivel is, hogy egyetlen terület és népe se csatoltassék megkérdezése és hozzájárulása nélkül más területhez. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Kérdem a miniszterelnök ur által a magyar kormányt, hajlandó-e befolyását érvényesiteni arra nézve, hogy Montenegró javára az albánok ellenében a nagyhatalmasságok által erőszak ne használtassék, s bármi legyen fáradozásának sikere, biztosithatja-e a magyar kormány a képviselőházat a felől, hogy az albánok ellen netalán elkövetendő erőszak használását magyar haderő nem fog közremüködni? (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Leteszem a ház asztalára ezen kérdést azon reményben, hogy a t. kormány és a képviselőház t. tagjai összesen meg fogják őrizni e kérdésben is nemzetünknek azon ismert szokását és jellemét, hogy bármily nagy és hatalmas fejedelmek óhajtották is népeket más területhez csatolni és önakaratuk és beleegyezésük nélkül másokhoz kapcsoltatni, a magyar nemzet a közelben mindenkor a szabadságszerető népek tettleges segélyére volt, a távolban pedig rokonszenvvel mindenkor nyilvánitotta azt, hogy a népeknek az emberiség és igazság tekintetében óhajtásait tiszteletben tartja.

Ajánlom interpellácziómat a t. ház figyelmébe. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon).

Elnök: Az interpelláczió ki fog adatni a miniszterelnök urnak.

A holnapi ülés déli 12 órakor fog kezdődni, tárgya lesz a mai bizottsági választások eredményének kibirdetése. Mindjárt az ülés után meg fognak alakulni a bizottságok s az osztályok. A szombati ülésben a delegaczio tagjai fognak megválasztatni.

Az ülés végződik 12 óra 10 perczkor.

Egyletek, társulatok.

A Szt.-László-társulat közgyülése.

— szept 30.

A Szent-László-társulat ma délelőtt tartotta meg közgyülését a társulati tagok élénk részvétele és szép számu, leginkább a növerdék-papság soraiból kikerült közönség jelenlétében. Az ülést megelőzőleg a tagok 9 órakor az egyetemi templomban az isteni tiszteleten voltak jelen.

A közgyülés 10 órakor vette kezdetét s Balogh Sándor alelnök nyitotta meg. Miután üdvözölte az egybegyülteket, inditványozta, hogy a társulati elnök Schlauch Lőrincz püspökért küldöttség menjen, mely őt az ülésen leendő elnöklésre meghivja. A kiküldöttek kiséretében a terembe lépett **Schlauch** Lőrincz püspök elnök éljenekkel fogadtatott. Elfoglalván elnöki székét, mély figyelem között olvasta fel megnyitó beszédét.

„A szellemi irány, — ugymond a tudós főpap — mely ma mindkét világrészen észlelhető, abban különbözik a letünt évezredekétől, hogy mig az előtt a müvelődésbeli haladást a tudományok fejlesztésében s a vallás-erkölcsi élet fokozásában keresték: ma ez utóbbira semmi sulyt nem fektetnek, vagy legföllebb azt alárendelt s az ész fönségétől függő tényezőnek tekintik. Pozitiv tudás, a puszta tényekből s ezek csoportositásából levont valóságos meggyőződés, kizárván e mellett minden metaphizikai mozzanatot, — ez az egyedüli tér, a melyen a müveltség utáni törekvésnek mozognia kell, — ez az egyedüli kör, melyben az töltalalható. Az erkölcsi életet a tudomány fogja szabályozni s tökéletességre vinni — a vallás kizárásával.

A világnézlet is ezen fő fogás szerint módosul. Ezelőtt az eszményi legmagasztosabb röptében a tulvilágon kereste valósitását s visszahatólag termékenyitette mindazt, ami nemes, szép és jó volt; ma az eszményiségnek kutforrása és határa az istenitett természet, mint hajdan Görögországban, — azon különbséggel, hogy mig ott a szép iránti érzékhez a tiszta erkölcs is járult, nálunk a korrupczio mételyezi az izlést, az eszményi pedig az önérdeknek s a hasznosnak szolgálatába állott.

Tudomány és vallás, s alanyilag véve tudományosság és vallásosság a két sarkpont, mely körül a müvelődés forog. A vallásnak vezető, megnyugtató és emelő áldásaira, mely az erkölcsöket nemesiti s finomitja, épen oly szüksége van az emberi nemnek, mint a tudománynak kutató, felvilágositó s oktató tevékenységére, mely a jellemeket teremti s az embert büszke öntudattal eltölti. A nemzedék, mely e kettőt szétválasztja, s a legfőbb két erkölcsi tényezőnek kölcsönös hatását ignorálja, haladni fog ismeretekben, de hanyatlani fog a közerkölcsiségben; a skepsis, mely a tudomány terén uralkodik átcsap az élet minden viszonyaira, s bontó természeténél fogva bizonytalanná teszi mindazt, mit évezredek gyüjtöttek; a tudomány tanit, de — nem nevel, s igy az emberiség életében csak féltényező, mely a vallás segedelme nélkül a müvelődés magasztos munkájában önmagára hagyatva tehetetlen.

S ezt annál inkább lehet állitani, mert a vallásosságnak s tudományosságnak coexistencziája az emberben s igy az emberiségben nem csak lehetséges, hanem okvetetlenül szükséges. A történelem, a lélektan, a mai állapotok ez iránt semmi kétséget nem hagynak fenn."

Majd ismét: „A katholikus felfogás abban különbözik az uj positivismustól, hogy az embert egész nemes valójában, az ész és sziv minden tulajdonával felruházva gondolja eleitől fogva; mig a positivismus a szellemi fejlődést ugy gondolja, mint Häckl a testi fejlődést, előbb monas, azután állat, azután ember; — előbb mámoros állapot, azután öntudatos haladás: előbb vallás, azután tudomány. — Egy irányban halad mindkettő, s e végczélban találkoznak, t. i. a vallásnak s igy minden természetfölöttinek kizárásában a tudományos törekvésből.

Pedig jogosultan vethetjük fol a kérdést: ha a vallás ellentétben áll a tudománynyal, mikor és hol szünt meg az s kezdődött ez? s e kérdés nem csak ott jogosult, ahol az egyes ember lelki életéről, fejlődéséről s hanyatlásáról, hanem s főkép ott, ahol az egész emberiségről van szó. — Hol van az egyes emberben a válpont, a midőn megszünik vallásos lenni s kezdődik vallástalanná válni? Vajjon a metamorphosis a tudomány behatása alatt megyen véghez?

Lélektanilag s tapasztalatilag bizonyos, hogy a vallásosság s tudományosság megállhatnak s megvannak az emberben egymás mellett. Vagy más — szerve van a reflexiónak a vallásban, más a tudományban? s nem-e mindkettő az emberi léleknek tevékenységében nyilvánul? A vallás sem a szivnek émelygős ömledezése, sem az észnek ridegen számitó produktuma. — A vallás egy életrend, a melyben az ész s a sziv egyaránt megtalálják helyöket. A tudomány pedig, mely az észt a kedély életétől e szakitja, gyakorlatilag meddő. A vallás és tudomány szövetséges társak, melyek daczára különböző utaiknak, egy végczél felé törekednek, s ez az: örök igazság. Hogy a két ut két táborra osztja az embereket, kik egymás ellen törnek, nem változtat a dolgon.

Megfigyelendő jelenség ma, hogy a vallást ellentétbe állitják a tudománynyal, s a metaphysikának tudományos jogosultságát is tagadják: — pedig nem kellene feledni, hogy a vallás, metaphysika s az exact tudományok is együttesen jelentkeznek az emberi müvelődés haladásában: — de nem hiányzott a vallástalanság sem; azonban mindig mint abnormis tünemény, mely feltünt a nélkül, hogy valaha a müveltség tényezője lett volna."

„A tudomány — folytatja a szónok — ugy a vallás is, önmagukban hordják jogosultságuknak kriteriumát, s valamint a tudomány soha sem leend képes lerontani a vallást, ugy a vallás soha sem fog akadályul szolgálni a tudománynak. Tévedések, tulhajtások mindkét téren lehetségesek; de a tévedések sokáig nem tarthatók, a tulhajtások pedig bizalmatlanságot gerjesztvén, önmaguktól elenyésznek. A vallás rektifikálja e tudomány na a természetfölötti téren gyakorolt tulkapásait, — de a tudomány, mely pusztán a tapasztalati tényeken alapul, nem lehet tanu, nem lehet biró a vallás dolgában. Az atheus Littré tán érezte ezt, midőn irja: „A positiv bölcsészet oly rendszer, mely átölel mindent, mit a világról, mit az emberről s a társadalomról tudunk; de az egyszersmind oly általános módszer, mely magában foglalja mindazon utakat, amelyeken mindezen dolgokat tanultuk. Ami ezeken tul van, legyen az anyagilag véve a megmérhetetlen ürnek végpontja, vagy szellemileg véve a végnélküli okok lánczolata, mindez az emberi szellemre nézve teljesen elérhetetlen. Azonban az, a mi elérhetetlen, nem mondható nem létezőnek. Mind az anyagi, mind az értelmi véghetetlen szoros kötelékkel van ismereteinkhoz füzve, s épen ezen kapcsolat (alliance) által válik positiv eszmévé, azt akarom mondani: hogy a midőn ezeket érintjük, a midőn nékik határt szabunk, ezen véghetetlen nekünk kettős jellegben tünik elő: valósága s elérhetetlensége által. Ez egy Oceán, melynek hullámai partjainkat csapdossák, de melyhez nincsen sem bárkánk, sem vitorlánk, de melynek tiszta látása épen oly üdvös, mint félelmes."

Az időnkint felmerülő kórtünetek, a midőn az ember megtagadja a vallást, nem lehetnek mérvadók a mivelődés menetének megitélésében. — Átmenetiek ezek, mint a ragályos testi betegségek korszakai. Tán az isteni gondviselés tervében szükségesnek látott fejlődési feltételek. Necesse est, ut veniant scandala. De az egészséges organismus kilöki a kóranyagot, s az emberiség a vallásra támaszkodva ismét tovább halad. Baillet szerint 1623-ban csak magában Párisban 50.000 bevallott atheus volt; pedig ekkor Bacon alig lehetett ismeretes Francziaországban, Descartes csak 1630 tünt föl, Spinoza pedig majdnem harmincz évvel később lépett föl. — Miért nem tartott azóta az atheismus a tudományos haladással lépést? Miért registrál azóta a történelem a lefolyt 250 évben annyi, vallási s tudományos tekintetben kitünő nagy szellemeket? az atheizmus orgiái után mért növekedett épen a katholiczizmusnak ereje s befolyása?

A vallásnak van saját élete, a tudománynak is van saját fejlődési törvénye, egyik sem akadályozza a másikat, az életben minduntalan találkoznak, egymást támogatva legnemesebb nyilvánulásaikban képezik az embernek s általában az emberiségnek legszebb kiváltságát, a müveltséget. S mennél inkább van valamely nemzetnél kifejlődve a tudomány, s mennél bensőbben nyilatkozik ezzel karöltve a vallásosság, annál magasabban áll a közmüvelődés. — Az erkölcsök elvadulását maga a tudomány nem képes feltartóztatni. Bizonyság erre Róma a Caesarok korában, s jelenségei mutatkoznak ma a vallásos nevelést elhanyagoló iskolákban, a vallást megvető szoczializmusban és a vallás tökéletes kiirtására törő kommunardoknál. — Az érzelmek finomságát csak a vallás képes teremteni, s mennél magasabb az eszmény, melyet a vallás kitüz, mennél inkább képes ez a szivet az eszményi felé emelni, azaz mennél szorosabb viszonyba hozza az észt s a szivet, annál tökéletesebb, annál hathatósabb annak befolyása a közmüvelődésre. Ellenkezőleg mennél ridegebben zárkozik valamely vallás az ész és philozophemák korlátai közé, s mennél parlagabban hagyja a szivet, annál csekélyebb annak befolyása a müvelődésre."

„Hazánkban is — mondja Schlauch — a tudósok akadémiájában, a müvészet, a festészet, a szobrászat csarnokaiban, a törvényhozásban helyt foglalnak az elsők között katholikus egyházi és világi férfiaink, s tán némi önérzettel mondhatják: jelen közmüvelődési munkálkodásunk nem csekélyebb multunk dicsőségénél. Lehetséges volna e ez, ha a katholika vallás ellentétben állana a müvelődés haladásával, vagy ha retrogad irányban müködnék, mialatt a világ óriási léptekben halad? A szerencsés szövetség, mely a kath. meggyőződés s a tudomány szeretete közt van, mindenkorra biztositani fogja neki a kedély-élet bensőségét s azon finomitó hatást, melyet 18 századon át soha meg nem tagadott. Nagy dolgokról kicsinylőleg csak azok szoktak szólani, kik azoknak magaslatára nem emelkedhetnek.

A Szt-László-Társulat, az anyaszentegyháznak szintén, mint a magyar hazának hü gyermeke, bár szerényen, de közremüködni kiván a közmüvelődés terjesztésében, s azon meggyőződésben vagyunk mindnyájan, hogy amidőn keleti rokonainknak iskolákat állitunk s templomokat épitünk, meg hozzuk nekik a müvelődés kettős eszközeit s midőn megnyerjük őket a czivilizácziónak, egyszersmind megmentjük őket a hazának. Ez lévén müködésünk egyik feladata, önöknek szives figyelmét a mai ez irányban fontos tárgyalásra felhivám, az ülést megnyitottnak nyilvánitom. (Hoszszan tartó éljenzés.)

A nagy tetszéssel fogadott s általunk csak töredékesen közölt beszéd után Danielik János vál. püspök inditványára a közgyülés elhatá-

---

A nők, a kik ölnek

és

A NŐK, A KIK SZAVAZNAK.

Irta

Dumas Sándor.

Claretie Gyulához.

1880. aug. 20.

Kedves Claretie!

Ön augustus 24-én a „Temps"-ban egy hosszu czikket tett közzé Dumaire kisasszony és Tillyné asszony legutóbbi bünpöréről. E czikk a következő sorokkal végződött:

„Várlam, hogy Dumas ur felszólaljon ez élénk és izgalmas vitában. Ő nagy szószólója az ily véres ügyeknek, s nem tudok elnököt, a ki ugy tudná összegezni az ily pörök egyes tényeit s ugy vonni ki belőlök az összes következményeket, mint ő. Büszke lehet rá, hogy oly merészen és annyiszor vetett föl ilynemü kérdéseket, midőn látja, hogy az élet, mely szigoru, mintegy mennyiségtani föladvány, napról napra szükségesebbé teszi azok megfejtését. Igaz, a vigjáték meg van irva: a „Georges herczegnő" elmondott mindent; de szerettem volna tudni, hogy mint vélekedik Tilly grófnéról — e vitriolos Georges herczegnőről — a modern szinpad bölcselője."

Sajátságos! midőn e czikket öntől megkaptam, már három vagy négy napja hozzáfogtam volt a munkához, melyet ön tőlem várt, s épen egy mondatnál voltam, melyet e levében meg fog ön találni, a melyben a „Georges herczegnő" szerzőjéről beszéltem. Szembetünő rokonérzet jele ez, az atomok látható egymásba kapcsolódása; kérem is tehát, engedje meg, hogy önhöz intézzem és önnek ajánljam e munkát; ez egyuttal alkalmat is nyujt nekem arra, hogy nyilvánosan tanusitsam ön iránt azt az egész vonzalmat és becsülést, melylyel személye, jelleme és tehetsége iránt viseltetem.

Különben is, igy egészen kedvünk szerint cseveghetünk e tárgyról — egy véleményen lévén mind a ketten, mert ugyanabban a czikkben ezt is mondja ön:

„Mint mindig, most is tuláradó rokonszenv vette körül a *tettes nőket*; az *áldozatok* pedig, szokás szerint, nem igen tetszettek érdekeseknek. Erkölcsi oka van ennek; mert ez a vadságért való lelkesedés gúny volna, ha nem volna egyéb, mint beteges bámulat ama lények iránt, kik, fölibe helyezkedvén a törvénynek, elég vakmerők: magok szolgáltatni magoknak igazságot. Mindezeknek a gyilkos nőt üdvözlő tetszésnyilatkozatoknak az oka az, hogy a nő egyáltalában nincs kellőleg oltalmazva a törvény által, mely lényegesen és kizáróan *férfi-törvény*, ha szabad magamat igy kifejeznem. — A „Georges herczegnő" szerzője drámailag és bölcseletileg egyiránt kimutatta ezt, midőn elénk állitja a megcsalt hitvest, a mint majd anyjához, azaz a családhoz, majd a törvényhez, azaz a társadalomhoz fordul vigaszt vagy segedelmet kérni tőlök. Vigasz — az nincs; segedelmet — azt ne is várjon senkitől. Szenvedni kell-e hát, örökkön szenvedni — szerelmében, önbecsülésében, női méltóságában, sőt élte biztonságában is, mert hiszen ez iszonyu erkölcsi tönkrejutás után az anyagi tönkrejutás is lehetséges! Végre is, mit kell tenni?"

Csakhogy nem mindenki ugy gondolkozik, mint mi, kedves barátom, és hogy megmondjam az igazat, először is azért fogtam tollat, hogy megfeleljek az ön kartársai egyikének, Racot urnak, egy czikkére, ki a „Figaro"-ban a mieinkkel — ha nem is teljesen ellentétes, de legalább nagyon ellenkező eszméket fejezett. Igy tehát, mint mondani szokás, egy füst alatt kettőt végzek: önhöz szólok, s Racot urnak és a vele egygondolkozásuaknak felelek.

Az ön kartársa nem érte be azzal, hogy Dumaire Virginia kisasszonyról és Tilly grófnéról szóljon: beszélt Auclert Hubertina asszonyról is, sőt bölcseletileg ellene is fordult ez utóbbinak Tilly grófné javára. Eleven volt; de összefoglalt néhány eszmét, melyet én az „Alphonse ur" előszavában fejtettem ki, s az ő eszmelánczolata teljesen egybevágott az én eszméim lánczolatával. Szerintem azok a nők, a kik ölnek, elvezetnek azokhoz a nőkhöz, a kik szavaznak. Innen e czim, melyről a sajtóban már szójátékokat csináltak, mint előre is gondoltam; mert midőn a röpiratot kiadómnak bejelentettem, megmondtam neki: Kösse lelkére a nyomtatónak, hogy a czimet pontosan szedesse.

Nekem is meg volt tehát ez az ötletem, sőt előbb, mint másoknak; ez jó jel. Egy barátom azt tanácsolta, hogy hagyjam el legalább a czim második felét. Dehogy hagyom. Nevetni lehet e czimen: annál jobb! legalább népszerüvé lesz; s különben is a nevetés hasznos. Egyébiránt helylyel-közzel találunk még utközben nevetni valót, biztositon önt. Ha a magunk elméssége nem lesz elegendő, majd kisegit a mások együgyüsége.

S most, hogy már eleget nevettek a czimen, térjünk a dolog velejére.

Racot ur, meglepetve és megdöbbenve az erkölcsi rendben mutatkozó sülyedés emez uj jelein nem ugy következtet, mint következtettünk mi ketten már régebben; hanem egyre ellensége maradt a vallásnak, s azt kérdi a többi közt, hogy mit nyert volna a méltányosság, igazság és elégtételszolgáltatás tekintetében Tilly grófné akkor, ha a válás fennálna. „Tegyük föl," ugymond, „hogy a valás fennál a vitriolos jelenet előtt; akkor a férjnek joga volt válni és szabadságában állott elvenni azt a nőt, ki boldogtalanságát okozta az elsőnek."

Lehetnek valakinek lelkiismeretében, eszményében és hagyományaiban igen jó személyes okai arra, hogy ellensége legyen a válásnak; de azért nem kell azt ily könnyen megczáfolható érvekkel megtámadni, s mi — nemde — nem engedhetjük, hogy ily állitások keringjenek, a nélkül hogy utjokat állanók.

A törvény egyetlen országban sem, a hol a válás fennáll, még Amerikában sem, a hol kivételes kedvezményekben részesül — engedte volna meg Tilly urnak, hogy elváljon nejétől, s azután nőül vegye Maréchal kisasszonyt. Ha a válásról szóló törvény — még oly kiterjedésben is, a mint Naquet ur javasolta, Francziaországban, e törvénynek — bármily ügyesen magyarázná vagy csavarná is el a legfurfangosabb és legfogasabb ügyvéd — egyetlen czikke sem szolgálhatna olyan embernek, mint Tilly ur, arra, hogy eltaszitson egy olyan nőt, a milyen Tilly grófné volt az általa elkövetett merénylet előtt, — e merénylet előtt, melyet bizonyos lélektani okok megmagyarázhatnak ugyan, de melyet — mondjuk ki azonnal — semmiféle alapos erkölcsi ok nem menthet, daczára annak a kissé tulságosan vak rokonszenvnek, melyet a bünös élvez, s mely megegyezik azzal, a mit Lamartine a sziv meglepetéseinek nevezett.

Hozzáteszem még, hogy ha a válásról szóló törvény fennáll Tilly ur a biróság által fölmentett merénylet után ép oly kevéssé élnetne a válás jogával, mint az előtt; a törvényhozás jelenlegi állapotában pedig még a törvényszerü elválasztást sem nyerhette volna meg, — mert semmi kifogást sem tehetett Tilly grófnénak mint anyának s mint hitvesnek sem magaviselete, sem jelleme ellen, sőt ma is, midőn neje, ha nem is ártatlannak, de legalább nem bünösnek van kijelentve, nem lenne joga sem válásra, sem különélésre. Ime a felelet Racot ur kérdésére s ezt akárki is ép ugy megadta volna neki, mint én; világos az, egyszerü s megczáfolhatatlan.

Racot urnak, és számos más ellenfelünknek is, a tévedése onnan ered hogy mint a házasság fölbonthatatlanságának minden hive, kissé nagyon is könnyü szerrel kész beérni azokkal az érvekkel, amelyeknek segélyével az egyház a nőket a maga pártjára akarja vonni. Azt mondja nekik — még pedig minden változatban, mint ezt Vidieu abbé könyvéből, amelyre válaszoltam, is láthatni: „Azon a napon, midőn a házassági elválás meglesz, a férj akkor taszithatja el hitvesét, amikor neki tetszeni fog, s rögtön azután uj frigyet köthet."

Az ily állitásban nemcsak semmi igaz, de semmi lehetséges sincs, s a női hit egész ártatlansága és egész bizalma kell hozzá, hogy elhigyjék és terjeszszék. Ha a válás fennáll vala, nemcsak hogy Tilly ur nem élhetett volna azzal neje ellen, hanem épen Tillyné asszony élhetett volna vele ő ellene — a helyett, hogy az önbiztositás legvégső eszköze gyanánt arra a gyáva és lealjasitó tettre jutott volna, a melyet elkövetett. Oltalomért folyamodott volna a törvényhez, a helyett, hogy boszuért folyamodott a kénsavhoz, s a Codex föloldotta volna egy házasság alól, — a melyet meg nem érdemelt, — a helyett, hogy fölmentette a börtön alól, — a melyet bizony megérdemelt. Álljunk meg itt. Semmi kedvem, uj keresztes hadjáratot inditani a válás mellett. Elég idő lesz majd, ha kell, akkor szólalni föl ismét, midőn a javaslat a képviselőházban tárgyalás alá kerül. De ha a mindennemü büntettek és katasztrófák, a házasság fölbonthatatlanságából eredve, — oly arányban szaporodnak, mint ezt a legujabb statisztika jelzi: a kérdés már magától is olyan haladást fog addig tenni, hogy nem kell többé mondani semmit, s a törvény szükségességét maguk a tények fogják bizonyitani.

Ámde most szünidőket élünk, a politikai kérdések e pillanatban el vannak odázva, a központi vita hallgat, a kormány sétálgat és pihen; szenatorok, képviselők szerteoszolvák az országutakon; urak, polgáremberek falun, tengeren, fürdőn időznek, senki sem látszik törődni a közkérdésekkel, s ujságát olvasva e szabad levegőn, kiki beéri a napi ujdonságokkal vasuti szerencsétlenségekkel, gyilkosságokkal és egyéb balesetekkel. Én ellenkezőleg, mindig e pillanatot tartom kedvezőnek arra, hogy bizonyos vitákat fölidézzek s megkisértsek beleoltani néhány ugynevezett fölforgató vagy legalább is paradox eszmét a megszokott környezetők által nem befolyásolt s a lassu és üditő emésztés folytán engesztelődésre hajló szellemekbe és meggyőződésekbe. Hogy komolyan szóljak: az érdekek, szenvedélyek, szokások, hagyományok, egyezmények és tudatlanságok szolidaritása meg van szakitva; a nagyúr, a milliomos, a világfi, a polgár, a tisztviselő, a hivatalnok, a tőzsér, a kereskedő — negyven foknyi hőségben körülbelől egyforma emberré válik mind, menten a társadalmi csoportok befolyásától, a melyekhez tartoznak, és ott pihenve a természet ölén, melynek nyugalmas örökkévalósága uralkodik fölöttök, egyenkint és öntudatlanul fogékonyabbak épen amaz eszmék iránt, a melyek ellen néhány héttel előbb még fölháborodtak volna. Kétségtelenül bizonyos ernyedtség, bizonyos egykedvüség, bizonyos kölcsönös előzékenység fejlődik igy ki, a nagyobb jólét, a szabadabb térség, a tágabb látkör, a épebb egészség hatása alatt. Magok a hirlapok is több simulékonyságot árulnak el, engesztelékenyebbek; a február vagy márczius havi ellenfelek összeegyezni hajlandók. „Végtére is, — halljuk a két táborban itt is ott is — végtére is ebben a republikánusban van valami jó, ez a szabad-gondolkozásu nem olyan rosz, mint az ember hinné", mondja az egyik. „Ennek a falusi plébánosnak jó képe van; ez a kis templom, ez a kis temető igazán regényes és megható", mondja a másik. „S ne volna mód összeegyeztetni mindezt, a multnak hagyo-

rozza, hogy a valóban szép és emelkedett szellemü megnyitó beszédet külön füzetben is kinyomatja. Schlauch püspök elnök megköszönve a közgyülés megtisztelő elhatározását kijelenti, hogy a nyomatás költség-it magára vállalja.

Ezután Ágoston Antal titkár olvasta fel jelentését, melyből kiemeljük, hogy XIII. Leo pápa levélben válaszolt azon hódoló üdvözlésre, melyet a mult évi közgyülés nevében, a közgyülés határozata értelmében, Schlauch püspök küldött neki. Leo pápa ebben a küldött szeretetadományért is köszönetet mondott. A csángó magyarok ügyében beható tanácskozás volt, melynek eredménye a mai napirend tárgyai közé van fölvéve.

Sajnálkozva jelenti, hogy hazánkban az érdeklődés folyton lankad a társulat iránt, azért az akczió bizottság inditványozza, hogy a püspöki kart szólitsák fel, hogy az egyházmegyék székhelyein nevezzen ki igazgatókat, kik a plébánosokkal érintkezésbe lépve, oda hassanak, hogy fiókegyletek alakuljanak, vagy ha ez nem lehet, legalább gyüjtéseket eszközöljenek. Segélyezésre a társulat öszszesen 3768 frt 60 krt forditott, és pedig a csángók részére 2244 frt 60 krt, hazai czélokra 795 frt, kath. világ egyházi czéljaira 699 frtot.

Alapitó tagul ujabban csak Bartha János kanonok lépett be 50 frttal. (Éljenzés.)

A titkári jelentés bővebben fejtegetvén azt, hogy a társulat iránt lankadt az érdekeltség, ennek okát a magyarokkal születettnek tartja, mert mi rendszerint csak az iránt érdeklődünk, a mi ujság ingerével hat. A tagoknak nem kellene megelégedniök az anyagi segélylyel, hanem propagandát kellene csinálniok a társaság érdekében.

A titkári jelentés felolvasása után Lonkay Antal inditványozza, hogy XIII. Leo pápának válaszlevele, egész szövegében olvastassék fel; továbbá, hogy szeretetadománynul a jelen közgyülésből is legalább 1500 fankot szavazzon meg a társaság; továbbá, hogy a közgyülés kérje fel az elnököt, hogy XIII. Leo pápa előtt a társulat hódolatát és törhetlen hü ragaszkodását közgyülési feliratban tolmácsolja.

Szabó Imre püspök nem akarná a szegénységünket takargatni, mint ezt a jelentés teszi, sőt ellenkezőleg világosabban akarja kifejeztetni, hogy az érdeklődés hanyatlásának a szegénysége az oka.

Daniellik János püspök nem akarja az adakozók nevét az ujságba kitétetni, mert a magyar ember nem szeret kis összegeket adományozni, nagy összegeket pedig nem adhat s igy nem igen fog a társulat adományokat kapni. Az adományrendszer még nincs nálunk fegyelmezve, sok kis adományból és nem egyes nagy adományból lehet nagy összegeket gyüjteni.

A közgyülés ezután elfogadta Lonkay hármas inditványát, s a pápának ismét 1500 frankot küld.

A pénztári jelentés szerint az 1879. év végével pénztári maradvány volt 17,609 frt 86 kr készpénz és 21,250 frt értékpapirokben. Bevétel 1880. jan. 1-től szept. 28-ig tagdijak és adományokban 3362 frt 91 kr, alapitványokban 498 frt 40 kr. Kiadás u. a. idő alatt 2998 frt 15 kr, marad készpénz 18,473 forint 2 kr, értékpapirokban 21,250 frt. Ezekből alapitvány 17,974 frt 7 kr készpénzben és 21,250 frt értékpapirokban. Rendelkezésre marad 498 frt 95 kr.

A számvizsgáló-bizottság jelentése alapján a pénztárnoknak a felmentvény megadatott. Az igazgató-választmány tisztében továbbra is meghagyatott, néhány megürült igazgatóválasztmányi hely titkári javaslat értelmében betöltetett s a számvizsgáló-bizottság is meghagyatott.

Következett a közgyülés legérdekesebb és legfontosabb tárgya, a csángó magyarok ügye. A csángók ügyével foglalkozó kiküldött bizottság jelentését Kubinszky Mihály felszentelt püspök terjeszti elő, ki kétszer járta meg a társulat megbizásából a csángók földjét, s meglátogatta a bukovinai magyarok iskoláit. Moldvában egész megye van, melyben mintegy 20 plébánia majdnem magyar; nem ugy mint Oláhországban, a hol szétszakadva vannak a magyarok. Meglátogatta a bukovinai magyarokat is, a józseffalvai uj templomot s nem győzi eléggé dicsérni a magyarok közt uralkodó rendet s tisztaságot; volt Istensegits községben, melynek papja értelmes fiatal ember, a község szülöttje, a Szt.-István-társulat neveltje. A lembergi érsek szivén viseli a magyarok ügyét, szivesen fogadja, ha főpapokat ajánl neki a Szent-László-társulat; sőt a lembergi gyermek-szemináriumban egy magyar fiunak is tartana fenn helyet, ha ennek költségeihez a Szt.-László-társulat hozzájárulna.

A csángó bizottság a jelentés alapján behatón tanácskozott az ügyben, s tanácskozása eredményeit egy 9 pontból álló inditványba foglalta össze, melyet szóló ezennel a közgyülés elé terjesztett. Ez inditvány pontjai főbb mozzanataikban a következők: a) A jassyi püspök azon dicséretes és jóakaró szándéka, hogy Bákóban vagy Szabófalván a csángó nép számára kántor-tanitó képezde állittassék föl, a társulat által erélyesen támogatandó. b) A társulat tőle telhetőleg segédkezet nyujtson a csángó községekben a népiskolák fölállitására és fentartására. c) Támogatást nyujtson a templomok épitésére s kijavitására. d) A bizottság czélszerünek tartaná, ha Jassyban papnövelde állittatnék föl a bukaresti példájára, melynek kivitele a társulat által szintén támogatandó. e) Addig is azonban a mig ez létrejön, a bizottság óhajtandónak tartaná, ha benszülött csángók a mi szemináriumainkban képeztetnének áldozárokká, és f) ha a jassyi püspök jónak látná, hogy csángó papjelöltjeit a bukaresti szemináriumban neveltesse, a társulat ezen czéljában őt a körülményekhez képest segélyezze. g) A katholikus főrangu körökben ébresztessék föl a csángók vallási és iskolai ügye iránti érdeklődés. h) Keressenek föl főrangu hölgyek, hogy támogatnák a szt. László társulatot misemondó ruhák ajándékozása által is a csángók javára.

Szabó Imre szombathelyi püspök kijelenti, hogy a jövő tanévtől kezdve kész akár egy csángó fiu fölnevelését, és kiképeztetését, akár egy növendékpap kiképeztetését saját költségén, Szombathelyen, felügyelete alatt eszközölni. A közgyülés jegyzőkönyvileg mondott köszönetet Szabó püspöknek áldozatkészségéért; egyuttal jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott Kubinszky Mihály felszentelt püspöknek is, hogy a csángók érdekében ismételve fáradságos utra vállalkozott, a mely köszönetet nemcsak a társulat részéről, hanem minden magyartól megérdemli.

A bizottsági javaslatot ezután a közgyülés elvben elfogadta s végrehajtásával az igazgató választmányt bizta meg.

Az akczio-bizottság már emlitett javaslata elfogadtatott.

Mayer Károly társulati alelnök értekezését „A római pápák jótékonyságáról" az idő előrehaladottsága miatt nem olvasták fel. Szabó Imre püspök inditványára a társulat elhatározta, hogy az értekezés ki fog nyomattatni s az ebből befolyó tiszta jövedelmet a csángó magyarok javára forditja. A közgyülés szintén Szabó püspök inditványára azt is kimondta, hogy jövőre az ilyen felolvasások mindjárt az elnöki megnyitó beszéd után következzenek.

A jegyzőkönyv hitelesitésére Lonkay és Widiczkai tagok neveztettek ki, végre pedig az alelnök köszönetet mondott a tagoknak s Schlauch püspök isten áldását kérte a társaságra.

Ezzel a gyülés 12½ órakor véget ért.

— A budapesti tornaegyletben (I. ker. Krisztinaváros Atilla-utcza, torna-csarnok) f. é. október 1-én kezdődik a téli torna-tanfolyam; megjegyezvén, hogy a müködő tagok tornagyakorlatai minden hétfőn, szerdán és pénteken esti 7—8 óra közt fognak tartatni. Ugyanekkor történik az uj tagok felvétele is. A müködő tagok 1 frt beiratási és 1 frt havi dijat fizetnek. Egyuttal értésül adatik, hogy f. é. november hó 1-én vivó tanfolyam is fog életbe léptetni, melyben minden tag, kivétel nélkül — tehát a pártoló tagok is — 1 frt külön havi dij fizetése mellett részt vehetnek. Jelentkezések a vivótanfolyamra az egyleti irodában október 20-ig fogadtatnak el.

— A „Szepesi társaskör" okt. hó 2. (szombaton) esteli 6 és fél órakor az „Arany sashoz" czimzett szállóban alakuló közgyülést tart melyre a kör t. tagjai ezennel meghivatnak. A közgyülés után ugyanott társas estély tartatik. Vendégek szivesen láttatnak.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

‡ **Az országos kereskedelmi kongresszus** meg- vagy megnem tartása már rövid idő alatt el lesz döntve. Azt hisszük azonban, hogy a kongresszus megtartása biztositottnak tekinthető, egy részről azért, mivel a vidékről százakra menő levelek érkeznek, melyekben élénk érdeklődés mellett kérdezősködnek a megtartandó keresk. kongresszus iránt ugy, hogy a kereskedelmi csarnok most már bizonyos tekintetben engagirozva van, másrészről pedig azért, mivel sikerült az ügynek egy oly férfiut is megnyerni, kinek tekintélye előtt okvetlenül elnémul minden Kein Handelstag-féle ellenvélemény. Egyáltalában érthetetlen, miért ellenzik bizonyos körök a kereskedelmi kongresszust? Tudtunkkal a kereskedelmi csarnok a kongresszus által csak azt akarja elérni, mit még nem is oly régen a Lloyd-társulat is tervezett. A kongresszus czélja a vidéken felállitandó kereskedelmi akadémiák és egy fővárosi felsőbb kereskedelmi tanintézet létesitése, továbbá szervezni akarja a vidéki kereskedelmi testületeket, alakitani ott a hol nincs ugy, hogy ezek folytonosan érintkezve a központi testülettel, fontosabb nemzetgazdászati kérdéseknél mint például a kiegyezési tárgyalásoknál a kormánynak segédkezet nyujthassanak. Nos ugyanezt akarta az emlitett társulat anno Wahrmann kereskedelmi miniszteri jelöltsége alkalmával és az egész tervezetet csak akkor ejtették el, midőn a lipótvárosi képviselő miniszteri jelöltsége is elejtetett. Mint mondottuk, mi bizunk a kongresszus megtartásában is felszóiitjuk a vidéki testületeket, hogy tegyenek meg minden intézkedést arra, hogy a kereskedelmi csarnoktól kibocsátandó felhivás a kongresszus előmunkálatokra teljesen készen találja őket.

A kongresszusra vonatkozó előmunkálatokról következőket jelenthetünk: A kereskedelmi csarnok egy bizottságot küldött ki az előkészités végett. E bizottság a maga kebeléből egy albizottságot választott, mely javaslatot készitsen a kongresszus megtartása iránt. Az albizottság javaslatával elkészült és azt egy ma este tartott ülésben beterjesztette a nagybizottságnak. A legközelebbi ülés még október első felében fog tartatni, a mely alkalommal az albizottságnak vissza fog adatni a javaslat, — már helyben hagyva vagy módositva — hogy az abban foglaltak szerint intézkedjék.

‡ **A sófiai kabinet** megszakitotta a tárgyalásokat a román kormánynyal a Sisztova mellett közös költségen épitendő dunai hid iránt, mivel az osztrák Staatsbahn megigérte Nikápolynál a magánforgalomra alkalmas hidat épiteni.

‡ **A szerb vasutakra** eddig pályáztak: Poljakoff, Baranoff, Filiente, Chaveau, egy belgiumi, egy angol és egy osztrák-román consortium.

‡ **Lóárverés.** A f. hó 29-én Kisbéren lefolyt lóárverés nagy érdeklődés mellett fejeztetett be. Minden db. elkelt. A 4 évesek átlagára 901 forint, az öreg kanczáké 412 forint. A kisorolt heréltek is aránylag nagy árban keltek el.

‡ **Pénzügyi hirek.** A verespataki aranybánya bérbevételéhez. Illetékes helyről a következő sorok közzétételére hatalmaztatott fel az „Ung. Post": „A bécsi és majdnem valamennyi fővárosi napilap a „the Oeconomist" 1935 számából átvett s a verespataki királyi és társulati aranybányának egy angol konzorczium által állitólag történt bérbevételéhez megjegyzéseket füz, melyek némi helyreigazitást követelnek. Tény ugyan, hogy Lock Alfréd urral a m. kir. pénzügyministeriumban a nevezett bányák bérbeadása czéljából évek előtt (1877) tárgyalások folytak, s hogy Lock ur a vele annak idejében közölt bérleti feltételeken alapuló szerződés foganatositására csak legujabban vállalkozott, de a szerződés végleg még ma sincs megkötve és az az érdekelt magán-bányatulajdonosok nélkül, nem is történhetik. Azon állitás pedig, hogy a fizetendő évi bérösszeg a kincstár által a bányákba fektetett összegek alig 1.5%-át teszi, a valóságnak nem felel meg." — A prágai városi kölcsön convertálására a Zionostenska Banka tegnap ajánlatot nyujtott be, melyet a városi tanács ma fog tárgyalni. Az ügy behatóbb tárgyalás végett bizonyosan egy bizottságnak fog kiadatni. A minisztérium a convertálást már megengedte. A törökadóbizottság jelentése az 1880. év első feléről párisi bankár körökben már ismeretes. A jelentés sajnálattal emliti, hogy a csempészetet nemcsak türik, de a török adminisztráczió által egyenesen pártoltatik ugy, hogy a vidéki hatóságok a csempészeket az adóbizottság ügynökei ellen még oltalmazzák is. A jelentés mindazonáltal konstatálja, hogy az adójövedelem az első félévben növekedett. A brutto jövedelem a lefolyt üzleti évben 1,697,000 török fontra rugott, miből 221.760 font vonandó le az adó adminisztráczió költségére. A f. év első felében az adójövedelmek plussza 1.547,832 török piaszter. A főjövedelmi forrást képezte a dohányadó és vám. — Az angol pénzpiaczról és annak jelenlegi viszonyairól az Economist következőket ir: A ráták a discont piaczon az utolsó három héten visszamentek. Kezdetben nagyon lassu volt a mozgalom, most azonban az esés gyors, és ha a közeledő évnegyed még nem hoz szünetet a mozgalomba, jelentékeny nyomást fognak szenvedni, még mielőtt ama mozgalom a továbbhaladásban megakadályoztatnék. A new-yorki árfolyam még az ugynevezett aranyponton áll és ha az exporteuröknek továbbra is alkalmat adunk az arany elszállitásra, az exporteurök hajlandók lesznek az elszállitást továbbra is kiterjeszteni. — A nemzetközi tőkebefektetések augusztusban csak 20 millió frtra rugtak aranyban, mely kizárólag Nagy-Brittaniában jegyeztett. A valóban eszközölt befizetések 23 millióra rugtak és ebből majdnem 13 millió Angliára esik. Az emissziók egész összege szeptember hóban 39 millió volt; befizettetett ezekre és előbbi aláirasokra 65 millió, miből csak 10 milliót adott Anglia. 1880 első kilencz hónapjában az emissziók 807.5 millióra rugtak, a mult évben 422.5 millióra Nagy-Brittania ebben három ötöddel vett részt. — A nemzetközi bank, melyről nemrég emlitést tettünk, most már meglehetősen közel jutott a létesüléshez nemcsak a keresett tőkét szerezték már meg, hanem a szükséges gavallérczégek is megnyerettek, hogy az intézetnek arisztokratikus jellege legyen, csak egy pontra nézve nem jutottak még czélhoz — t. i., hogy a hazai pénzintézetek ellenzékieskedése leküzdhették volna. Reménylik különben, hogy egy nagy bécsi bankár, ki társadalmi állásánál fogva, inkább gavallér, mint bankár, belép a bank igazgatótanácsába. Ezeket egy bécsi lap irja, de miután ugy tudjuk, hogy a koncesszióért még nem is folyamodtak, jó lesz az egész tervezetet egyelőre csak embryonak tekinteni. — Risztics hir szerint átveszi a pénzügyminiszteri tárczát is.

‡ **Karácsonyi kiállitás.** A magyar kereskedelmi csarnok választmánya elhatározta, hogy karácsonyi kiállitást rendez és erre nézve érintkezésbe tette magát az orsz. ipar egyesülettel. A kiállitásnak kettős czélja van. Első sorban a kereskedők közelebbről meg fognak ismerkedni a fővárosi iparosok termelőképességéről és tudni fogják mit szerezhetnek be a hazai iparczikkekből és másodsorban a kiállitásból befolyó jövedelem a szegény iparosoknak karácsonyi ajándékul fog szétosztatni. Mint értesülünk a kiállitási módozatok megállapitása végett egy Schnierer, Hubenay és Ráth Károly urakból álló szükebb bizottság közelebb értekezletet fog tartani.

‡ **A Hortobágy szabályozásának** ügye rövid idő mulva végleges elintézést fog nyerni.

‡ **A közlekedési miniszter** egy rendelete értelmében a tiszavidéki vasut eddigi igazgatóságának a magyar államvasutak igazgatóságával való egyesitése holnap életbelép s ezzel a tiszavidéki vasut vonalainak a magyar államvaspálya hálózatába való bekeblezése be lesz fejezve. A magyar államvasutak igazgatóságának kebelében egy bizottság a forgalmi vezetőségeknek kiadandó utasitás kidolgozásával van elfoglalva.

‡ **A magyar államvasutak igazgató-tanácsa** az öt szakigazgató kinevezésére vonatkozó javaslatait a közlekedési miniszternek már előterjesztette és pedig a következő ajánlattal: Pénzügyigazgatóvá, a ki mint ilyen a számvevőséget és anyagkezelést is vezeti, Beretvás Endre osztálytanácsos; pályafentartási igazgatóvá Horváth Alaj. főfelügyelő; forgalmi igazgatóvá Walter Ág. főfelügyelő; vonatmozgósitási igazgatóvá Verderber Ist. főfelügyelő és a kereskedelmi igazgatóság vezetőjévé Schober Alb. főfelügyelő, ki azonban főfelügyelői rangjában megmarad. Vezértitkárrá Czigly János az eddigi vezértitkár fog ajánlatba hozatni. Ezenkivül főfelügyelőkké javaslatba vannak hozva: a pénzügyi igazgatósághoz Szarvasy Gy. főfelügyelő; a pályafentartási igazgatósághoz a számosztály eddigi főnöke Suján Ferencz főszámtanácsos, a forgalmi igazgatósághoz Langer Bódog főfelügyelő és a vonatmozgósitási igazgatósághoz Forcher Adolf főfelügyelő. Egy felügyelői állás a kereskedelmi igazgatóságnál valamint a hasonlóképen rendszeresitett második főfelügyelői állás egyelőre betöltetlenül maradnak.

Iparügyek.

— **A bécsi iparkiállitás tanulmányozására** az orsz. magyar iparegyesület részéről kiküldött fiatal iparosok nagyobbrészt már visszatértek. Az alsó-ausztriai iparegyesület kiállitási bizottsága a legszivesebben fogadta őket s készséggel utalványozott mindegyiknek szabad bemenetet a kiállitásra, valahányszor ott megjelentek. A kiállitáson gazdagon vannak képviselve a különféle iparágak s a kiküldötteknek bőven volt alkalmuk a tanulmányozásra. Kivánatos, hogy tapasztalataikat hazai iparunk javára érvényesitsék. — Haza érkezvén, a fiatal iparosoknak kötelességök lesz az orsz. magyar iparegyesület előtt szóval vagy irásban jelentést tenni a tapasztaltakról. Bendtner József nyomdász, a Schlesinger és Wohlauer-féle nyomda vezetője, ki egyszersmind az expediczió egyik vezetőjéül volt kiküldve, behatóbb jelentést szándékozik késziteni nemcsak a kiállitott nyomdai termékekről, hanem egyszersmind a Bécsben létező nyomdász-tanonczok szakiskolájáról is. B. urnak alkalma volt e szakiskola mindhárom osztályában az oktatáson jelen lenni s azt valóban mintaszerünek mondja, ugy hogy az hat évi fennállása óta már számos derék tagot és ügyes munkást szolgáltatott a nyomdászok testületének. Jelentésében fel fogja hivni B. ur az illetékes körök figyelmét egy hasonló intézetnek fővárosunkban leendő felállitására. — Nagy feltünést keltett továbbá nemcsak nyomdász-, de szélesebb körökben is a Prasch bécsi mérnök által feltalált betüszedőgép, mely az eddigi nem egészen tökéletes szedőgépektől elütő rendszerrel hivatva lesz a nyomdászatban korszakot alkotó fordulatot előidézni, ha ugyan a felállitott számitások nem csalnak, a mint csakis a gyakorlat fog megbizhatóan kitüntetni. Erre is lesz azonban nemsokára alkalom, mert a bécsi államnyomda két ily gépet rendelt meg a nevezett mérnöknél, melyekkel az országgyülési nyomtatványokat szándékozik szedetni.

— **A keleti kiállitás** az iparoskörökből érkezett többnemü felszólitás folytán okt. hó 1. 2. és 3-ik napjain nyitva tartatik és e napokon a belépti dij tiz krra szállittatott le. Ez intézkedés leginkább az iparos segédek, munkások és tanonczok érdekében történvén, ezeket fölhivjuk a keleti kiállitásnak az emlitett olcsó napokon való látogatására, mivel a bezárás hétfőn, október 4-én okvetlenül megtörténik. Végül jelezzük, hogy a tárlat az utolsó napokban a következő érdekes tárgyakkal gyarapodott: Pleskott Henrikné urnő részéről többféle japáni tükrökkel, Tessy-Becz Mariska urnő részéről bosznia és török ékszerekkel, Staudacher Fánni részéről gyöngy- és tambourir-himzetü női szüvetekkel, arany- ezüsttel és gyöngygyel kirakott fegyverekkel, evőeszközökkel és ezüst filigránmunkákkal. A kiállitott tárgyak közül most már több érdekes darab a tulajdonosok által eladásra szánva levén, ez irányban az illetőkkel a kiállitás folyama alatt is értekezhetni. Az orsz. m. iparegyesület igazgatósága.

— **Az országos nőiparkiállitás** ügye iránt a vidéki nőképző- és leánynevelő intézetekben rendkivül élénk érdeklődés mutatkozik. A nőiparegylethez már most érkeznek különféle megkeresések és kérdezősködések, minek folytán az emlitett egylet elnöksége fölhivja gróf Zichy Jenő kiállitási elnököt, hogy a kiállitási bizottságok megalakitása és általában a kiállitási munkálatok megkezdése és erélyes folytatása tárgyában még október hó folyamában intézkedni sziveskedjék. Gr Zichy Jenő, mint értesülünk legközelebb személyesen fog e kiállitás szervezési munkálatainak megállapitása tárgyában intézkedni.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabonatőzsde.

— szept. 30.

Buzában ma már lényegesen csökkent a forgalom, mivel tulajdonosok a nagyobb béhozatalok következtében sürgősebb ajánlatokat tettek. Malmaink ellenben szükségletük fedeztével igen tartózkodók maradtak, s olcsóbb árakat követeltek, melyekbe eladók kezdetben szilárd irányzat mellett beleegyezni nem mutattak hajlamot, mivel külföldről különösen Amerikából és Berlinből folyton magasabb árfolyamok érkeznek, később azonban a hol emelkedett magas árak következtében magán üzéreink is igen tartózkodók lettek, s követve malmaink által követelt árleengedéseket szintén csak olcsóbb árakban voltak hajlandók vásárlásokat tenni, mire eladók további élénk hangulat mellett 5—10 krral engedményeket tettek, s ez után csendesebb irányzat mellett mintegy 12—14000 mmázsa mehetett ki a piaczról.

Hivatalosan az alábbi kötések jegyeztettek:

Buza. Tiszavidéki 200 mm. 79 k. 12.10, 200 mm. 79 k. 11.97½, 500 mm. 78·5 k. 12.05, 100 mm. 78·7 k. 12.—, 200 mm. 78 k. 11.95, 100 mm. 77·5 k. 11.35 üszőkös, 100 mm. 77·5 k. 11.87½, 200 mm. 77 k. 11.75 kevert, 100 mm. 76·5 k. 11.60, 100 mm. 73·8 k. 11.05.

Fehérmegyei 900 mm. 75·5 k. 11.50 üszőkös.

Pestvidéki 1000 mm. 79 k. 12·05, 100 mm. 78 k. 11·90, 400 mm. 79·5 k. 11.75, 100 mm. 76·8 k. 11.60, 200 mm. 75 k. 11.50, 100 mm. 76·4 k. 11.50, 400 mm. 74·6 k. 11.50, 100 mm. 75·5 k. 11.55.

Marosi 300 mm. 76·3 k. 11.80.

Éjszakmagyarországi 100 mm. 78.3 k. 11.70, 100 mm. 78 k. 11.75, 200 mm. 77·3 k. 11.40, 100 mm. 77 k. 11.40, 100 mm. 76.8 k. 11.40, 200 mm. 77. k. 11.60, 100 mm. 77.4 k. 11.70, 100 mm. 76.9 k. 11.70, 100 mm. 76.5 k. 11.70, 100 mm. 76.7 k. 11.70, 100 mm. 77 k. 11.65, 200 mm. 77 k. 11.65, 100 mm. 76.3 k. 11.50 frt.

Felsőmagyarországi 200 mm. 79·5 k. 11.65 — 100 mm. 78·3 k. 11.50.

Oláhországi 2500 mm. 77·5 k. 11.

Mind három havi határidőre adatott el.

---

mányait és a jövőnek követelményeit, emlékeit a gyermekéveknek és felvilágosultságát az érett kornak? Lehetséges volna ez kétségkivül, ha az a jezsuita-kérdés nem volna! Ugyan kérem mi bajuk is van a jezsuitákkal! Nagyon jóravaló emberek azok. Hiszen fordultak elő visszaélések, de végre is néhány kölcsönös engedménynyel mindent ki lehetne egyenliteni. Ez kissé a Thiers ur hibája. Egy bizonyos pillanatban, 1872 ben, egyebet sem kivántak Francziaországban — csak ő akarta volna! De hát az orleanisták sem mozognak; — meg az a másik a fehér lobogójával! — Hja, mert ha igy nincs, a dolgot el lehetett volna intézni! Talán jobb is lett volna. Maid megválik a közelebbi választásokon. — Hiszem is, hogy jó vége lesz mindennek. Ah, be jól is érzem magamat! Milyen szép napunk van!" Nos, kedves barátom, a pihenésnek, a heverésnek, a Pangloss-féle félvállrólvevésnek, az öntudatlan méltányosságnak és ugyszólván akaratlan szellemi függetlenségnek e pillanata felettébb kedvező, ha némi kilátást akarunk arra, hogy annyi, rendesen szórakozott ellenséges érzelmü, tudatlan emberbe bele oltsuk azokat az eszméket, a melyeket igazaknak és hasznosaknak tartunk. Maga a természet sem követ más eljárást az emberi testtel szemben; ugyanebben az időszakban közli vele azokat az életelemeket, a melyekre szüksége van, hogy felüdüljön s valamivel tovább éljen. A szellemi világgal pedig épen ugy van ez, mint az anyagival: emennek ép oly lánczolatosak és kérlelhetetlenek a törvényei, mint amaannak. E pillanatban is, midőn önnek irok, a tenger szele csapkodja szobám ablakait; egyszerre kavarja föl a hullámokat és duzzasztja föl azok vitorláit, a kik hasznukra tudják forditani e látszólagos haragot: a szárazföld felé üzi a párákat, melyek harmat vagy eső képében fognak lehullni; el-kivisz és szerteszór a mezőkre milliárdnyi láthatatlan csirát, termékenyitőt vagy pusztitót, a szerint, a milyen sajátsága van a talajnak, a melyre leesik; erőssé teszi ezt; elöli azt; nem tartóztatja föl, nem tereli félre semmi; teszi azt, a mi tenni valója — sietteti halálát annak, a minek veszni kell, szüli, gyorsitja, meghoszszabbitja életét annak, a minek élni kell. Igy van ez az eszmékkel is. Kiindulnak a világtáj egyik pontjáról s mennek egyenesen előre — termékenyitők ama társadalmakra nézve, a melyek befogadásukra készek, s halálos azokra nézve, a melyek visszataszitják, vagy valójokból kiforgatják. Hogyan születnek? Honnan erednek? Miként lesz a szél? Honnan jő? Az erkölcsi vonzódásokból és kiterjeszkedésekből, a mozgásból, a nyomásból, a szellemek szünetlen sürgéséből, ellenállhatatlan áramokat teremtve ekként. Mindez a mozgás egyike az emberiség föltételeinek, törvényeinek, mely nem maradhat mozdulatlanul e világegyetemben, a melyben mozog, fejlik, átidomul és egybeforr körötte minden. Viharok a természetben, forradalmak a társadalomban: ezek közvetlen és kikerülhetlen következményei a tétlen, hasztalan és végül legyőzött ellentállásnak e természetes áramokkal szemben, melyek az anyagi és erkölcsi világot keresztülkasul járják.

A két világnak még egy hasonlósága ötlik elém, s az ez: Azok a czél által elhordott láthatatlan csirák egy szép napon alakot öltenek; tenyészet kel ott, a hova hullottak; fü kiütközik; fa felnő; erdő elterjed. Ez történik a társadalmakban is. Bizonyos idő mulva, hogy az eszmék első látásra ujak, (holott sohasem egyebek, mint más, megelőző s ugyanazon rendbeli eszmékből folyó tünemények) bizonyos idő mulva, hogy az uj eszmék elterjedtek a levegőben, hogy gáncsolták, megtagadták, elvetették őket a megrögzött népek szokásai és törvényei: ezek egyszerre csak kézzel fogható és szemmel látható, gondolkozó és cselekvő valósággá tömörülnek, *személylyé* lesznek, a melylyel számolni kell, mert nyomban kifejti anyagi és a vele össze nem férő társadalmi renddel ellentétes müködését. Szóval, ha egy eszme életre való, emberré lesz. Ez egyszerüen a testté válás rejtelme.

Azok, a kik vállat vontak vagy kaczajra fakadtak, mikor ez eszme még pusztán elméleti volt, döbbenve állanak meg és csakhamar dühre gerjednek, mikor hus és vér gyanánt látják egy kitüzött czél felé haladni. Szidalmazzák először ezt az előhirnököt, ezt az apostolt, ezt a prófétát; gyakorta meg is ölik; de az nyomban tanitványokat hóditott, hivőket, szövetségeseket, boszulókat támasztott, s a harcz megkezdődik. Az eszme mindig diadalmaskodik, s midőn végre el van fogadva s régóta szentesitve, midőn szokásossá és köznapivá lett, uj szükségesség folytán ismét terjeszkedni törekszik. — Ujitást vélnek látni, midőn csupán az első eszme logikai következéséről, szükségszerü folyományáról van szó. — Ujabb ellentállása következik a tespedő tömegeknek; ujabb testtéválás, ujabb harcz: ujabb haladás. Ha egy eszme nem termi meg a *maga emberét*, akkor meg van halva: Vallás, bölcselet, politika, tudomány, szabadság — igy fejlődött. Nézze meg jól; hol nem sikerül a testté válás; ez sorvadásnak és közel halálnak a jele.

A nélkül, hogy itt belekalandoznánk a nagy, történelmi példákba, melyek különben is jelenvalók minden olvasónk lelkében, s hogy ama tegnap még ismeretlen s a legujabb pörök által közhirüekké lett személyekné', Biére Mari kisasszonynál, Dumaire Virginia kisasszonynál és Tillyné asszonynál maradjunk — mit képviselnek ezek a személyek? Elszigetelt lények-e, elkülönitve a közönséges élettől vérmérsékletök, szokásaik, sajátos és tisztán egyéni büntetteik által? Nem. Ők élő, cselekvő s egyuttal öntudatlan megtestesülései bizonyos eszméknek, melyeket gondolkozók, moralisták, politikusok, irók, bölcselők fejtettek ki — helyes, észszerü, védő eszméknek, melyekre nézve, e gondolkozok nyilatkozata szerint, elérkezett az idő, hogy érvényesüljenek.

Mit felel a franczia társadalom ez eszmékre, melyek csupán elméleti és anyagtalan alakban lépnek föl? Azt, hogy azok, a kik bemutatták, bolondok, ábrándozók, forradalmárok, utopisták, veszedelmes emberek. Pedig ezek az emberek szemmel látható veszélyeket jeleznek, mulhatatlanul szükséges reformokat javasolnak; azt mondjak a törvényhozóknak: „Törvényt kellene alkotnotok, mely oltalmazza a leány ártatlanságát, a nő méltóságát, a gyermek életét, a férj jogait, s megbüntesse néha a bünösöket a helyett, hogy mindig az ártatlanokat bünteti." A törvényhozók erre csak nem is felelnek. Ekkor az egyik fél észlelődése, a másik fél egykedvüsége közepette egyszerre csak egy erőszakos tett áll elő, büntény követtetik el, egy áldozat esik el, egy gyilkos lép elő, s minden szembeötlő átmenet nélkül az összes társadalmi rend megdőlését, az öszszes jogi és erkölcsi törvények felforgatását látjuk; az áldozat gyülöletessé lesz, a gyilkos érdekessé; az esküdtek lelkiismerete zavarba jő, a biróság tétovázik, a törvény haboz, a hivatalos igazságszolgaltatás lefegyverkezik a tömeg előtt, mely parancsolóon lép föl, mint egy népgyülésen vagy szinházban.

Az eszme megtestesülése az, mely egyszerre csak előtte terem a régi makacs és csökönyös hagyományoknak, s tüzzel és vérrel követeli személyes és szükséges jogát az egykor kitünő törvényekkel szemben, melyek — az erkölcsök megváltoztával — egyszerre csak igaztalanaágoknak és barbárságnak tünnek föl.

Vajjon a gyilkos megvitatta-e e kérdéseket, mint mi most? Olvasta-e, a mit e tárgyban irtak, mielőtt büntettét elkövette? Okoskodásnak engedelmeskedik-e? Nem. Vakul engedelmeskedik szenvedélyének, ez kétségtelen. De kielégitett szenvedélye odajő a törvényszék szine elé, hivatkozni természetes, emberi, kétségbevonhatatlan jogára, melyet a társadalomnak tekintetbe kellett volna vennie s a melylyel az nem törődött.

A bünösök fölmentése, amint a törvényszék kimondotta, a közvélemény kierőszakolta — igazságos-e? Nem az. De fölmenti e letartóztatott bünösöket az, hogy a törvény nem gyakorolhatja szigorát az igazi bünösök ellen, a kiket nagyon is régóta oltalmaz; s mert nem szolgáltathat föltétlen igazságot, arra van kárhoztatva, maga a törvény, hogy csak viszonylagos igazságot szolgáltasson, a mi nagyon közel jár az igazságtalansághoz.

Bizonyosan emlékezni fog ön a három-négy évvel ezelőtt folyt Morambat-ügyre. Akor az „Opinion Nationale"-ba egy ehhez hasnnló levelet irtam. Előre megirtam benne a gyilkos kikerülhetetlen fölmentését, s követeltem a törvénytől, hogy oltalmazza a leányok szüzességét — melyet az ő tőkéjüknek neveztem. Sokat nevettek e szón. Egyre! Francziaországon sokat nevetünk a komoly dolgokon, sőt, merem állitani, hogy épen ezeken nevetünk legtöbbet. Én, már ilyen az izlésem, jobban szeretek az olyan dolgokon nevetni, a melyek nem komolyak, de azért azoknak szeretnének látszani; lelkiismeretem igy meg van nyugodva; bizonyos vagyok benne, hogy még tovább lesznek okaim a derültségre, s végre is nekem lesz igazam. Éljen a kaczaj, kedves barátom, mikor nem téved.

Ha fölidézem ma azt a Morambat-esetet, ezt csak azért teszem, hogy segitségével kimutassam a bizonyos törvények bizonyos reformjai által kifejezett eszme fokozatos, változatos, egymáshoz mindinkább közeledő, mindinkább fenyegető és diadalmaskodó megtestesüléseit. Az az eset a következőben foglalható össze, (ne aggódjék, rövid leszek). Egy fiatal, mindaddig feddhetlen magaviseletü leány — ne mondjuk: elcsábittatta, hanem inkább elkábittatta magát egy fiatal ember által, ki segéd volt abban az üzletben, a melyben ő szolgált. A leány viselős lett, mit a fiatal ember látván, elhagyta kedvesét. Ime a történet eleje és közepe. Régi, köznapi, ismeretes dolog; a nap is régi, köznapi, ismeretes, s ujra kél mindig és nem ununk bele soha. Egyszerre azonban eszébe, szivébe, lelkébe villan a leány atyjának, hogy ő megváltoztatja a hagyományos kimenetelt, amely olyan régi, olyan köznapi, olyan ismeretes, mint a nap s mint a történet eleje, s mely a leányra nézve abban állott volna, hogy boruljon bánatba, rejtse el gyalázatát egy zugolyba, nevelje föl gyermekét saját tehetségéből vagy tekerje ki a nyakát, ölje meg önmagát is, vagy sülyedjen a fertőbe, mindezt csak azért, mert a Codex elfeledett csinálni olyan törvényt, a mely ép ugy megoltalmazza a nők erkölcsi tőkéjét, mint az anyagi tőkét, s a mely ép ugy elitélje azt a férfit, a ki elrabolja becsületüket, mint elitélné azt a tolvajt, aki órájukat, vagy napernyőjüket lopná el.

Egészen uj dolog történt tehát. Morambat kisasszony atyja véletlenül igen becsületes munkás volt; imádta leányát és nem engedte, hogy a dolgok a rendes szokás szerint végződjenek. Kést rejtett öltönye alá, fölkereste a segédet, kérdezte tőle, hogy nőül akarja-e venni leányát, s emennek ismételt tagadására mellébe mártotta a kést. A fiatal ember élete veszélyben forgott; a gyilkost elfogták: Párisban nagy izgatottság; vizsgálat; tárgyalás.

Ha kissé figyelemmel kisérjük e különös eseményt, kedves barátom, könnyen észre fog benne venni egy sajátságos tényt. E pörben vádlott, panaszos, áldozat, mind bünös volt s az igazságszolgáltatás, ellátva minden képzelhető törvénynyel, hogy megbüntessen minden lehető merényletet, kénytelen volt magát nyilvánosan tehetetlennek és haszontalannak vallani. Lássuk hogyan.

Ott vagyunk a törvényteremben. Semmi sem hiányzik arra nézve, hogy a jog tiszteletben tartassék, hogy az igazság tündököljön, hogy az ünnepélyesség impozáns, hogy a leczke tanulságos legyen. Roppant tömeg, városi rendőrökkel, a kik fékezzék, s ha kell szétszórják, ha tiszteletlen volna a törvényszék iránt, ha tiltakozik vagy ha tapsol; poroszlók két felől a vádlott mellett, hogy se meg ne szökhessék, se a birákra ne rohanhasson, se meg ne ölhesse magát; ügyvédek, köréje seregelve az ügynek, hogy felvilágositsák egymást, meggyőződéseikben és mesterségeikben, mint bonczoló segédek egy tetem körül egy anatómiai amphitheatrumban; vörös ruhás tanácsosok; főügyész, a ki fentartsa a vádat s megbosszulja a sértett erkölcsöt és társadalmat; hirneves ügyvéd a védelem padján, aki megvédelmezze és megmentse a vádlottat: esküdtszéki tagok, sors utján választva negyedök legtisztesebb polgárai közül; allegórikus festmények, melyek a bünt letiporva, az ártatlanságot megoltalmazva, Themist kék és fehér peplumban ábrázolják, a mint egyensulyban tartja mérlege két serpenyőjét; végül a terem hátterében, szemközt a közönséggel, a tanukkal, a juryvel és a vádlottakkal, fölötte a biráknak és mindeneknek: az igazságétr meghaló Krisztus, kire tanuk és esküdtek hitet fognak tenni — amazok, hogy semmit sem mondanak, hanemha az igazat, a tiszta igazat; emezek, hogy semmi sem lebeg szemek előtt, hanemha az igazság, a tiszta igazság. (Folytatjuk.)

Hivatalos árak kész áruban:

Buza uj			—.— frtól	—.— frtig	
„ Tiszavidéki	75 „	80 „	11.25 „	12.05 „	
„ Pestvidéki	75 „	80 „	11.15 „	11.90 „	
„ Fehérmegyei	75 „	80 „	11.25 „	12.05 „	
„ M. é. vidéki	75 „	80 „	11.— „	11.80 „	

Rozsban a szeptemberi ultimoi fedezetek már többnyire megtörténtek, minek következtében a vételkedv lanyhább lett, a kinálat ellenben élénkebb. Az irány csendes. Az ár változatlan. Magán uton a következő kötésekről értesülünk: 300 mm. 9.50, 200 mm. 9.65 kész fizetéssel.

Árpa fogyasztók által jobban kerestettett, behozatalok hiányában azonban csak 2—3 kötés jött létre, szilárd irányzat és változatlan tegnapi árban.

Hivatalosan az alábbi kötések jegyeztettek: I. minőségü takarmányáru 300 mm. 6.45 és 230 mmázsa alábbrendelt minőségü 6.35 kész fizetéssel.

Zab szintén kevés hozatott be, fogyasztók által jobban kerestetett s mintegy 800 mm. áru adatott el változatlan ár és szilárd irányzat mellett. Hivatalosan jegyeztetett: 200 mm. 6.05 és 400 mm. szintén 6.05.

Tengeri raktári készletek és ujabbi behozatalok következtében forgalom nélkül zárult. Az irány és az ár nem változott.

Hivatalos árak kész áruban:

Rozs 70 kltól 72 klig	10.00—10.25 frtig
Árpa uj 60—62 klig	6.30—6.50 frtig
„ „ 62—64 klós	7.10—7.75 frtig
„ „ 64—66 klós	8.20—9.20 frtig
Zab uj 37 kltól 40 klig	5.85—6.10 frtig
Tengeri bánsági	7.90—7.95 frtig
„ másvidéki	7.80—7.85 frtig
Káposztarepcze	12.50—12.75 frtig
Bánsági repcze	—.— —.— frtig
Köles nyers	5.75—6.00 frtig

Határidőüzletünk ma igen jelentéktelen volt. Az árak tartós külföldi emelkedések következtében piaczunkon is igen magasra rugott, ugy hogy vevők e miatt igen tartózkodók s az egész forgalom csakis leginkább fedezésekre szoritkozik, mivel az őszi buzábani felmondások már nem sokára bekövetkeznek.

Hivatalosan jegyeztetett:

Szokvány buza tavaszra	11.37½—11.42½
„ „ őszre	11.25—11.30
Zab tavaszra	6.35— 6.40
„ őszre	6.25— 6.30
B.-Tengeri 1881. máj.—jun.	6.12½— 6.17½
Káposztarepcze szept.—okt.	—.— —.—

Délelőtt:

a hivatalos jegyzések alatt az alábbi kötések fordultak elő:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 11.39, 2500 mmásza 11 frt 40 kr. 2500 mmázsa 11 frt 41 kr.

Szokványbuza őszre 2500 mm. 11.26, 2500 mm. 11.27, 2500 mmázsa 11.29 és 2500 mmázsa 11.31.

B,-Tengeri 1881. máj.—jun. 2500 mm. 6.10 2500 mm. 6.11. 2500 mm. 6.12, 2500 mm. 6.14 és 2500 mm. 6.15.

A déli tőzsdén

nagyobb érdeklődés mellett szilárdabb lett az árfolyam, a forgalom azonban csekély.

Eladatott a déli tőzsdei óra alatt:

Szokványbuza tavaszra 5000 mm. 11.43 — 2500 mm. 11.45.

Szokványbuza őszre 2500 mm. 11.34 — 5000 mm. 11.35 2500 mm. 11.36.

B. **Tengeri** 1881. máj.—jun. 2500 mm. 6.16 és 2500 mm. 6.18.

Nemzetközi tengeri 1881. ápril—máj. 2500 mm. 5.95.

A délutáni forgalom

alatt berlini magasabb árfolyam következtében ismét nagyobb hausse állott be az őszi gabnaneműekben; tavaszi buza a déli jegyzésekhez képest 17½ krral, őszi buza 17½—20 krral, zab tavaszra 5, őszre 5 és b.-tengeri 1881. máj.—jun. 10 krral emelkedett. Ez árfolyam javulás következtében a kinálat nagyobb lett, és élénkebb vételkedv mellett több kötések történtek. Eladatott:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 11.47, 2500 mm. 11.50, 2500 mm. 11.53, 2500 mm. 11.55 és 2500 mm. 11.57.

Szokványbuza őszre 2500 mm. 11.38, 2500 mm. 11.39, 5000 mm. 11.40.

B.-Tengeri 1881. máj.—jun. 2500 mm. 6.17, 2500 mm. 6.18, 5000 mm. 6.19 és 2500 mm. 6.30 frt.

Zab őszre 1400 mm. 6.36.

Esti zárlat.

Szokvány buza tavaszra	11.55—11.45
„ „ őszre	11.45—11.35
Zab tavaszra	6.40— 6.40
„ őszre	6.30— 6.35
B. tengeri 1881. máj.—juniusra	6.22½— 6.27½
Tengeri nemzetközi 1881 ápril—máj	5.95— 6.—
Káposztarepcze szept.—okt	—.— .—

Terménytőzsde.

A forgalom mérsékelt. Szilva szerbiai zsákáru 9 frt, azonnali szállitásra 56 klgként. Szilvaiz prima szlavoniai 18 frt, bánáti 17 frt 100 klgként. Szesz csendes 31.75—32 frt, sajtóélesztő 33.75—34.

Értéktőzsde.

A tőzsde hangulata, daczára, hogy nekik az ultimo rendezés nem járt sok nehézséggel és tisztességesen lebonyolittattak az engagementek, ma sem volt sokkal kedvezőbb. Pedig ma a politikai hirek is megnyugtatóbbak voltak, de a hónap utolsó napján nagyobb jelentőséggel bir az ultimorendezés a külföldi tőzsdéken és miután Berlinből szükebb pénzviszonyokat és Bécsből tartós prolongáczió nehézségeket jelentettek. a hangulat és arány ma sem tudott egészen kibontakozni a nyomottság kötelékeiből és igy természetesen a forgalom sem nyerhetett nagyobb kiterjedést.

Előtőzsde.

Külföldi tudósitásokra szoritkozva, az előtőzsdén az irány határozatlan volt és a forgalom szük korlátok közt mozgott. Osztrák hitel 280.80-on indult és 281.10-ig köttetett, magyar aranyjáradék 107.20-on indult és javult 107.40-ig.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitel 280.90, magyar aranyjáradék 107.35.

Déli tőzsde.

Bécsi ki nem elégitő táviratokra a déli tőzsde változatlan maradt. Osztrák hitel 280.90-en indult és emelkedett 281.20 ig. Magyar hitel 248.50, magyar leszámitoló bank 121.50, angol-osztrák bank 117.75, Unio bank 107.50-en jött forgalomba. Magyar aranyjáradékban következő kötések jöttek létre: 107.40, 107.35, 107.27½.

Egyéb értékek közül Erzsébetmalom 225.50—225, Lujza 232—235. Ganz féle vasöntőde 488, spodium 280, Franklin 155, kassa-oderbergi vasut 128-on köttetett.

Váltók és valuták valamivel lanyhábbak. Napoleon 9.42, váltó svajczi helyre 46.45-ön köttetett.

I óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitel 280.60, magy. hitel 248—248.50, magyar aranyjáradék 107.25

Délutáni tőzsde.

Délután 3 órakor bécsi zárlati kurzusok vétele után valamivel élénkebben mutatkozott a forgalom, mind annak daczára azonban a spekuláczió igen középszerünek mondható, mivel üzéreink várakozó álláspontot foglalnak el, mert a párisi ultimói liquidáczió eredményeit várják. Az árfolyam csekélyebb változásokon ment keresztül. Az irány igen csendes, osztrák hitelrészvény 280.10-ről 281.20-ig emelkedett, — majd ismét 281-ig hanyatlott.

4 óra 30 perczkor zárul: osztrák hitelrészvény 280.60—280.70, magyar aranyjáradék 107.40-től 107.55-ig emelkedett és a fent kitett időben 107.45-ön zárult.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdén szintén ingadozott az árfolyam, de élénkebb forgalom mellett valamivel szilárdabb lett. Osztr. hitelrészvény 280.60-ról 280.75—280.90-ig.

Magyar aranyjáradék 107.45 től 107.50—107.57½-ig jött forgalomba.

6 órakor zárult osztrák hitelrészvény 281.10—281.20-on.

Magyar aranyjáradék 107.57½.

Utótőzsde.

Az esti 6 órai zárlat után egy távirat érkeztével a montenegrói fegyverkezés jeleztetett, és elénkebb de igen izgatott forgalom mellett osztrák hitel részvényben több kötések történtek holnapi biztositásra 280.70—280.60. Magyar aranyjáradék 107.52½—107.50-ig.

7 óra 30 perczkor zárul osztrák hitel részvény 280.50—280.60-ig, Magyar aranyjáradék 107.47½—107.50-en.

Leszámolási árfolyamok.

Magyar aranyjáradék	107 30
„ hitelbank	248.—
„ leszámitoló	—.—
„ földhitel	—.—
„ jelzálogbank	—.—
Osztr. hitel	280.—
Angol-osztrák	116.—
Unio-bank	106.—
Tiszai sorsjegy	106.75

Szelvényekre esedékes kamat okt. 1-én.

Magyar államadósság:

Magyar vasuti kölcs. 120 frtos darabonként 5%	1.50.
Magyar gömöri államvasuti zálogl. darabonként 5%	1.25.
Magy. 1869. kelet. v. áll. kötv elsőbbs. adom. 5%	3.75
Magy. 1873. kelet. v. áll. kötv. elsőbbs. ar. v. czb. 5%	1.25.
Magyar 1876. kelet. v. áll. kötv. aranyb. 5%	1.25.
Tiszai és szegedi kölcsön drbonként 4%	2.00.
Magyar aranyjáradék 100 frt után 6%	1.50.
Magyar földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	2.03^{44}
Erdélyi földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	1.22^{05}
Szőlődézsmaválts. kötv. 100 frt után 5%	1.16^{25}

Osztrák államadósság:

Osztrák államadósság papirért 5% 100 frt után	1.75.
Osztr. államadós. ezüstben jan.—jul. 5% 100 frt után	1.05.
Osztr államadósság ezüstben apr.—okt. 5% 100 frt u.	2.10.
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. egész 5%	8.33^{33}
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. ötödrész 5%	1.66^{67}
Osztr. államadosság kisorsolás 1854. egész 5%	4.20.
Osztrák aranyjáradék 4% 100 frt után	2.00.
Pest város kölcsöne 1870. vagy 1871-diki 5%	1.50.

Vasuti papirok:

Alföld-fiumei 5%	drbként	2.50.
Báttaszék-dombovár-zákányi 5%	„	2.50.
Déli vaspálya 5%	„	$4.16.^{67}$
Északkeleti vaspálya 5%	„	2.50.
Erdélyi vaspálya 5%	„	2.50.
Kassa-oderbergi 4%	„	2.00.
Osztrák állami 5%	„	2.50.
Pécs-barcsi 5%	„	2.50.
Tiszai 5%	„	2.50

Záloglevelek:

Magyar földhitelintézet papirértéke 5½% 100 frt után	$2.29.^{20}$
Magyar földhitelintézet papirértéke 5% 100 frt után	$2.08.^{33}$
Magyar földhitelintézet papirértéke 4½% 100 frt után	2.25.
Magyar földhitelintézet ar. v. ezüst 120 frt után 5%	0.50.
Magyar jelzálogbank 5½% 100 frt után	$1.37.^{50}$
Magyar általános földh. részvény-társaság 6% 100 frt után	2.00.
Magyar által. földh. részv.-társaság 5½% 100 frt után	$1.83.^{33}$
Osztrák-magyar bank 5% 100 frt után	1.25.
Pesti magyar kereskedelmi bank 6% 100 frt után	1.00.
Pesti magyar kereskedelmi bank 5½% 100 frt után	$0.91.^{67}$

Elsőbbségek:

Báttaszék-dombovár-zákányi vasut 5%	drbként	5.00.
Dunagőzhajózási társaság 5%	„	3.75.
Északkeleti vasut 5%	„	7.50.
Magyar-galicziai vasut 5%	„	$0.83.^{33}$
Első erdélyi vasut 5%	„	5.00.
Kassa-oderbergi vasut 5%	„	2.50.

Sertés-kereskedelmi csarnok Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 30. Az üzlet változatlan. Magyar öreg tulsulyu 56—57, fiatal nehéz 58—58½, közép 58½, könnyü 58½—60, szedett 55—57. Szerb közép 58½ kr. Az árak kilogrammonként értendők.

Borászat.

Miklós Gyula borászati kormánybiztos jelentése.

(Vége.)

A pezsgőgyártás czélszerü előmozditása szintén fokozatos emelését biztositaná borászatunknak. — Szükséges, hogy a jó és az emberi test szervezetére semmiféle káros hatással sem biró ital előállitásának lehető előmozditása által biztositsuk a zsenge állapotban müködő pezsgőgyáraink emelkedését. Szükséges ezen iparágat a kellő védelemben részesitenünk.

Ugyanis a pezsgőgyártás kétféleképen történik e hazában. Az egyik az ujabb franczia mód szerint, melynek alkalmazása mellett a pezsgő a szénsav tartalmát természetes módon nyeri, czukorhozzátétel és üvegbeni erjedés által. A másik mód az, melynél a szénsav-tartalom szikviz módjára mesterségesen adatik a bornak só vagy salétromsavnak bicarbona szodára alkalmazása által, mely keverés folytán a szénsavlég felszabadulván s rohamosan fejlődvén, mindig ránt magával sósavrészecskéket, melyek a bornak savtartalmával egyesülnek s oly testes tömeget képeznek, melyek a gyomorra és emberi szervezetre kisebb-nagyobb mértékben ártalmas hatást gyakorolnak, s innen ered az ily módon készült pezsgő élvezete után a napokig tartó fő- és gyomorfájás.

Miért is az ily módon előállitott pezsgőnek, mint a fogyasztó közönség egészsége és testi szervezetére ártalmas italnak, forgalomba hozatala — egészségi szempontból — be lenne tiltandó.

A mennyiben pedig az ily módon készült pezsgőborok, már rosszaságuknál fogva is mint magyar gyártmányok el nem adhatók, a létező gyárak franczia czég czimlapjával hozván azt forgalomba, mint ilyenek mindenesetre betiltásra érdemesek.

A bornak az eczet-gyártás meghonositása által leendő értékesitése szintén nagy fogyasztásnak nyitná meg forrását.

Az ország borvidékei által hangsulyozott óhajok tolmácsolása mellett van szerencsém nagyméltóságodnak becses figyelmébe ajánlani a boreczetgyártás meghonositását. Szerény nézetem szerint az emberi test szervezetére ugy is nagyon káros hatással lévő, az országban nagymérvben elterjedt forgácseczet-gyártás, mely olcsó előállitása miatt legfőbb akadálya a boreczet-fogyasztásnak, törvényhozási intézkedés utján magasabb ado alá vétel által oly módon lenne korlátozandó, hogy a boreczet-gyártás ez által meghonosittassék.

A pálinkának, mint italnak, nagyobb adó alá vételével is biztositandó a bornak kelendősége.

A borvidékeken megejtett értekezleteken nagy sulyt fektettek a szőlőbirtokosok a bornak cognacgyártás utján kilátásba helyezett értékesitésére.

A cognac-gyártás nagyfontosságát mindenki elismeri, s általános azon nézet, hogy a magyar borokból készült cognac, tekintve boraink zamatos izét, ha nem lesz is jobb a franczia készitménynél, de mindenesetre hivatva látszik lenni versenytársául felküzdeni magát.

A cognac-iparczikk fontos szerepre van hivatva a világkereskedelemben. A gyengébb borok iskolázására és kivitelképességének előmozditására mindenesetre sokkal alkalmasabb és czélszerübb azon borvidék boraiból készitett cognacot alkalmazni, melynek borait vele javitani szándékozunk, mintha e czélra külföldi gyártmányt használunk.

Már a pezsgőgyárak kivánalmainak kielégitése szempontjából is czélszerünek mutatkoznék a cognac-gyártásnak meghonositása, miután a pezsgő jóságára egyik fő kellékül szolgál a cognac finomsága.

A mennyiben a liqueur gyáros jó és finom cognac nélkül izletes italt előállitani alig képes, s tekintve, hogy a hamisitás utján előállitott rhumot egyedül a cognac van hivatva a háztartásnál kiszoritani, ezen iparág meghonositása boraink értékesitésére oly nagy horderővel bir, hogy megérdemli nemzetgazdászati szempontból is, hogy az eddigi gyártásnak utjában álló szeszadó-törvény módositásával a borszesz és a cognac készitésének bizonyos kedvezmények nyujtásával pártoló tőkét szerezzünk.

A bor ugy is egyike azon terményeinknek, a mely — mig a fogyasztó kezébe kerül, vagy mig mint iparczikk felhasználható — a legtöbb adónemekkel terheltetik.

A szőlő, mint földbirtok, viseli az állami és községi adót, a must a községi fogyasztási és töltelékadót, a regale által szintén korlátoztatik a termények kelendősége.

A mennyiben pedig a fogyasztási zárvonallal körülvett városokban a fogyasztási adó és kövezetvám költsége czimen Budapestre beszállitott bornak hektoliterje 3 frt 75 kr. adóteherrel van megróva, nem lehet csodálni, ha a nagyobb tőke oly vállalatba pénzét fektetni vonakodik, a mely mielőtt fogyasztásra került anyagát bepinczézhetné, oly tetemes kiadás terheit viselni kénytelen, mely a feldolgozott anyag elárusitása után hosszabb idő mulva térül meg.

Igen csodálatos, hogy a cognac-gyártás meghonositására még azon fontos körülmény sem ösztönözte a tőkepénzes vállalkozókat, hogy ezen gyártmány még mindig több fogyasztó által kerestetik, mint a milyen arányban az kináltatik.

A fennebbi állitást támogatja a külföldi cognac-gyárak árjegyzéke, s abból meggyőződés szerezhető, hogy ezen iparág igen jövedelmező. A „Grande Champagne“ fajbornak az 1878. évi terméséből készült cognac 193 márkán alól alig kapható, valamint az 1860. évi szüresből készült 18 évesnek feltüntetett gyártmány ára 494 márka hektoliterenként.

Miután a cognac-gyártáshoz a szelid és jól fejlődött bor még akkor is alkalmas, ha 6% alkohollal bir, hazánk borai közül majdnem minden borfaj alkalmas annak gyártására.

A cognac-gyártás meghonositásával komolyan kell foglalkoznunk, s igy nem lehet közönbösen venni azon igyekezetet, melyet ezen iparág megteremtésének érdekében már eddig is több hazai bortermelő kifejtett.

Igy Kecskemét városában Parragh Gedeon tanár ur több éven át kisebb kisérletek utan a homok-talajon termett bornak lepárolása által nyert öt éves cognacja, valóban figyelmet érdemlő eredményről tesz tanuságot, és határozottan elismerésre méltó érdemet szerzett nevezett tanár ur az ezen téren tett kisérleteivel, mert bebizonyitotta, hogy a kecskeméti sivár homokon termett szőlő nemcsak mint gyümölcs van hivatva piaczot hóditani, hanem a cognac-gyártás által is alkalmas termény azon vidék anyagi jólétét biztositani.

Aradvárosában Dományi József ur szőlőbirtokos és nagyborkereskedő szintén elismerésre méltó érdemet szerzett magának az ez irányban tett kisérleteivel, mert az e czélra felhasznált olcsóbb borokból oly figyelmet érdemlő cognac-ot képes már is felmutatni, hogy a gyártás továbbfejlesztése mindenesetre azon vidék, főleg gyengébb borainak értékesitésére nagy befolyást fog gyakorolni.

Ezen iparczikk nagyobb mérvbeni gyártásával foglalkoznak azonban már ma is Verseczen „Lengauer testvérek“ és „Neukomm testvérek“ czégek. Az elsőbben emlitett czég szeszgyártásra és borsavas kálium előállitására berendezett gépezete segélyével, a második czég Neukomm testvérek, egy általuk külön e czélra szerkesztett gépezet által.

Igy itt egy még kezdetben levő iparág üzésére feltaláljuk a saját viszonyaink által e czélra alkalmasnak mutatkozó eszközt.

A Neukomm tesvérek tehát, kik az 1879-ik évi bő bortermés alkalmával hanyatlott boráraink által ösztönöztetve, minden igyekezeteiket arra használták fel, hogy a cognacnak oly könnyü módon történendő gyártására egy gépet állitsanak össze, és kiknek valójában ez sikerült is, őket illeti ezen a téren a legnagyobb érdem — és én megkisérlem nagyméltóságodnak az ezen urak által egybeállitott gépet, minthogy személyesen volt alkalmam tapasztalatokat tenni ezen gép segélyével eszközölhető cognacgyártási müvelettel, kissé részletezve bemutatni.

Az emlitett gép, mely mig egyrészt könnyen szállitható, másrészt könnyen megszerezhető (egy kisebb szerkezetü 350, egy nagyobb 600 frtba kerül), még azon előnyben is részesiti a tulajdonost, hogy kevés tüzelőanyagot igényel, kis helyen megfér, csinos és izléses kiállitása által a szemlélő előszeretetét lebilincseli és értelmes kezelés mellett oly tisztán vezethető, hogy bármely helyiségben felállitható, sőt szabadban 12 Celsius fok hőmérsék mellett, minden nehézség nélkül folyton müködésben tartható és hogy szétszedése az összeállitáshoz és ujra felállitása csak 3 órai időt igényel.

Az egész szerkezet oszlopalaku, alant tüzelővel, felette a szesztartóval és e felett a párolgó szerkezettel, melyből csöveken át a folyadék a választó-készülékbe és innét a szürőbe vezettetik, melyből a kész cognac csepeg ki annyira lehütve, hogy azonnal izlelhető.

A párolgás megkezdése előtt a géptartóba önthető vizből előállitott gőzzel teljesen kitisztittatik, ennek megtörténte után kezdődik a cognac készitése, még pedig oly módon, hogy a gép felett egy állványon magasban elhelyezett bortartóból, amelybe a feldolgozandó bor időszakonkint felszivattyuztatik, a hütőbe eresztetik, honnan ez emelkedik a szesztartóig, mig innen a párolószerkezetbe csepeg, minek légmentesen zárt és üveggel ellátott nyilásán tisztán látható a még bormentes térfogat, mely, ha megtelik, el lesz zárva a bortartóból a bor elfolyása, s ezzel e szerkezet készitésre készen áll. Tiz perecnyi fütés után megkezdődik a párolás (destillaczió.) A borszesz párája a tartó szerkezeten át a párolgóba, innen a hütő feletti elválasztóba megy át.

A szesztartalmu párák egy külön termométerrel felszerelt csövön át a hütőbe vonulnak, és ott 60% térpercent s cognac-ká sürittetnek, mig az elválasztókészülékben lehült gyengébb folyadék külön csövön ismét a parolókészülékbe vezettetik vissza.

A borból ily módon elválasztott viz és idegen részek, moslékforma folyadékban a tüzelő feletti tartóból külön csövön át távolittatnak el, egy e czélra készült bádog kannába.

A fennebb leirt gépszerkezet feltalálói Neukomm testvérek, a székesfehérvári országos kiállitáson 1879-ben az aranyéremmel, még ugyanazon év őszén a bécsi II. osztrák borászati kongresszus alkalmával bemutatott gyártmányaik után, a központi választmány oklevelével lettek kitüntetve.

A mult márczius hó 22-én, Verseczen jelenlétemben tett kisérlet eredménye a következő adatokban nyilvánult: ugyanis reggeli 9 órakor előttem töltetett meg egy nagyobb szerkezetü gép a lepárolásra kijelölt, 712.8 liternyi, 1879-dik évi, hektoliterenként 7 frt értéket képviselő, a seprüről egyszer lehuzott borral, melynek Salleron szerinti szesztartalma 7·50% volt. Délután 4 órakor, tehát 7 munkaórát igényelt lepárolás után, a gép 60 foknyi 97⁸/₁₀ liter kész cognacot 5876³/₁₀ liter percenttel, és igy literenkint 8·24% literpercentet szolgáltatott.

A tüzelésre 56 klgr. apróra vágott kemény fa használtatott fel, a gépnek a megkezdett és befejezett munkálkodása előtt és után igényelt kitisztására 7 klgr. fa vétetett igénybe, miután a nagy mértékben lerakódott növény-fehérnye, avagy borból kiválasztott nyálkás anyagok eltávolitása elkerülhetlen volt.

Ezek szerint 712·8 liter borból, melynek értéke á 7 frt — 49 frt 90 krt képviselt, s melyhez 56 kr értékü fa, egy napszámos á 60 kr és a gépvezető tulajdonos 7 órai munkabére á 3 frt, a feldolgozott bor után eső 2 frt 35 kr adó ha számittatik, 56 frt 41 kr az összes kiadás. Ezzel 63 frt 57 kr értékü cognac állittatott elő; ha egy hectoliter cocnac árának 65 frt vétetik fel, a haszon 7 frt 16 krt mutat.

Ezen számitásból a gépkopás, tisztitása közötti időveszteség költsége, a mely folytonos munkánál igen figyelemre méltó körülmény, tekintve a csekély munkafoglalkozási időt, miután meghatározható nem volt, kihagyatott.

Ha figyelembe részesitjük azon fontos körülményt, hogy azon ország, mely a legutóbbi időig hivatva volt a fogyasztásra szükségelt cognacot előállitani, a phylloxera pusztitása által a megkivántató termény előszerzésében meg lesz gátolva, lehetetlen közömbösen a cognac gyártása feletti kérdést a napirendről levenni.

E kérdés ma már önmagától lép előtérbe és igy ennek pártfogására kell kelnünk tőlünk telhetőleg, mert e czikk nagymérvü szüksége biztosithatja gyengébb minőségü borainknak jobb fajborainknak előnyére történendő értékesitését, mely borainknak a jelen szállitási viszonyok mellett történendő árubabocsájtása, tekkintettel a szállitási költségekre, melyek nagy térfogata mellett ezen olcsó árut terhelik, másként ki sem fizetheti magát. Mert valóban szépen jövedelmező üzletet biztositana nálunk a cognac gyártása, ha ez kellő tőkével rendelkezik, a mint hogy meglepőleg emelkedik árában e czikk öregbedésével.

Amennyiben pedig a cognacgyártás elevenülése folytán bizonyára fognak akadni vállalatok, melyek nemcsak tiszta borból, hanem törköly, seprő és egyéb anyagokból is fognak cognac-ot előállitani, sőt a bort termény-szeszszel pótolva e czélra felhasználni, kivánatosnak mutatkoznék oly intézkedések életbeléptetése, melyekkel a visszaéléseket gátlandók, elrendelnék, hogy árubabocsájtott cognac-nál neveztessék meg a felhasznált anyag. Sőt szabályzatban volna megállapitandó az is, miszerint a bornak cognac-ká leendő feldolgozása csak hatóságilag megvizsgált és cognacgyártásra alkalmas gépek segélyével engedélyezhető.

A nagyobb ilynemü vállalatok részére kivánatos lenne 25—30 évi telepadómentesség megadása, sőt még az is, hogy a jövedelmi adót csak fokozatosan emelkedőleg lennének kötelezve viselni.

Czélszerünek vélném még, ha az ország egyes borvidékein egy hordozható cognac-géppel gyakorlatilag bemutattatnék a cognacgyártás, hogy igy általában véve a silányabb minőségü borok, a jobb minőségü bornak előnyére ily módon értékesittetnének.

Átérezvén az általam imént jelzett tárgy fontosságát, szerény nézetem szerint oda kell irányulni e téren legelső tevékenységünknek, hogy törvény által biztositsunk némi kedvezményeket a cognacgyártásnak, miután csak ily intézkedés lesz képes ezen vállalkozásnak pártoló tőkét szerezni.

A mennyiben a cognacgyártás nagyobb körben való elterjedése, valamint szüretelési szövetkezetek és pincze-egyletek megalapitása és müködésére vállalkozni hajlammal biró tőkének együttes értékesitése, mind a két vállalatot magába felölelni — már kezelési költség megkimélése szempontjából is — hivatott, igen kivánatosnak mutatkoznék törvényhozás utjan — a pincze-, szüretelési vagy cognacgyártási szövetkezetek részére, biztositani az ezen vállalatokba fektetett tőkét a birói beavatkozástól oly módon, hogy azon szőlő vagy bortermény, a mely a fennebb emlitett vállalat, szövetkezet vagy egyletek részére készpénzbeli előleg által már megvásároltatott, a legegyszerübb közigazgatási elbánás utján mint kézi zálog kezeltetvén, az eladó irányában — az állami adót kivéve — másnemü követelések kielégitési tárgyát ne képezhesse, megkimélvén ezen intézkedés által a társulatok vagy szövetkezeteket és egyes nagyobb vállalatokat, a hosszadalmas időt igénylő igénykeresetek zaklatásaitól.

Ezen intézkedés életbe léptetését már azért is szükségesnek velném a nagyobb mozgalom megindulása előtt, ily módon megtenni, mert biztos reményem van, hogy a nagy bortelepek hivatása lesz, a bornak cognacgyártás utjáni értekesitését oly módon foganatositani, hogy szőlőtermény e czélra már a szüret alkalmával, zamatnyerés czéljából, külön kezelésben részesittessék, miután nézetem szerint nem borszesz, hanem zamatos ital élőállitásával leszünk utatva fogyasztó piaczokat szerezni. Amennyiben pedig a bornak zamatszerzéséhez elkerülhetetlen tényező a mustnak a szőlő héjával való érintkezése, igen alkalmasnak fog bizonyulni a szüretelés ily módon való kezelése, s e czélból a vállalatnak a szőlőtermés saját intéző egyénei által már szüretkor — készpénzbeli előleg általi — beszerzése.

Körutaim alkalmával több helyütt felmerült azon kérdés is, hogy a szőlőnek — mind gyümölcsnek — értékesitése iránt miért nem nyilvánul a vállalkozási szellem? Mert ez idő szerint Nagy-Maros és vidéke, valamint Kecskemét és ujabban báró Kemény István ur ő méltóságán kivül ezen iparág fejlesztésével nem foglalkozik egy vidéki termelő sem.

Az Érmellék főterménye, a bakar szőlő, mint külkereskedelmi czikk, jóságánál fogva, hivatva lenne gyümölcsképen is az értékesitésre.

Debreczenben és Nagyváradon a helyi fogyasztás nagy mérvben nyilvánul, de a külföldre való szállitás hiányának fő okául ez hozatott fel, hogy a vállalkozási szellemre bénitólag hat azon körülmény, miszerint az Érmelléket Debreczennel és Nagyváraddal közvetlen összeköttetésbe hozni hivatott vasutvonal még mai napig sem jött létre.

Tekintve pedig, hogy ily vasuti összeköttetés a legczélszerübb módja volna annak, hogy ezen vidék — hivatásához képest — nagymérvü kiviteli kereskedés empóriumává legyen: igen óhajtandó volna, ha a magas kormány ezen vidék érdekeitjeinek a nevezett vasut létesitésére irányult törekvéseit minden tekintetben előmozditani és támogatni kegyeskednék.

Ugyanily czélból kivánatos volna Diószegen — mint az Érmellék természetes központján — távirati és kocsiposta-állomást rendszeresiteni.

Tolnamegye borvidéke — tehát Szegszárd — szintén olyanforma helyzetben van; a nyári hónapok alatt a reá nézve terhes hajózási összköttetésen kivül rosz karban lévő utai és távol fekvő vasuti összeköttetése miatt sem a szőlőt, mint gyümölcsöt, sem bortermését a kellő időben és olcsón elszállitani nem képes és igy a természet adta előnyöket nem tudja anyagi jóléte emelésére felhasználni. Pozsony vidéke, daczára hogy közlekedési eszközökkel rendelkezik, sőt gyümölcsszállitásra elegendő anyaggal bir, szőlő- és bortermését directe és mérsékelt tarifa hiányában ez idő szerint szállitani nem képes.

Ez irányban bátor vagyok nagyméltóságod becses figyelmét kikérni, és kegyeskedjék odahatni, hogy a létező hiányok mielőbbi szabályozása által a szőlőnek, mint gyümölcsnek, azon vidékeken, hol e czélra alkalmas fajok már is miveltetnek, értékesitése biztosittassék, valamint a borok szállitására is a directe és mérsékelt tarifa kieszközöltessék.

Az asztali és kivitelre alkalmas szőlőfajok vidékenkénti mivelése és gyökeres vessző előállitására földmives-iskolák szőlőtelepei igen hasznos szolgálatot tehetnének, miért is ez irányban hatható intézkedések utján kivánatosnak mutatkoznék a mintaszőlőszetek kötelező felállitása utján közrehatni.

A szőlőkivitelre és a termésnek aszalás, lekvárfőzés, mustárkészités utjáni felhasználására igen alkalmatos lenne szövetkezetek létesitése.

Amennyiben a mai korban erős biztatás nélkül igen nehéz valamely vállalat meghonositása, ez irányban közrehatni szintén a kormánybiztosi intézmény feladata lenne.

Több borvidék értekezletein hangsulyozták a termelők, hogy ha a kormány azon intézkedése, hogy hazánk bortermelő vidékeit a kormánybiztossal körülutaztatja, több akar lenni az egyszerü felhivásnál, ugy nagyon sokat kell tennie, és először is oda kell törekednie, hogy hazánkban a borgyártás szigoruan betiltassék.

A borgyártás — akkor midőn a borok olcsón szerezhetők be — kis mértékben üzetik! az előbbi években tehát nagy mértékben manipuláltatott.

Most, midőn a bizonyságok minden nemével rendelkezünk, a Svajczban mutatkozott borhamisitások után még azoknak sem lehet tagadásba venni a borgyártás elterjedését kik eddig annak nem létét oly makacsul védelmezték.

Nagyobb városokban a fűszerkereskedések, borkereskedők — kevés kivétellel — a borgyártás üzésével rontják borvidékeink speciális terményeinek jó hirnevét oly annyira, hogy alig lehet Budapesten is eredeti tokaji vagy ménesi aszut vásárolni, a közönséges asztali bor is seprőre öntött viz és vegyszerek hozzáadásával készül a fővárosban.

Az ezen téren észlelhető visszaéléseknek erélyes rendszabály által leendő korlátozása minden borvidék határozott óhaja lévén, a mennyiben a borgyártás megszüntetését czélzó eddigi törvényjavaslatok a borgyártás helyes definicziójának nehézsége miatt nem nyerhettek megoldást, miután a borfinomitás, iskoláztatás iránt elágazó nézetek kellőleg szabatosan körülirhatók nem voltak, a földmivelési miniszterium részéről 1878-ik évben a törvényhozótestület elé beadott „A borüzlet terén elkövetett visszaélések megfékezéséről“ szóló törvényjavaslat némi bővitéssel hivatva lenne, „a borok festését tiltó“ szövegezése, valamint egészségre káros anyagok megnevezése kibővitésével és az alkuszintézmény körvonalozásával a borgyártásával és hamisitás korlátozására.

Ha ezen törvényjavaslatban kimondott alapelvek helyes megoldást nyernek: ez és a megállapitott birság magassága, a bornak elkobzásán felül a törvényjavaslatnak azon intézkedése, a mely az iparjog megvonhatására feljogositja a biróságot, oly szigoru védelembe helyezi a bortermelő és kereskedő helyes irányu tevékenységét, hogy azt a roszakarat megbénitásától félteni nem lehet.

A törvénynek közigazgatási hatósági körbe vont végrehajtása azért mutatkozik előnyösebbnek mint a törvénykezési, mert a panaszos ügyek elbirálása rövid idő alatt foganatositható, az eljárás megóvja az alaptalan gyanusitás utján emelhető vádak sulya alatt álló egyének jó hirnevét az által, hogy a kereset letárgyalását a törvénykezési bonyodalmas utra nem engedi terelni.

Igen szükségesnek mutatkoznék a budapesti tőzsdét, a kereskedés élénkitése szempontjából, egy borászati osztálylyal kiegésziteni, ezen osztály élére a felügyelet és biráskodás gyakorlása tekintetéből a tőzsdebizottságnak három tagját állitani, mely által rövid uton elintéztetnének mindazon kötésekből származott kereskedelmi kérdések, melyeknek lebonyolitása eddig oly hosszu időt igényelt.

Miután hazánkban a phylloxera terjedésének meggátlására minden, a tudományos kutatások által jónak vélt módot már megkisérlettünk, de ezek a befektetett nagy kiadások daczára mindeddig sikerteleneknek bizonyultak, s amennyiben a phylloxera által előidézett óv-rendszabályok keresztülvitelére igényelt költségek viselését az egyes szőlőbirtokos — anyagi megrontása nélkül — fedezni képtelen, tekintettel arra, hogy ezen kártékony rovar terjedésének megakadályozása bizonytalan időre igényli a költségvetést: czélszerünek mutatkoznék egy állandó „phylloxera-alap“ letesitése.

Miután Francziaországban s a Rajnavidékén a borászat nemcsak hogy már is nagy előhaladásnak örvend, de az ottani termelés és borkereskedés módja minden évben uj vivmánynyal lép elő: a verseny fentartása czéljából igen kivánatos lenne, a borászat terén folyton tapasztalható előmenetel észlelete tekintetében, a gyakorlati kezelés elsajátitására néhány megbizható, az előképzettség minden nemével rendelkező egyének kiküldetése, s ezeknek a tapasztalatok beszerzésére szükséges állami segély megadása oly kikötéssel, hogy ezek folyton érintkezésben legyenek a hazai borászattal foglalkozó miniszteri közeggel.

A mennyiben az értekezletek alkalmával az általam felmutatott bortérkép és az ezt kiegészitő statisztikai katologusban több községek kihagyása, valamint a borvidékek czélszerütlen beosztása miatt több felszólalások történtek, igen czélszerünek mutatkoznék az országos borászati értekezlet tagjai által a térképnek és a statisztikai katalogusnak összeállitását megbiráltatni, hogy a jelenleg már is nyilvánuló elégedetlenségnek utját állva, az érdeket sértő helytelen beosztás annak idejében kijavitható legyen. Ép ugy kijavitandó — a térkép uj nyomatása esetében — a franczia kifejezésnél becsúszott azon hiba, mely a Tisza jobb partját „rive gauche“, bal partját mint „rive droite“ tünteti fel.

Tekintve, hogy egyes borvidékeket és ezek között a Királyhágón tuli részeket idő rövidsége miatt az országos borászati értekezlet előtt beutaznom nem lehetett, teljes tisztelettel az iránt esedezem Nagyméltóságodhoz, hogy ezen mulasztást helyrepótolnom az alkalmat s módot megadni kegyeskedjék.

Kormánybiztosi kiküldetésemnek és feladatomnak tőlem kitelhetőleg megtelelni óhajtván, az ezen minőségemben tett tapasztalatok és észleletek fennebbi részletezését midőn még egyszer Nagyméltóságod nagyrabecsült figyelmébe ajánlani bátorkodom, személyem iránt tanusitott bizalmáért hálás köszönetem kifejezése mellett, teljes tisztelettel maradtam:

Budapest, 1880. aprilis hó 30-án.

Miklós Gyula.

Külföldi gabnatőzsdék.

Berlin, szept. 28. A minden felölről érkezett szilárd jelentések befolyása alatt a hausse-irány ma folytatást nyert. **Buza** szilárd, határidőre nagyobb a vételkedv és valamivel javult. Kisebb realizácziók mérsékelt gyengülést idéztek elő, de zárlatkor ismét szilárd volt. Ugy látszik, hogy e czikk most üzérkedésre több figyelemben részesül. Loco 180—205, sárga 200—218, szept.—oktre 214—214½—212½—213½, okt.—novre 210—211—209—210, nov.—deczre 209 210½—209—209½, april májusra 210½—210¼—207½—210½, szabályozási ár 214 márka, eladatott 7000 mázsa. **Rozs** forgalma mérsékelt, belföldi ma több figyelemben részesült, mint orosz. Határidőüzlet ingadozás közt szilárdan folyt le. Oroszországi fedezési és uj bevásárlások folytattattak és a forgalom csak azért nem nyert nagyobb kiterjedést, mivel a kinalat gyenge volt. Loco 200—210, belföldi 200—210, szeptre 204—203½, szept.-oktre 201—203—201½—202, okt.—novemberre 198 200—199½ 200, nov.—deczemberre 195—198—197½, april-májusra 190—192—191½, 192, szabályozási ár 203 márka, eladatott 1000 mázsa. **Árpa** loco 140—194 márka. **Zab** szilárd, határidőre szilárdabb, loco 133—165, orosz 137 146, kelet és nyugatporosz 138—147, pomerániai 144 147, sziléziai 140—147, cseh 140—147, szept—oktre 146½, okt.—novemberre 141½, november—deczemberre 140½, april—májusra 145 márka, szabályozási ár 146½ márka eladatott 4000 mázsa. **Tengeri** lanyha, loco 124—129 márka. Mind 1000 kilonkent. **Szesz** f. hora, kezdetben lanyha, később felmondások folytán élénkebb és csak valamivel rosszabbul zárult, mint tegnap. A többi határidők nem változtak. Loco hordó nélkül 58.7—58.5 58.7, szeptemberre 61.2 59.7 61, szept.—oktoberre 58.2—58—58.2, okt.—novemberre 56.8—56.6—56.8, nov.—deczemberre 56.3—56—56.3, april—májusra 57.7—57.5—57.7, szabályozási ár 60.5 márka, eladatott 490000 liter.

Milwankee, szept. 13. Az utolsó 24 órában érkezett buza 14.170 bushel és a kivitel 4770 bushel. Ma raktáron volt 259.000 bushel. A reggeli tőzsdén az üzlet csendesen nyilt meg, az árak valamivel alacsonyabbak, később azonban ismét szilárdultak. 2 sz. októberi 92—92¼-en indult, emelkedett 92½-ig és zárul 92¼; novemberi ½—⅝ magasabb 92½—92⅞ és zárul 92¾. A déli tőzsdén tetlenség uralkodott, a hangulat későbbi határidőkre nyomott. 2. sz. szeptemberi 91¾ sőt 91½-re esett, 1. sz. 107-en adatott el. A forgalom 750,000 bushel. — **Liszt** csendes és kis behozatal mellett változatlan. A következő táblázat mutatja a mai zárlatárakat tegnaphoz képest és a mult év megfelelő napjáról az árt:

	Ma	Tegnap	Ugyan e nap 1879	1878
Buza 2 sz.	91½	91⅞	94½	91⅜
Zab 2 sz.	29	29½	23¼	20¼
Rozs 2 sz.	39⅞	40⅛	33½	36⅜
Rozs 1 sz.	86	85	53	46
Árpa 2 sz.	72½	72½	66½	105

Zab ismét valamivel alacsonyabb, 2 sz. 39⅞, hibás 39. **Rozs** csendes és ¼-el alacsonyabb; 1 sz. 85 indult, zárul szilárdan 86, 2 sz. 83—84. **Árpa** szilárdabb és élénkebb; 2 sz. 72½, szeptemberre 73¾, oktoberre 73¼, extra 3 sz. 55.

—

Marhavásár.

Budapest, szept. 30. Felhajtatott összesen 2384 darab nagy és 5512 darab apró marha. Ebből eladatott: 32 darab bika, darabja 55—130 frtig, 664 db ökör, párja 160—340 frtig, 1196 db vágó tehén, párja 120—250 frtig, 320 db fejős tehén, dbja 80—175 frtig, 172 darab bivaly, párja 150—235 frtig, 191 darab borju, darabja 14—26 frtig, 5321 darab birka, párja 8—14.—. Ökörhus 100 kilogr. 50—53.— frtig, tehénhus 100 kilogramm 48—50 frtig, borjuhus 100 kilogr. 70—90 frtig, bivalyhus 100 kilogramm 44—46 forintig. Nyers szalonna 100 kilogramm 68 70 frtig, sertészsir 100 kilogramm 70 72 frtig.

Köln, szept 27. A mai vásárra felhajtatott 147 ökör, eladatott elsőrendü 72, II rendü 68, III. rendü 63 márkán; 21 bika, eladatott I. rendü 54, II. rendü 50, III. rendü 46 márkán; 110 tehén, eladatott I. rendü 63, II. rendü 59, III. rendü 54 márkán; 240 sertés, eladatott I. rendü 60, II rendü 58, III. rendü 56 márka 50 kilonkint. Piaczra került továbbá 272 juh, I rendü 70, II. rendü 65, III. rendü 58 márkán; 275 borju, eladatott I. rendü 75, II. rendü 70, III. rendü 65 márkán 50 kilonkint.

Mainz, (Marhavásár szept. 17-től 23 ig.) Felhajtatott 106 ökör, I. rendü 68—70, II. rendü 63—66, 225 tehén, I. rendü 57, II. rendü 50 márka 50 kilonként, 146 borju 70, 412 sertés 64—67 fillér ½ kilonkent.

Nürnbergi vásár. Szept 20-tól 22-ig. Felhajtatott 409 szarvasmarha, 186 borju, 1322 bárány, 1231 sertés, 461 sovány sertés. Eladatott 231 hizott marha, 110 hizott bika és tehén, 184 borju, 1316 bárány, 1215 hizott és 417 sovány sertés. Az összes forgalom 217,536.47 márkára rugott. Az árak következők: Jó hizott ökörhus mázsának átlagára 34 márka, egy pár ökör legmagasabb ára 1059 40 márka legalacsonyabb 542.84, átlag-ára 690 márka. — Egy borju legmagasabb ára 75, legalacsonyabb 16, átlag ára 41.20. Egy pár bárány átlagára 22 12, egy font sertéshus legmagasabb ára 53. legalacsonyabb 36 fillér

Dinslaken, szept. 25. Az e heti marhavásárra felhajtatott 500 tehén. Az üzlet gyenge. Az árak szilárdak. Hizott marha 50 kilónként 54—60 márkán fizettetett. A sertésvásárra felhajtatott 1200 drb 4—6 hetes malacz 2—2.50 márkán fizettetett, 16—18 betes 30—36 márka.

Bécs, szept. 30. Piaczra került 1950 borju, 1669 élő sertés, 382 leszurt, 7547 élő juh, 910 magló és 43 bárány. A feldolgozott frishus készlete 20000 kgrammra rugott. Az üzlet általában lanyha volt, a mult heti árak gyengén tartották magukat. Az árak következők: Élő borju 36—54 frt, magló sertés 48—56 frt, élő juh 30 46 frt, mind 100 kgrommként. Juh párja 8—24 frt, bárány párja 5—12 frt.

—

Magyarországi kereskedelmi czégek.

— Kivonat a „Központi Értesitő" szept. 30-ki számából. —

I.
Czégbejegyzések.

a) **Egyéni czégek.** Perley Henrik terménykereskedő Ungvár, bej. a beregszászi kir. tvszéknél szept. 9. — Julius Glatz füszerkereskedő Temesvár, bej. az ottani kir. tvszéknél szept. 13. — Josef Klein terménykereskedő Temesvár, bej. u. o. szeptember 13. — Jakob Blitz, liszt-, termény- és vegyesárukereskedő. Csacza, bej. a trencséni kir. tvszéknél aug. 24. — Weiner Jakab, kereskedő Székesfehérvár, bej. a székesfehérvári kir. tvszéknél szeptember 13. — Ifj. Gogolak Antal Borosjenő, bej. az aradi királyi törvényszéknél szeptember 6. — Ifju Kohn Jakabné (Walder Ottilia) fehérnemü és divatárukereskedő Arad, bej. az ottani kir. tvszéknél szept 6.— Mairovitz Mór fakereskedő Radna, bej az aradi kir. tvszéknél szept. 6. —Jiraszeg Lajos müépitész Arad, bej. az aradi kir. tszéknél szept. 9. — S. Schnekenberger Wittwe (özv. Schnekenberger Istvánné, szül. Vörös Julianna) gőzmalomtulajdonos Pécs; czégvezető Heigl Károly, bej. a pécsi kir. tvszéknél szept. 6. — Josef Beer szalámi készitési üzlettel, Brassó, bej a brassói kir tvszéknél szept. 13. — Friedmann A. (Friedmann Amália) vegyeskereskedő Füzes-Abony; czégvezető Friedmann Adolf, bej. az egri kir. tszéknél szept. 14.

b) **Társas czégek.** Königstein N. és társa kesztyügyáros Budapesten, bej. a budapesti k. és v. tvszéknél szept. 10. — Zeitler és D. Deák S. börkereskedés Kolozsvártt. A társulat tagjai Zeitler József és Daróczy Deák Sándor, a czéget csak egyedül az utóbbi jegyzi, bej. a kolozsvári kir. tvszéknél szept. 7. — Tischler Gedeon partl & Comp, Alsó-Mezenczef, czégvezető Gedeon János partl, bej. a kassai kir. tvszéknél szept. 10. — Nagy-Czenki czukorgyárak részvénytársulata Nagy-Czenk Lenk Samu helyett Lenk Emil bej a soproni kir. tvszéknél szept. 11. — Rajna-Westfaliai Lloyd magyarországi vezérképviselősége Magyar leszámitoló és pénzváltóbank. Főtelep M. Goldbachban Németországban, fióktelep Budapesten. Holl Frigyes és Beck Miksa igazgatók, Holl Albert, Guttmann Emil és Walko Lajos czégvezetők, bej. a budapesti k. és v. tvszéknél szept 13. — Bachruch & Krausz (Bachruch Manó és Krausz Lajos) arany-, ezüst- és ékszerkereskedők Budapesten, bej. a budapesti k. és v. tvszéknél szept 13.

II.
Czégtörlések.

a) **Egyéni czégek.** Kathi Klein Temesvár, kit. a temesvári kir. tvszéknél szept. 13. — N. Tanenbaum Arad, kit. az aradi kir. tvszéknél szept. 2. — Juraszik Ferencz arad, kit. az aradi kir. tvszéknél szept. 9. — Politzer Gusztáv Kecskemét, kit. a kecskeméti kir. tvszéknél szept. 1. — Fuchs Ábrahám Szigetvár, kit. a kaposvári kir. tvszéknél szept. 3.

b) **Társas czégek.** Brüder Rotter N.-Szombat, kit. a pozsonyi kir. tvszéknél aug. 12. — Plank K & fia Pozsony, kit. u. o. aug. 16. — Csornavidéki takarékpénztár Csorna kit a soproni kir. tvszéknél szept. 9. — Kisterennei bányarészvény-társulat Budapesten. Rittler Hugó czégaláirása kit. a bpesti k. és v. tvszéknél szept. 13.

Napirend okt. 1-én.

Naptár. Péntek. Kath.: Remig. Protest Remig. Görög-Orosz: Traum.
Képviselőház ülést tart d. e. 12 órakor.
Muzeumban nyitva van a régiségtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Főv. középitészeti bizottság d. u. 4 órakor.
Fővárosi közmunka tanács ülést tart d. u. 4 órakor.
Keleti iparmükiállitás nyitva d. e. 9 órától d. u. 6 óráig (Ferencziek-bazár I. em.)
Iparmuzeum d. e. 9 – d. u. 4 óráig.
Orsz. gazd. és tanszermuzeum d. e. 10—12 d. u. 2—4.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 6 óráig.
Egyetemi könyvtár nyitva d. u. 2—6.
Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 2—6.

—

Arverések ma a fővárosban Matus Döme 2678 frtra b. ingatl. (I III.) Schnitzer József 557 frt kőbányai szőlő (torony-utcza 1.)

Kivonat a hivatalos lap szept. 30-iki számából.

Arverések a vidéken. Vörös István 2210 frtra b. ingatl. okt. 6. Devecserben (Pápa). Nikolics János 800 frtra b. ingatl. okt 19. Zombor. Szilágyi Irma 1000 frtra b. ingatl. okt. 19. Tatán Kiss József 1413 frtra b. ingatl. okt. 19. Csicson (Tapolcza). Turi János 1270 frtra b. ingatl. okt. 19. Szomódon (Tata) Gyarmati Károly 388 frtra b. ingatl. nov 3. Kőhidgyarmaton (Esztergom) Bulla Pál 729 frtra b. ingatl okt. 11 Nagyigmándon (Komárom). Fülöp János 4500 frtra b. ingatl. nov 4. Szombathelyen Kis József 2140 frtra b. ingatl. okt. 18. Kőhidgyarmaton (Esztergom). Maka Balázs 500 frtra b. ingatl. nov. 11. Taton (Gyöngyös). Bernadics István 495 frtra b. ingatl. nov. 3. Gerencséren (N.-Szombat). Fitos Ferencz 1720 frtra b. ingatl. nov. 6 Kistarcsán (pestvidéki tvsz.). Putz István 3911 frtra b. ingatl. okt. 21. Vereknyén (Somorja) Vojacsek Máté 368 frtra b. ingatl. okt. 14. Kürthön (Komárom). Dan Trojan 2366 frtra b. ingatl, okt. 9. Petromanon (Csakova). Domján Erzsébet 840 frtra b. ingatl. okt. 12. Duna-Almáson. Horváth János 320 frtra b. ingatl. nov. 4. Ráczkevén. Szokul Nikolae 612 frtra b. ingatl. okt. 26. Szászvároson, Feimer Anna 912 ftra b. ingatl. nov. 2. Szakálházán (Temesvár). Poparad József 587 frtra b. ingatl. nov. 19. Sárkányon. K. Tóth Jánosné 400 frtra b. ingatl. okt. 30. Szt.-Miklóson. Stojkov Marko 644 frt frtra b. ingatl. okt 7. Mellenczén (N.-Becskerek). Bacsay Jánosné 415 frtra b. ingatl nov. 9. Ó-Szőnyöt (Komárom) Lojár Fülöp 2632 frtra b. ingatl. okt. 6. Verseczen. Lukács Máte 436 frtra b. ingatl. okt 15. Salozon (Nyitra.) Füzesi János 2620 frtra b. ingatl. nov. 29. Szászrégen. Bisztriczky István 1283 frtra b. ingatl. okt. 30. Kálazon (Nyitra.) Kovács György 1813 frtra b. ingatl. nov. 2. Tóth-Dióson (Nyitra) Simon Endre 2200 frtra b. ingatl okt. 8. Nyiregyháza. Koszta Rebigyea 1845 frtra b ingatl. okt. 8. Gertenyesen (Ver-ecz.) Barta Sándor 2196 frtra b. ingatl. november 9 Vajas-Natára (Somorja.) Szabó János 726 forintra becsült ingatl. okt. 28. Ujlakon (Szombathely.) Nagy Máté István 920 frtra b. ingatl. okt 29. Gután (Komárom). Czernyakor Anna 2100 frtra b. ingatl. oktober 3. Glozsán (Ujvidék). Kovács Erzse 500 frtra b. ingatl. okt. 2. Lendva-Ujfaluban. Berger Árahám 1622 frtra b. ingatl. nov. 10, Munkácson. Zubor József 570 frtra b. ingatl. október 19, Makláron (Eger.) Schäffer Vilmos 36033 frtra b. ingatl. nov. 2. Ungvárt. Piros Dezső 1120 frtra b ingatl. okt. 5. Kis-Tarcsa (pestv. tvszék) Kozmár Julianna 1876 frtra b. ingatl. nov. 4 Somorján Sebő Anna 1013 frtra b. ingatl. okt. 14. Pöstyén.

Csődmegszüntetés Jurkovits László volt pilis-zsántói lakos ellen.

IDEGENEK NÉVSORA.

Angol királynő szálloda.
Gr. Pejacsevics L. Horvátor.
Gr. Eszterházy I. isp. Pozsony
Gr. Mikes A. fldb Kolozsvár.
B. Kemény J. fldb Moocs.
Dora J. fldb Bécs.
Engelhardt J. gzd. Ipolyságh
Hechter C. igazg. München.
Rauch M. mérn. Bécs.
Frankel M. gyáros Bécs.
Altschech M. kdő Temesvár.
Wagner A. kdő Bécs

Fehér ló szálloda.
Farkas J. fldb Pánt.
Harmat K. orvos Tahitótfalu.
Beleznay J. nev. Jászberény.
Druga J. tanitó Farkas.
Spitzer J. kdő Nagykáta
Kohn M. lókdő Sz.-Fehérvár
Brüll A. h. v. Bécs.
Krausz B. hiv. Bécs.

Pannonia szálloda
Jancsár S. birt. Karancsalya
Dalmy L. birt Debreczen.
Szalai O. pénztrnok Czegléd.
Dasinszky J. B.-Gyarmath.
Varga Gy. btiszt Abrudbánya.
Rosenberg S. kdő Debreczen
Haas M. kdő Nyiregyháza.
Schlenger L. kdő Liptó.
Ditroi M. szinész Kassa.
Hegyi Gy. szinész N.-Bánya.
Pap M. marhakdő Kolozsvár.
Hoffer S. birtné Tápió-Szele.
Nagy J. tanitó Gyöngyös.
Coppini S. táncznė Velencze.
Krayzell A. orvost. Eperjes.

Arany sas szálloda.
Beöthy L. főispán Heves.
Tapsy J. mgzó Kárólna.
Darányi F. ügyv. Kecskemét
Bartolus J. lelk. N.-Enyed.
Köblös J. lelk. Kolozsvár.
Keiy N. kdő Komárom.
Fábián J. kdő Komárom.

Orient nagy szálloda.
Benda J. fldb N.-Halász.
Sudy L. fldb Nagyvárad.
Halász B. fldb Nagy-Enyed.
Hauser M. fldb Kanizsa.
Langfelder M. fldb Besnyő.
Keller N. könyvv. Csongrád.
Stelczer K. gazd. Pozsony.
Pradoziner A. kdő Bécs.
Valentini A. gépész Fiume.
Jámbory L. vállalk. Szeged.
Adler M. kdő Bécs.
Karner M. vendégl. Miskolcz
Pick A. kdő Miskolcz.
Pankaidi N. Selmeczbánya.
Hartzer A. erd. Samoncz.
Pronchetti J. kseprő Nyitra.
Alberti J. jog. Sz.-Fehérvár
Lengyel Gy. jogász Mád.

Erzsébet szálloda.
Déczy G. ig. tan. Debreczen.
Reissinger N. mgzóné Bécs.
Kóssa A. titkár Debreczen
Blau J. fldb Dabas.
Bernhard J. mérn. Vinkovce

Desits L. gyógysz. Moór.
Blau S. kdő Dabas
Szilágyi L. ügyv. Ráczkeve.
Uj J. jogh. Szeged.
Abrudán J. aljző Temesvár.

Vadászkürt szálloda.
Gr. Csáky A. főisp Mindszent
Gr. Chorinszky mgzó Ipolyság
Sipos N. alispán Szolnok.
Türk F. kepv. Károlyvár.
Szilvig L. lelkész Pécs.
Bujanovics A. altáb. Bécs.
Provárek Gy. alesp. Kisbér.
Stadler J. mgzó Kis-Terenne
Majtényi K. fldb Heves.
Seh K. s neje szb. Debreczen
Kiraly F. kisbirt. Debreczen
Hange J. mgzó Holtstein.
Zrametzky B. ü. Jászberény.
Morusán Gy. kdő Bécs.
Rosznayer F. gazd. Tolna.
Mayer K. s cs. hiv. Nőténes.
Freund F. kdő Bécs.
Schweighardt M. kdő Bécs.
Humel S. kdő Bécs.

Hungária szálloda.
Keler E. ügyv. N.-Becskerek
Mahkot F. kap Krajna
Bernardri E. kdő Páris.
Benedik H. mgzó Bécs.
Nokoviczky M. Esztergom.
Vaymár J. fldb N.-Szombat.
Kupka A. tan. Mosty.
Neumann B. kdő Sz.-Fehérvár.
Herz J. ar. Jareslav.
Berle R. kdő Hamburg
Kotzariok L. mgó B. Gyarmat
Pápai J. kdő Nonka
Roth Gy. tan. Pancsova.

István főhg szálloda.
B. Wimpfen L-né Ó-Gyalla.
Muacevic W. jószágig Dálya
Muacevic J. ügyv. Eszék.
Ukrovátz S. birt. Bellye.
Mendez F. gyáros Bécs.
Ihle G. gyáros Bécs.
Damm A. száiutartó Alcsuth.
Bojrogi G. ügyv. Baja.
Herczegfy V. hivataln. Bécs.
Nagy A. kdő Vilma.
Bocsánzy A divatárusné Kula
Schönwieser M. kávésné Bécs
Péters J. mgzóné Kolozsvár
Stern M. kdőnő Bécs.
Schwarz A. kdő Sz.-Fehérvár

Nemzeti szálloda.
Maritsek F. épit. Losoncz
Hoitsy S. birt. Dános.
Doszitsch J. birt. Szeged.
Farkas A. birt. Veszprém.
Szőke A. brtné T.-Szt-Miklós
Özv. Becker M. birt Csanád.
Nagy H. kdő Debreczen.
Kaul L. mgzóné Szeged.
Ribáry A. mgzóné Kolozsvár
Raksányi M. jző Dunaegyház
Buchwalder J. kdő Szirák.
Rosenfeld B. kdő Gollenz.
Fellinger Gy. kdő Bécs.
Straub J. kdő Bécs.
Lauterbach J. kdő Prága.
Huber R. kdő Grácz.

Elhaltak Budapesten szept. 29.

Tauzer József 56 é. fuvaros. IX. k. Ferencz-utcza 2. tüdővész. — Kubicsek Erzsébet 64 é. özvegy. IX. k. angyal-utcza 11. gyomorelfajulás. — Arnstein Lázárfeld Borbála 52 é. kereskedő neje. IV k. ujvilág-utcza 33. tüdőlégdag. — Honyák Károly 16 é. kalapos fia. II. k. főutcza 51. mellhártyalob. — Bogárdi Mészöly Veronika 17 é. szinésznő. I. k. Logody-utcza 57. tüdővizenyő. — Ott Nándor 3 é. szobafestő fia. I. k. felső hegy-utcza 67. gyomorhurut. — Végh Révész Piroska 21 é. acs neje. III. k. Lajos-utcza 165. tüdőgümő. — Veszelszky Ferencz 4 é. dijnok fia. III. ker. Majláth-utcza 26. roncsoló toroklob. — Pezzano Mária 20 é. kőfaragó neje. VIII. k. nagy templom-utcza 13. tüdővizenyő. — Rilisnek Fer. 23 é. szobrász. VIII k. bérkocsis u. 33. tüdővész. — Schreiber Ignácz 63 é. tanitó V k. bálvány-utcza 5. szivhüdés — Schmid Mihály 42 é. női szabó VII. k. kertész-utcza 29. tüdővész. — Eibisch Schreiber Etelka 26 é. könyvkötő neje VII. k. király-utcza 89. tüdővész. — Sárközy István 80 é. földmives szegényház tüdővész. — Benny Mayer Julianna 87 é. asztalos özvegye szegényház aggkór. — Juszt Henrik 24 é. ügynök VII. k. akáczfa utcza 22. bélhurut.

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

NYILT-TÉR.

Bécsi csokoládé és diós-torta
liptai és **kárpáti turó**, valamint minden **bel-** és **külföldi csemegéket** ajánl 769
SZENES EDE füszer-, bor- és csemege kereskedés, Budapest, Dorottya-uteza 5. szám.

KERESKEDELMI ESTI TANFOLYAM
felnőttek részére.
Alulirott a **László**-téle nyilv. reálgymnazium helyiségeiben (váczi körut 31. sz. 1. em.) kereskedelmi szaktanfolyamot nyit, melyben a következő tárgyak fognak előadatni: **keresk. számtan, könyvvitel és levelezés (minta-iroda) váltóisme és szépirás.** Az előadások **október 11-én** kezdődnek. A felvételek naponként 12—1-ig és este 6—8-ig történnek. 768
Novák Sándor megvizsgált kereskedelmi tanár, állandó hites szakértő a budapesti királyi törvényszéknél

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Nemzeti szinház.

Pénteken, okt. 1-én

Az ajtó tárva, vagy zárva legyen.

Franczia közmondás 1 felv. Irta Musset Alfréd; ford. Tiszta Károly. — Személyek:
Marquisnő — Sz.-Prielle C. | Gróf — Bercsényi

Ezt követi:

Ne fogadj fel soha semmit.

Vigj 3 felv. Irta Musset Alfréd: ford. P. E. — Személyek:
Van Buck — Vizvári | Pinczér — Faludi
Alfréd — Halmi | De Mantes — Lendvayné
Abbé — Ujházi | Cécil, — Márkus E
Tánczmester — Földényi

Végül:

EGY SZESZÉLY.

Vigj. 1 felv. Irta Musset Alfréd; ford. Benedek J. Személyek:
Chavigny — Náday | Leryné — Sz.-Prielle
Matild — Molnárné | Szolga — Tóth

Kezdete 7 órakor.

—

Népszinház.

Kapitány kiassszony.

Vig operett, 3 felv. Egy régibb franczia szöveg után irta Zell F., forditotta Rákosi Jenő. Zenéjét szerzé Genée R.

Személyek:
Mária Francziska — Sziklai E. | Mungo — Márton
Dom Domingosz — Együd | 1-ső udv. apród — Kovács L.
Donya Antónia — Csatai Zs | 2-ik udv. apród — Till J.
Lamberto — Kápolnai | 1.) — Barna
FansettMisel — Hegyi A, | 2.) tengerész pap — Várdai
Dom Januario — Solymosi | 3) — Fényes
Franceszko — Sánta | Zászlótartó — Behumi
Dzsoakimo — Hatvani | Hirnök — Kovács M.
Norberto — Füredi | Ajtónálló — Enyvári

Kezdete 7 órakor.

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárási távirati jelentései 1880. évi szept. 30-ról, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m. m.	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	772.2	+ 8.1	EK	1	köd
Prága	769.6	+ 10.7	D	1	derült
Bécs	768.7	+ 12.0	ÉNy	3	borult
Sopron	—	—	—	—	—
Magyar-Óvár	768.5	+ 10.0	ÉNy	2	borult
Trencsén	766.4	+ 9.7	—	—	felhős
Beszterczebánya	767.6	+ 7.0	E	1	borult
Budapest	767.2	+ 9.3	—	—	derült
Szolnok	766.4	+ 9.9	—	—	"
Debreczen	767.1	+ 9.8	É	1	borult
Ungvár	764.7	+ 14.3	E	1	"
Szatmár					
Nagy-Szeben	766.4	+ 7.2	ÉNy	1	felhős
Orsova	767.0	+ 9.7	—	—	derült
Temesvár	—	+ 7.2	Ny	1	"
Szeged	—	—	—	—	—
Csáktornya	768.3	+ 8.3	Ny	1	felhős
Zágráb	768.5	+ 12.4	ÉKy	2	köd
Fiume	764.2	+ 15.4	K	4	derült
Pola	768.3	+ 13.4	K	1	"
Lesina	766.6	+ 16.9	K	3	"
Selmeczbánya	768.2	+ 8.5	ÉNy	3	borult

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás keveset változott. A hőmérsék nagyobbrészt kevéssel sülyedett, Csáktornyán 3·5 fokkal. Eső: N.-Szeben 2, Orsova 3 Csáktornya 1, m. m. Ozon Budapesten nappal 6, éjjel 6.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul.	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről—Vácz, Esztergom, Pozsony, Bécs felé a	gyors vonat " " szem. vonat " "	8 óra 10 p. regg. 2 óra 50 p. d.u. 9 óra 20 p. d. e. 9 óra 30 p. este
Budapestről Érsek-Ujvárig	vegyes von.	11 óra 35 p. d. e.
Budapestről Nagy-Marosig	" "	4 óra 55 p. d. u.
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	gyors vonat szem. " " "	10 óra 5 p. este 6 óra 55 p. reg. 6 óra 05 p. este
Budapestről Czegléden keresztül, Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vonat " "	7 óra 20 p. regg. 6 óra 25 p. este
Budapestről Czegléden keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	gyors vonat szem. vonat " "	10 óra 5 p. este 6 óra 55 p. - 6 óra 05 p. este
Budapestről Czeglédig	vegyes von.	2 óra 45 p. d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka, Oderberg felé	gyorsvonat szem. vonat vegyes von.	6 óra — p. regg. 7 óra 34 p. regg. 3 óra — p. d. u.
Budapestről Hatvan, Miskolcz felé	gyors vonat szem. vonat vegyes von.	10 óra 50 p. este 7 óra 34 p. regg. 5 óra 42 p. d. u.
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa, felé	gyors vonat szem. vonat	10 óra 50 p. este 7 óra 34 p. regg.
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	9 óra 50 p. d. e.
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof, Trieszt felé	szem. vonat gyors " vegyes von.	7 óra 10 p. regg 5 óra d. u. 7 óra 45 p. este
Budapest Székesfehérvár felé	" " " "	11 óra — p. d. e. 7 óra 45 p. este
Budapest Kanizsa felé	szem. vonat gyors von.	7 óra 10 p. regg. 5 óra — p. d. u.
Budapest Székesfehérvár, Veszprém, Kis Czell, Szombathely, Grátz	szem. vonat gyors von.	7 óra 10 p. reg. 5 óra — p. d. u.

A vonat megérkezik.	A vonatok minősége.	Megérkezési idő.
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Esztergom, Vácz felől a	gyorsvonat " " személy von. " "	2 óra 31 p. d. u. 9 óra 45 p. este 5 óra 38 p. " 5 óra 57 p. regg.
Érsekujvárról	vegyes von.	12 óra 30 p. d. u.
Nagy-Marosról	" "	8 óra 28 p. regg.
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat szem. vonat	7 óra 30 p. regg. 8 óra 45 p. este
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány, Arad, Szolnok felől	" " gyors vonat szem. vonat	8 óra 50 p. regg. 7 óra 30 p. regg. 8 óra 45 p. este
Czeglédről	vegyes von.	5 óra 20 p. regg.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat vegyes von. " "	11 óra 6 p. éjjel 12 óra 20 p. d. u. 7 óra 58 p. este
Miskolcz, Hatvan felől	gyors vonat szem. vonat vegyes von.	7 óra 33 p. regg. 7 óra 58 p. este 12 óra 20 p. d. u.
Kassa, Miskolcz, Hatvan felől	gyors vonat szem. vonat helyi vonat	7 óra 33 p. regg. 7 óra 58 p. este 6 óra 17 p. regg.
Hatvanból	" " " "	9 óra 47 p. d. e. 6 óra 22 p. este
A déli vasut (budai) indóházába.		
Trieszt, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	gyors vonat szem. vonat	8 óra 47 p. este 7 óra 39 p. reg.
Grátz, Szombathely, Veszprém felől	vegyes von. vegyes von.	3 óra 58 p. d. u. 8 óra 35 p. d. e.
Győr, Pápa, Kis-Czell felől Kanizsáról	szem. vonat vegyes von.	8 óra 36 p. este 2 óra 14 p. d. u.

Hajó-közlekedési utmutató.

Indulás

Budapestről Bécsbe indul .... 6 órakor este
Budapestről Ujszőnybe indul .... 2 " délut.
Budapestről Dömösre indul .... 4 " délut.
Budapestről Mohácsra indul .... 12 " délben
Budapestről Paksra indul .... 11 " dél e.
Budapestről Orsova - Galáczra (vasárnap, szerdán és pénteken) indul .... 11 " éjjel
Budapestről Zimonyba (kedden, csütörtökön, szombaton, minden állomást érintve, és vasárnap, szerdán és pénteken korlátolt állomás érintéssel) indul .... 11 " éjjel

Érkezés.

Bécsből Budapestre érkezik .... este 6 óra után
Uj-Szőnyből Budapestre érkezik .... reggel 8 óra után
Dömösről Budapestre érkezik .... reggel 7 óra után
Mohácsról Budapestre érkezik .... reggel 4 óra után
Paksról Budapestre érkezik .... reggel 2 óra után
Galacz-Orsováról Budapestre érkezik .... délután 3 óra után
Zimonyból Budapestre érkezik .... délután 3 óra után

Vizállás és időjárás.

Szeptemb.	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
30	Budapesten	3.67	—	apadó	tiszta
30	Pozsony	2.93	—	"	felhős
30	M.-Szigeten	0.81	—	—	"
30	Szatmáron	1.50	—	"	"
30	Tokajban	1.80	—	áradó	"
30	Szolnokon	0.93	—	"	derült
30	Szegeden	1.61	—	"	száraz
29	Aradon	—	0.12	"	felhős
29	Becskereken	0.47	—	apadó	ködös
29	Bezdánnál	—	—	—	—
29	Verbászon	—	—	—	—
30	Eszéken	—	—	—	—
30	Barcson	—	—	—	—
30	Sziszeken	2.60	—	áradó	—
30	Orsován	3.38	—	apadó	felhős
—	Ujvidéken	—	—	—	—

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloyddal) szeptember 30.

Termény	Irányz:	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	Ár 100 kilogramm. frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	Ár 100 kilogramm. frtig
Buza							
tiszavidéki uj	szilárd	74	——	——	75	11.25	11.35
" "		76	11 45	11 55	77	11.60	11 65
" "		78	11 75	11 85	79	11 90	11 95
" "		80	12 —	12 05	91	——	——
tiszavidéki uj	"	74	—.—	——	75	—.—	——
" "		76	——	——	77	—.—	——
" "		78	——	——	79	—.—	——
" "		80	——	——	81	—.—	——
pestvidéki uj	"	74			75	11 15	11 25
" "		76	11 35	11 45	77	11 50	11 55
" "		78	11 60	11 65	79	11 70	11 80
" "		80	11 85	11 90	81	—.—	——
pestvidéki uj	"	74	——	——	75	—.—	——
" "		76	—.—	—.—	77	—.—	——
" "		78	——	—.—	79	——	——
" "		80	——	—.—	81	——	——
fehérmegyei uj	"	74	——	——	75	11.25	11 35
" "		76	11 45	11 55	77	11 60	11.65
" "		78	11 75	11 85	79	11.90	11 95
" "		80	12 —	12.05	81	—.—	—.—
m. éjszakk. uj	"	75	11 —	11 10	76	11.20	11 30
" "		77	11 35	11 40	78	11.45	11.50
" "		79	11 60	11 70	80	11.75	11 80

Termény	Irányzat	Faj	Minőség hektoliterenk.	Ár 100 kilogrammként frttól	Ár 100 kilogrammként frtig
Rozs uj	szilárd	—	70—72	10 —	10.25
Árpa "	"	takarmány	60—62	6 30	6 50
" "	"	égetni való	62 64	7.10	7 75
" "	"	sörfőzdei	64—66	8 20	9 20
Zab "	"	—	37—40	5 85	6 10
Tengeri ó	lanyha	bánsági	75	7 90	7 95
" "	"	másnemü	73	7 80	7 85
Köles ó	"	—		5.75	6 —
Repcze uj	"	káposzta	nélkül	12 4/8	12 6/8
" "	"	bánsági		— —	

Szokványgabona, határidőre	Irányzat		Ár 100 kilogramm áruban frttól	frtig
buza	csendes	tavaszra	11 37½	11 42½
"	"	őszre	11 25	11 30
"	"	október	——	——
tengeri	lanyha	1881 május—jun.	6 12½	6 17½
zab	"	tavaszra	6.35	6 40
"	"	őszre	6 25	6 30
repcze k. rep. bánsági		aug.—szeptemb, julius—auguszt.	——	——

Szilva lanyha bosn. hord. p. 18 75 á 19 50 zsák p. 17 20 á 18 30 szerb. h. 16.10 á. 16 30
Szesz csendes p 31 75 —.— áru 32 —
Szesz csendes élesztő p 33 75 á 34 —

Értékpapirok — Államadósság		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön	á 120 frt 5%	121 50	122 —
" " " 120 frt egyes darabokban	5%	121 50	122 —
Gömöri államvasuti záloglev.	5%		
Magyar keleti vasut áll.-kötv (elsőbbs.) adóm. 1869-ről	5%	80.75	81 —
" " " ar. v. ezb. 1876-ról	5%	97 —	97 25
" " " Államkötv. ar. 1876.ról	5%	84 —	85 —
" nyeremény-kölcsön 100 frt		107 —	107.50
" " 50 frt		106 50	107.—
Tiszai és szegedi sorsjegy-kölcsön	4%	106 75	107
1871-iki magyar államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%		—.—	——
1872-iki " " v. strl. f. ez. 5%		——	——
Magyar aranyjáradék 6% adómentes		107 30	107.50
" földtehermentesitési kötvények	5%	94 75	95 25
" " 1867. záradékkal	5%	93 50	93 75
" " temesi	5%	93.50	93·75

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	92.50	93.
" " horvátországi	5%	——	——
" " erdélyi	5%	93 75	94 25
Magyar orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt) 5%		90 75	91 —
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)		93 50	94 —
Magyar kir. pénztárjegyek 6 hóra (100 frt)		——	——
Osztrák államadósság papirban 5%		71 —	71 25
" " ezüst kamat jan.—jul. 5%		72 25	72 75
" " apr.—okt. 5%		72 25	72 75
Osztrák aranyjáradék 4 kamat		87 25	87 75
Osztrák államadósság kisorsolással	1860-ból á 500 frt	130 50	131 —
" "	1860-ból á 100 frt	132 50	133 50
" "	1864-ből á 100 frt	171 50	172 50
" "	1864-ből á 50 frt	170 —	171 —
Pest város kölcsöne 1870-ből 6%		102 50	103 —
" " 1871-ből 6%		102 50	103 —

Osztal. 1879-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Bankok.			
12 —	Ált. m. municip. hitelb.	befiz. 200 frt	——	——
9 —	Angol-osztr. bank	120 "	116 —	117 —
——	Franko-m. b. lesz. a.	200 "	——	——
——	Horvát leszámitoló-bank	200 "	—.—	——
4 —	Iparbank. budapesti	100 "	49 —	50 —
——	Kisbirt. földh.-intézete	80 "	——	——
——	Közp. ipartárs. hitelint.	100 "	——	——
2 —	Lipótv. bank r.-társ.	140 "	——	——
——	Magy. ált. földh. r.-társ.	100 "	—.—	——
25 —	Magy. ált. hitelb.	200 "	248 —	248.50
——	Magy. jelzálog hitelb.	100 "	70	75 —
17 —	Magy. lesz. és pénzváltób.	100 "	121 75	122 —
18 —	Osztrák hitelintézet	100 "	280 40	280.60
——	Osztr.-magyar bank	300 "	820 —	825 —
——	I. magyar iparbank	150 "	154.—	156.—
——	I. magy. iparb. II. kib.	150 "	——	50 —
42 —	Pesti keresk. bank	500 "	620 —	622 —
7.—	Pest-budai kézm. bank	100 "	——	——
——	Sziszeki hitelbank	100 "	——	——
7 —	„Unio" bank	100 "	106 —	107 —
	Biztositó társulatok.			
200.—	Első magy. biztos. társ.	befiz. 1000 frt	3650 —	3700 —
—.—	Magy.-francz. bizt. társ.	50 "	——	——
90 —	Pannonia viszb. társ.	300 "	1090 —	1110 —
——	Pesti bizt. intézet	100 "	——	——
——	Unio viszbizt. társ.	300 "	—.—	130 —
	Gőzmalmok.			
—.—	Concordia malom	befiz. 500 frt	496 —	505 —
—.—	Első budapesti	500 "	1375 —	1385 —
30.—	Erzsébet sz. n. átv. j. nélk.	200 "	224 —	225 —
40.—	Erzsébet malom II. kib.	70 "	218 —	220 —
75.—	Hengermalom	500 "	650 —	660 —
50 —	Lujza szelv. nélk.	160 "	232.—	234 —
50.—	Molnárok és sütők	200 "	320 —	325 —
200 —	Pannonia szelv. nélk.	1000 "	1065 —	1090 —
200 —	Viktoria	300 "	427 —	430 —
	Közlekedési vállalatok.			
——	Alföld-fiumei	200 "	153 —	154 —
——	Báttaszék-dombovári	200 "	——	——
——	Déli vasut	200 "	80 —	81.—
——	Északkeleti vasut	200 "	142 —	143 —
——	Erdélyi vasut	200 "	135 50	136 50
——	Győr-sopron-ebenfurthi vas.	200 "	—.—	—.—
——	Kassa-oderbergi vasut	200 "	127.50	128 —
—.—	Osztrák államvasut	200 "	275.—	276.—
——	Pécs-barcsi vasut	200 "	——	——
——	Tiszavidéki	200 "	243 —	243 50

Osztal. 1879-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
6 —	Osztr. dunagozhajózási társ.	500 "	90 —	92 —
24 —	Budai hegypálya	100 "	372 —	374 —
——	Pesti közuti vaspálya	200 "	202 —	——
	" " " élv. jegy.	—		
	Takarékpénztárak.			
—.—	Budapest III. kerületi	50 "	——	——
9 —	Czeglédi	"	——	——
225 —	Országos központi	100 "	149 50	150 —
30 —	Pesti első hazai	1000 "	3750 —	3780 —
4 —	Pest-budai fővárosi	200 "	430 —	433.—
——	Pest-külvárosi	150 "	73 —	75,—
——	Pakracz-daruvár-kutinjai	50 "	——	—.—
——	Vas-zalamegyei első	100 "	——	——
	Különféle vállalatok.			
7 —	Alagut	befiz. 105 frt	100 —	103 —
—.—	Ált. waggon-kölcsönző trs.	80 "	—.—	—.—
——	Franklin-Társulat	150 "	155 —	156 —
30 —	Ganz és társa vasöntöde	400 "	488 —	490 —
24 —	Gschwindt-féle szeszgyár	200 "	315 —	320
12 —	Gyapjum. és biz. e. m.	200 "	—	—
26 —	Keresk. test. épülete	210 "	535	556
40 —	Könyvny. „Athenaeum"	200 "	550	555
50 —	" Pesti részv.-társ.	500 "	640	660
—.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	200 "	129	130 50
——	Pesti épitő-társaság	85 "	—	
7.—	Rima-murányi vasmü	— "	——	—.—
15.—	Salgó-tarjáni kőszénb.	— "	109 —	110 —
——	Salgó-tarjáni vasöntöde	100 "	136 —	136 50
——	Schlick-féle vasöntöde	100 "	163 —	165 —
40.—	Serfőzde első magyar	200 "	580	584
20 —	Sertéshizlaló	500 "	192 —	195
——	Sóskuti kőbánya	200 "	32 —	33 —
——	Spodium és csontlisztgyár	200 "	80	
——	Szálloda-részvénytársaság	200 "	——	——
——	Tégla és mészégető ujlaki	200 "	120	123 —
——	Téglagyár, kőbányai	169 "	165	166 —
	Záloglevelek.			
	Magy. földh. int. papir érték	5½%	100.50	101 —
	" " " "	5%	99.50	100 —
	" " " "	4½%	92 25	92.75
	" " " arany v. ezüst	5%	117.50	118 —
	" jelzálogbank	5½%	97.—	97 50
	" ált. földh. részv. társ.	6%	105	105 50
	" " " "	5½%	100 50	101 —
	Osztr.-magyar bank p.p.	5%		—.—
	Osztr.-magyar bank o. é.	5%	102 —	102 50
	Pesti magy. kereskedelmi bank	6%	101 75	102 25
	Pesti magy. kereskedelmi bank	5½%	100 50	100 75

Értékpapirok			Utolsó árkelet pénz	ár
Kisbirtokosok földhitelintézete		7%	—	——
" "		6%	—.—	——
„Albina" tak. és hit. int.		6%	98.—	98 50
Elsőbbségek.				
Báttaszék-Dombovár-zákányi vasut	befiz. 200 frt	5%	80 75	81 —
Dunagőzhaj. társ.	800 "	5%	——	——
" "	100/200 "	5%	——	——
Észak-keleti vasp.	5% befiz. 300 frt		83 —	83 50
" " " ar. 5%	300 "		——	——
" " " ar. 6%	1000 "		——	——
Magy.-galiczia vasp.	5%	300 "	—.—	——
M. vas. els. kölcs. beruh. czél. ar.	200/1000 "		—.—	——
I. erdélyi vaspálya	5%	200 "	80 50	81 50
Győr-sopron-ebenf. vas.	6%	200 "	——	——
Kassa-oderbergi vasut	5%	200 "	86 —	86 50
K.-oderb. v. (ep.-tarn. v.)	5%	300 "	——	——
" " (osztr. v.)	5%	200 "	——	——
" " (m.-v.)	5%	200 "	——	——
Osztr. állami vasut	5%		—.—	——
Tiszavidéki vasut	5%	100 "	——	——
Budapesti lánczhid	6%	100 "	102 25	103 5
Budapesti malom	6%	100 "	——	——
Kőszén és téglagy. kötv.	6%	100 "	——	——
Lloyd- és tőzsde-épület	5%	100 "	93 75	94
Magánsorsjegyek.				
Osztrák hitelintézet			179 —	180 25
Pénznemek.				
Cs. kir. arany (vert)			5 63	5 64
Cs. kir. arany (kör.)			5.62	5 63
Osztrák-magyar 8-frtos arany			9 41½	9 42
20-frankos arany			9 41½	9 42
Török aranylira			——	——
Osztrák és magyar ezüst			——	——
Német birod. bankj. 100 márkáért			58 25	58 30
Váltók árfolyama. (3 hóra)				
Német bankpiaczok 100 márk		4%	57 4	57 55
Amsterdam 100 hollandi frtért		3%	97 20	97 30
Brüssel 100 frankért		3%	——	——
Páris 100 frankért		2½%	46 55	46 60
Marseille 100 frankért		3%	—.—	——
Svájczi pénzpiaczok 100 frkért.		2½%	46 45	46 55
Zürich 100 frankért		2½%	46 45	46 55
London 10 font sterlingért		2½%	118 1	118 3
Szentpétervár 100 rubelért		6%	——	——
Milánó 100 lire nuovo ital.		4%	——	——

Bécsi tőzsde szept. 29.

A. Államadósság 100 frt.		Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov.	5%	71 05	71.20
" " feb.—aug.	5%	71.10	71.25
" ezüst. jan.—julí.	5%	72·15	72.30
" " ápr.—okt.	5%	72.15	72.30
Sorsolással, 1854-ből 250 ft sorsj. pp.	4%	121.—	122.—
" 1860-ból 500 ft " o. é.	5%	130 50	131.—
" 1860-ból 100 ft "	5%	132.25	133 —
" 1864-ből 100 ft "		171.—	171.50
" 1864-ből 50 ft "		170.75	171.—
Como járadék 42 lira		27.—	29.—
Államjószági jelzáloglevél 120 ft	5%	143.	142.50
Osztr. kincstári jegyek 100 ft	5%	100.25	100 75
Osztr. arany rente	4%	87.15	87 30
B. Földteherm. k. 100 frt pp.			
Csehországi	5%	104.50	—.—
Bukovinai	5%	95 50	96.50
Galicziai	5%	97.	97.50
Karinthiai	5%	98.—	—
Krajna és tengerparti	5%	101.	102.
Morvaországi	5%	103.50	104.50
Alsó-ausztriai	5%	105.50	106.—
Felső-ausztriai	5%	102.50	—.—
Salzburgi	5%	100.50	—.—
Sziléziai	5%	99.—	—.—
Stiriai	5%	103.75	104.25
Tiroli	5%	99.—	—.—
Horvát- és szlavonországi	5%	94.50	95.—
Erdélyi	5%	93 80	94.50
Temesi bánság	5%	93 50	94.50
" 1867-iki sorsolási záradék.	5%	92 50	93.
Magyar	5%	94.50	95.—
" 1867-iki sorsolási záradék.	5%	93 25	93.75

C. Más közkölcsönök.		Pénz	Áru
Dunaszabályozási sorsj. 100 frtos	5%	112.50	112 75
Magy. aranyrente adómentes 100 ftos	6%	107.15	107 30
Magy. vas. kölcs. 120 frt,	5%	122.—	122.50
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt	5%	—.—	—.—
Keleti vasuti els. 1869 adóm. 100 ft	5%	80.40	80.70
Magy. államkötv. 1873. adóm. 100 ft	5%	97.25	97.50
Magy. állami kötv. 1876. 100 ft	5%		
Magy. nyeremény 100 frt		106.75	107 25
" állami kölcs. 1871. 3 millió	5%	—.—	—.—
" " " 1873. 5.400,000	5%	—.—	—.—
" szőlődézsma-váltság 100 frt.	7%	93.	94.
Pestvárosi kölcsön 1871. 100 frt	6%	—.—	—.—
Bécs városi kölcsön visz. fiz. 100 frt	5%	101.75	102.25
Bécs városi kölcsön 100 ft	5%	116.50	117.
Török vasuti kölcs. 400 frc. kam. nélküli		12.50	12 75
D. Bankok részvényei.			
Angol-osztr. bank 200 ftos 120 ft bef.	5%	116.40	116 70
Magy. ált. földh. r. 200 ftos 70% bef.	5%	—.—	—.—
Osztr. földh. int. 200 ftos 40% bef.	5%	—.—	—.—
Keresk. és kézm. hitelint. 160 frtos	5%	280.—	280.50
Magy. ált. hitelbank 200 ftos	5%	246 —	246.50
Alsó-ausztriai leszám. társ. 500 ftos	5%	780.—	790.—
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 ftos	5%	—.—	——
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25%	5%	—.—	—.—
Magy. ált. municip. és hit. 200 frt	5%	—.—	——
Osztrák-magyar bank 600 frt	5%	819.—	820.—
Unió-bank 100 frt	5%	106.60	106.80
Forgalmi bank ált. 140 frt	5%	124.75	125.25
Bécsi bankegylet 100 frt	5%	128.—	128.25

E. Közlekedési vállalatok részv.		Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt		72.—	73.
Alföld-fiumei pálya N.-Eszék 200 frt	5%	152.	152.50
Báttaszék-dombovár-zákányi p. 200	5%	142.—	144.—
Osztr. dunagőzhaj. társ. 500 ftos pp.	5%	532.—	534.—
Erzsébet pálya 200 frt p. p.	5%	188.—	188 50
" Linz-Budweis 200 frt	5%	—.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 1000 ft pp.	5%	2440.—	2445.—
Ferencz-József pálya 200 frt	5%	165 50	166 —
Pécs-barcsi pálya 200 frt	5%	—.—	—.—
Károly-Lajos gáliczia pálya 200 frt	5%	273.—	273 25
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	4%	127.—	127.50
Lemberg-czernoviczi-jassii p. 200 frt	5%	163	163.50
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	5%	666.—	668.—
Osztrák-északnyugati 200 frt	5%	172.75	173 25
Rudolf pálya 200 frt	5%	157.50	157.75
Első erdélyi pálya 200 frt	5%	135.75	136.25
Osztrák államvasut-társaság 200 frt	5%	274 25	274.75
Déli pálya 200 frt	5%	80 25	80.75
Dél-északnémet összekötő p. 200 pp.	5%	132.50	133.—
Tiszavidéki pálya 200 frt	5%	243.—	242.—
Bécsi Tramway 200 frt	5%	201.25	201 75
Magyar-gácsországi pálya 200 frt	5%	137.—	138.—
" északkeleti pálya 200 frt	5%	141.50	142.—
M. nyugati székesfeh.-gráczi 200 frt	5%	142 50	143 50
F. Ipar és keresk. vállal. részv.			
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt		14.25	14 50
Innerbergi bányatárs. 200 frt		89.50	90.50
Liesingi sörfőzde 100 frt	5%	52.50	53.—
Salgó-tarjáni kőszénbány 100 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár 100 ftos	5%	156	160.

		Pénz	Áru
Pesti ált. waggon-kölcs. társ. 80 frt	5%	71 —	73.
Bécsi épitőtársaság 100 frt		30.—	30.50
G. Záloglevelek.			
Osztr. ált. földhitelint. sors. 5% ar. v. ez.		117.—	117.25
" " 33 éves visszaf.	5%	100.—	100.50
Osztrák-magyar bank o. é.	5%	101.85	102.—
Osztr. jelzálogbank 10 év visszaf.	5½%	100.	—.—
Első osztr. takarékp. 5½% 30 év		105.50	105.75
Magyar ált. földhit. részv. társ.	5½%		100.—
Magyar földhitelintézet	5½%	100.50	101.—
" " aranyban	5%	117.50	118.50
" jelzálogbank	5½%	96 75	97.25
H. Elsőbbségi kötvények.			
Albrecht pálya 300 frt 5% ezüst		89.—	89.50
Alföld-fiumei pálya 200 frt 5% ezüst		89.—	89.50
Báttaszék-domb.-zákányi 200 frt 5% ez.		81.—	81.30
Dunagőzhajózási társaság 300 frt 5%		—.—	—.—
" 200 frt 6%		—.	108.—
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst		99.—	99.25
Erzsébet p. 300 frt o. é. 5% 1862-ki kibocs.		98.25	98 75
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p.	5%	105.50	106.—
" " " 100 frt o. é.	5%	101.75	—.—
" " " 100 frt ezüst	5%	104.—	104.50
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	5%	99 50	100.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	5%	100.—	101.—
Károly Lajos gácsi pálya 300 frt	5%	105.—	—.—
Kassa oderbergi pálya 200 frt ez.	5%	86 25	86 75
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez.	5%	—.—	5.—

		Pénz	Áru
Lemberg-czern.-jassyi p. I. kib. 300 frt		89.75	90.—
" " " II. 300 frt ez.		93.	93.50
" " " III. 300 "		89.75	90.25
Osztr. észak-nyugati pálya 200 ft ez.	5%	100.—	100 20
Rudolf-pálya 300 frt ez.	5%	—.—	93.50
Erdélyi-pálya 200 frt ez.	5%	80.50	81.50
Osztr. állampálya 500 frank	3%	175.—	176 50
" " 1874. kib. 500 frank	3%	—.—	170.—
Déli pálya 500 frank	3%	122.50	123 50
" 200 frt arany	5%	111.—	111 50
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt	5%	93.—	94.
" " 1879. k. 100 frt	5%	89 50	90.—
Tiszavidéki pálya 1000 frt	5%	98.—	99.
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt	5%	84 50	85.—
Magyar-nyugati pálya 200 frt	5%	90.	91.—
I. Magánsorsjegyek.			
Hitelintézet 100 frt o. é.		179 75	180 25
Clary 40 frt p. p.		39.—	40.—
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.		103.50	104.50
Innsbruck városi 20 frt o. é.		24.	24.25
Keglevich 10 frt p. p.		16.50	17.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.		2[illegible]	20.50
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o. é.		23.50	24.
Buda városi kölcsöne 40 frt o. é.		41.	41.50
Pálffy 40 frt p. p.		37 50	38.
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.		17.—	18.
Salm 40 frt p. p.		49 50	50.
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.		21 75	22.25
St.-Genois 40 frt p. p.		47.75	48 —
Stanislau városi 20 frt o. é.		24.	25.—
Trieszt város 100 frt p. p.		25.75	
" " 50 frt o. é.		65.	—.—

		Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.		32	33 —
Windischgrätz 20 frt p. p.		41 50	42
Váltók (3 hóra.)			
Amsterdamra 100 hol. frt	3½	97.30	97.40
Brüsseli 100 frk	2½	—.—	—
Német bankpiaczok 100 m	4	57 50	57.60
London 10 font sterl.	3	118 25	118 40
Milanó 100 líra	5	—	—
Marseille 100 frk.	2	—.	—
Paris 100 frk.	2	46.55	46 60
Zürich 100 frk.	2½	46 50	46 55
Pétervár 100 rubel	6	—	—
A valuták árfolyama.			
Cs. arany		5.63	5 64
" " reczés		5.64	5 65
Osztrák-magyar 8 frt. arany		—.—	—
20 frankos arany		9 41	9 41½
20 márk, darabja		11.62	11 64
Orosz imperiale		9.73	9 72
Sovereigns		11 83	11.84
Török arany lira		10 70	10 75
Mária Terézia tallér		——	—
Egyleti tallér			—
Ezüst			—
Ezüst rente szelvény			—
Német bir. bankjegy		58.30	58 35
Orosz papir rubel		1 26¾	1 21